

BARCELONA ES COMPROMET EN L'ANUNCI EXPLÍCIT DE LA BONA NOVA

«Missió Metròpolis», un impuls a la nova evangelització

Onze arquebisbes europeus, entre ells el de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, duren a terme plegats la «Missió Metròpolis», un conjunt de compromisos en la pastoral ordinària i d'iniciatives simultànies a la Quaresma del 2012 per impulsar la nova evangelització. Així ho van acordar els prelats en una reunió convocada a Roma pel Consell Pontifici per a la Promoció de la Nova Evangelització. Aquesta missió inclou com a elements de la nova evangelització el diàleg, l'anunci de Jesucrist i la iniciació cristianes. Davant de la situació religiosa i cultural actual amb una forta secularització, es fa molt necessari que tots els membres de l'Església prenguin més consciència que és urgent intensificar l'evangelització, l'anunci explícit de Jesucrist. **P 7-8**

CARDENAL MARTÍNEZ SISTACH:

«Nova evangelització significa evangelitzar d'una manera nova en el seu ardor»

JMJ 2011
MADRID

Camí de
la JM

P 10

L'església de Sant Feliu de Girona, basílica menor

La Santa Seu ha comunicat al bisbe Francesc Pardo la signatura del títol de basílica menor per a l'església de Sant Feliu de la ciutat de Girona. En aquests moments no hi ha data per la celebració litúrgica corresponent i s'especula que es podria fer a l'entorn de la festa de Sant Narcís (29 d'octubre), precisament quan la missa solemne del sant patró del bisbat i de la ciutat té lloc en aquest temple, on es guarden les despulles del bisbe màrtir. **P 26**

Primera visita oficial dels Prínceps a Montserrat

Enmig d'una gran expectació, els Prínceps d'Astúries i de Girona van fer la seva primera visita oficial a Montserrat. El dijous 14 de juliol, en el marc d'una gira per diverses localitats catalanes, Felip de Borbó i Leticia Ortiz van inaugurar l'exposició *Camins de terra, camins de mar* al Museu de Montserrat i, després de venerar la imatge de la Moreneta, van dinar amb la comunitat benedictina i amb les autoritats polítiques. **P 2-25**

Presentada la nova edició en català del Catecisme

Agustí Codinach

El dimarts dia 5 de juliol va tenir lloc, en el marc de les Jornades interdiocesanes de formació de catequistes, la presentació de les noves edicions en català del Catecisme de l'Església catòlica, del Compendi i del llibre *L'essencial de la vida cristiana*. L'acte va ser presidit per Mons. Jaume Pujol, arquebisbe de Tarragona i president de la Conferència Episcopal Tarraconense, acompanyat per Mons. Joan Enric Vives i Mons. Xavier Salinas. **P 19**

Al [CatCristEstiu] d'aquesta setmana

- I «Teilhard de Chardin al desert de Gobi»
- III Entrevista a Anna Robert, coordinadora de comunicació del SIJ
- VIII Convivències familiars al santuari de la Serra

Editorial

Els Prínceps a Montserrat

La visita dels Prínceps d'Astúries i Girona a Montserrat —un símbol de la Catalunya cristiana— ha tingut una notable significació. Dijous dia 14 de juliol, l'hereu del tron, Felip, i la seva esposa, Letícia, com uns pelegrins qualificats, van pujar a Montserrat en cremallera, al Museu van visitar l'exposició d'un artista jove i de qualitat Hugo Fontela (Astúries, 1986), van venerar la Moreneta, van participar d'una pregària al cambril i van compartir taula i conversa amb els monjos. No hi hagué discursos ni pronunciaments. Però la setmana anterior els Prínceps també van estar a Lleida, i a Barcelona i el 22 de juny van ser a Girona on van inaugurar el *Fòrum Impulsa*. A la capital gironina, el Príncep en el seu discurs trilingüe (castellà, català i anglès) va animar els joves assistents, els emprenedors i els experts, a conversar i a dialogar. Per què aquestes visites principesques a Catalunya i en aquest moment concret? Alguns mitjans parlen d'«Operació Príncep»: en un moment en què creix el sentiment sobiranista, on alguns reclamen un referèndum oficial per la independència, aquests viatges formarien part d'una campanya per donar a conèixer de prop l'hereu del tron i la seva muller, que mostren un estil elegant, universitari i europeu, amb un esguard cosmopolita. En el record dels monjos més grans revivia aquell 17 de febrer de 1976 quan encara no feia ni tres mesos que havia estat coronat, que Joan Carles també va pujar a Montserrat. Després de venerar la Moreneta, el Rei va baixar a Barcelona i al Saló del Tinell va parlar en català i va arrencar una gran ovació entre els presents. Trenta-cinc anys després les seves paraules mantenen una gran vigència: «Catalunya pot aportar a aquesta gran tasca comuna [de pau i harmonia social] una contribució essencial i que no té preu. L'afecció dels catalans a la llibertat és llegendària i de vegades fins i tot ha estat heroica. El català és amic de les coses concretes i per això és també realista, ordenat i treballador. En aquesta terra floreix l'esperit

de solidaritat; la cooperació, l'obertura i la solidaritat envers els altres hi són fàcils. Per això tant de bo que el vostre exemple i la vostra voluntat decidida facin que aqueixes virtuts catalanes influeixin benèficament en molts d'altres espanyols. Encara més: el sentit familiar que els catalans mantenen amb tanta fermesa, pot ser un espill perquè Espanya s'hi emmiralli. I la dona catalana, exemple de finor, de cultura i d'espiritualitat, serà qui millor guardi tots els valors eterns que aqueixa terra enclou.»

Segons el professor Miquel Ruiz Lacruz, autor del llibre *Proposta d'una Constitució Catalana* (2005, Barcelona), «seria convenient anomenar oficialment el nostre país "Principat de Catalunya", recuperant així aquest nom de gran tradició al llarg de la història, ben viu en l'ús popular d'avui. Aquesta denominació hauria de marcar una nova etapa de gran col·laboració de totes les forces del nostre país: Generalitat, ajuntaments, Parlament i conjunt de la societat catalana que és justament el subjecte actiu i responsable del seu propi futur, especialment ara, en un moment decisiu del procés de globalització, on tots depenem de tots (...) i on hem d'aprendre a relacionar-nos bé buscant noves fórmules jurídiques de convivència». Molts desitjarien també que el Príncep es pronunciés públicament sobre els injustificats atacs que sovint rebem els catalans, però el llenguatge de la presència és també prou eloqüent. I els Prínceps han visitat Montserrat, factor de cohesió entre autòctons i nous, entre les diverses sensibilitats polítiques i religioses: una visita veritablement històrica.

TELÈFON PER ALS SUBSCRIPTORS

Hem obert un telèfon d'atenció perquè els subscriptors puguin notificar qualsevol incidència en la distribució del setmanari.

933 613 660

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mònica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors d'aquesta setmana: Cecília Aranés, Pilarín Bayés, Margarita Borrull, Agustí Codinach, F. Diego Espuny, Francesc Gamissans, Joan Guiteras, Dani Majà, Francesc Malgosa, Joan A. Mateo, Marta Miquel, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Piñol, Josep M. Puigjaner, Hilari Raguer, Laura Riera, Esteve Rifà, Josep Rius-Camps, Josep M. Rovira Belloso, Peio Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra, Blanca Serres, Pere Tena, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 120 €

Gibraltar i Portugal: 120,1 €

Resta d'Europa: 195,10 €

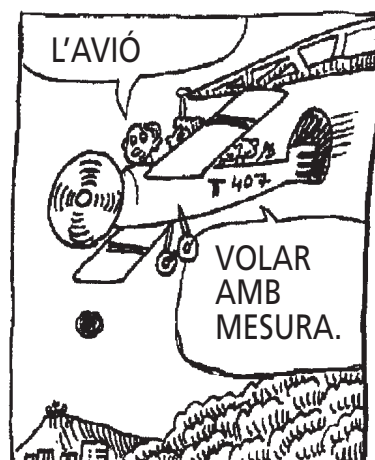
Amèrica i Àfrica: 233,11 €

Àsia i Oceania: 311 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

El Tibidabo es prepara per a la versió 2.0

Amb motiu del seu centenari l'emblemàtic temple reflexiona il·lusionat sobre el futur

Samuel Gutiérrez
Barcelona

En l'única visita que Don Bosco va fer a Barcelona, la que va tenir lloc el 1886, una veu interior el va assaltar en el trajecte que en tren unia Torí amb Barcelona. «*Tibi dabo! Tibi dabo!*» El sant fundador dels Salesians no sabia llavors a què podia fer referència aquella intuïció sobtada. Un cop a la ciutat i després d'una llarga estada de 4 setmanes, el dia anterior a la seva partida, el 5 de maig del 1886, Don Bosco anava a la basílica de la Mercè per agrair a la Mare de Déu la seva gran sol·licitud. Allà un grup de senyors benestants de Barcelona li lliuraven la propietat de la muntanya del Tibidabo, perquè «al cim, que amenaça d'esdevenir planter d'irreligió, s'aixequi un santuari al Sagrat Cor de Jesús». Així trobava la resposta aquella intuïció primera de sant Joan Bosco i s'iniciava, encara que de manera embrionària, una aventura que avui ja és centenària.

No van manca dificultats i obstacles en aquests primers temps, tot i que ja molt aviat es va poder construir al cim de la muntanya una petita ermita gràcies a les donacions de la il·lustre benefactora salesiana Dorotea de Chopitea. La inauguració de la cripta va tenir lloc uns anys més tard, el 1911, any en el qual també va ser beneïda pel llavors bisbe de Barcelona, Mons. Laguarda, i declarada pel XXII Congrés Eucarístic Internacional de Madrid com a «temple nacional expiatori».

La celebració solemne dels 100 anys d'aquesta doble efemèride no vol ser un simple record nostàlgic d'aquelles èpoques «glorioses», sinó que té la mirada posada decididament en el futur. «El centenari —ha insistit a afirmar el P. Carlos Garulo, responsable de la residència del Sagrat Cor de Jesús— és una ocasió privilegiada per preveure i construir el futur, fidels a una tradició i també a uns temps nous.» L'*aggiornamento* del Tibidabo està, doncs, en marxa, amb la voluntat clara de posar amb garanties les bases del futur. «En una societat com la nostra —ha precisat el P. Garulo, acabat d'arribar a la comunitat—, tan secularitzada, no podem oferir la mateixa resposta, provocació o anunci que fa 100 anys. Sense perdre la identitat del temple,

des del nostre carisma d'acollida, volem obrir-nos a la interacció amb la gent i per això cal dur el temple als nous areòpags, sobretot a les xarxes socials.» Tot apunta al disseny d'una nova versió del Tibidabo, Tibidabo 2.0, en la qual els joves tindran un paper fonamental.

Celebracions diverses

Dins de les celebracions que el Tibidabo ha projectat per commemorar el centenari, destaquen les dues eucarísties que al temple han presidit solemnement a principis de juliol el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, i l'arquebisbe Joan Enric Vives, bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra. Tot coincidint amb la festa del Sagrat Cor, el cardenal Martínez Sistach va recordar en l'homília de l'1

«El centenari és una ocasió privilegiada per preveure i construir el futur, fidels a una tradició i també a uns temps nous»

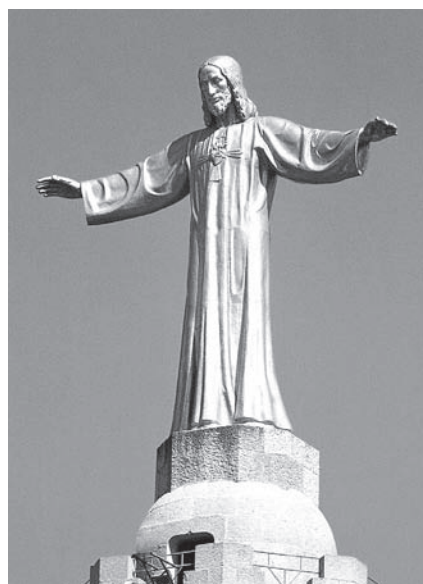
de juliol la importància que aquesta devoció ha tingut en la història de l'Església: «Els cors de Jesús i de Maria estan molt units entre ells per fer l'obra de salvació del Senyor, a la qual Ell ha volgut unir íntimament la seva Mare com a mitjancera i coredemptora. Avui volem consagrar-nos al Sagrat Cor de Jesús tot comptant amb la intercessió de Maria.» El purpurat, després de la celebració, va presidir també un acte que ja comença a ser tradicional: la benedicció amb el Santíssim, des de l'esplanada del temple, a tota la ciutat.

Dos dies després, en la celebració que cada any des del Tibidabo es dedica a les famílies, l'arquebisbe Vives va convidar als assistents a renovar la seva consagració al Cor de Jesús. «En el context actual de crisi familiar a la nostra societat —va afirmar— s'ha d'aplicar a les famílies la invitació de Jesús: "Veniu a mi els qui esteu cansats i afeixugats, i jo us faré reposar" (Mt 11,28).» El bisbe d'Urgell també va fer referència a la solidaritat necessària en aquests temps de crisi econòmica: «La família cristiana, com a escola d'amor, és cridada a ser i a nodrir-se de l'experiència profunda de l'amor de Déu viscuda i transmesa en les famílies.»

Amb la missa de les famílies es posava el colofó a una sèrie de celebracions litúrgiques que s'havien iniciat el 4 de juny amb la Vetlla de les Espigues presidida per Mons. Salvador Cristau, bisbe auxiliar de Terrassa. Animats per un centenari que posa en relleu la rica història del temple del Tibidabo, el Consell de l'Obra treballa des del gener en l'elaboració d'un pla estratègic que projecti el temple de cara al futur. Un dels reptes més urgents és que els diferents grups i moviments que per una raó o una altra acostumen a reunir-se al Tibidabo s'integrin en un projecte global comú de pastoral. El desafiament és gran, però no hi ha gaires més opcions si es vol afrontar el futur amb garanties. «La idiosincràsia del Tibidabo és particular —assegura el P. Garulo—, no som una parròquia a l'ús, perquè aixopluguem grups amb carismes i sensibilitats molt diferents. Això ens obliga a un esforç suplementari, però ens omple d'il·lusió. Volem ser expressió de la comunió de l'Església.»

El Montmartre espanyol

La inauguració i benedicció de la cripta del Tibidabo es va fer coincidir el 17 de juny del 1911 amb la celebració a Madrid del XXII Congrés Eucarístic Internacional. Després d'uns dies de celebracions intenses a la muntanya santa, el 28 de juny, en la darrera sessió del Congrés eucarístic, el llavors arquebisbe de Granada, Mons. Messeguer, tancava la sessió de la manera següent: «Hem parlat de l'art, hem parlat de l'amor. Hem de deixar un monument perenne d'art i d'amor. Per voluntat de Déu manifestada de diferents maneres, els pares salesians, que semblen destinats per Déu a impulsar pràcticament el moviment social cristià, estan edificant un santuari al cim del Tibidabo en honor al Sagrat Cor de Jesús.» I afegia: «Poso, doncs, a la vostra aprovació, la proposició següent: El Congrés fa vots perquè com a fruit i record d'aquesta grandiosa assemblea, es propagui arreu d'Espanya la idea del temple nacional dedicat al Sagrat Cor al Tibidabo perquè els espanyols tinguem també el més aviat possible el nostre Montmartre.» L'assemblea, posada dempeus, va aclamar amb entusiasme aquesta proposició.

«El Tibidabo és un far que il·lumina les nostres foscor»

P. Oriol Oliveras, rector del Temple Nacional Expiatori del Tibidabo

S. G. / Barcelona

Al Tibidabo el P. Oriol Oliveras ha aprofundit com no ho havia fet abans el seu ministeri sacerdotal. L'estada en aquesta muntanya santa, en dues èpoques diferents, li ha permès treballar l'espiritualitat i interioritzar una crida eucarística que de mica en mica l'ha anat arrelant més i més en la devoció sincera al Sagrat Cor de Jesús. Amb motiu del centenari del Tibidabo, aquesta dimensió espiritual del temple esdevé per a Oliveras un repte cabdal, una espiritualitat que ha de fer d'aquest lloc un espai d'autèntica «convergència eclesial».

Com viu la comunitat salesiana, custòdia del temple des dels seus orígens, aquest aniversari tan solemne?

Per a nosaltres el més important d'aquest temple centenari és el seu sentit espiritual. El Tibidabo no són només pedres boniques, sinó que la seva essència és l'espiritualitat. L'adoració perpètua es va iniciar aquí l'any 1962. Això vol dir que el Santíssim Sagrament hi està exposat les 24 hores, amb torns que es responsabilitzen perquè el San-

tíssim estigui sempre acompanyat. L'adoració perpètua es troba avui força estesa, però durant dècades hem estat un dels pocs llocs arreu d'Espanya amb aquesta essencial dimensió eucarística. En aquest sentit, la comunitat salesiana es troba al servei dels torns. L'adoració nocturna ha estat sempre assegurada; caldria, però, treballar més la diürna perquè estigués més coberta. En l'adoració trobem el veritable sentit d'expiació del temple.

No deu ser fàcil explicar avui a la gent aquesta dimensió «expiatòria».

Realment no ho és, perquè aquest vocabulari ja no ens diu tant com abans. Quan es va construir el temple, amb la idea que esdevingués com el Montmartre espanyol, una de les campanyes que van fer va ser la de l'expiació pel sacrifici, és a dir, la gent se sacrificava de certes coses i els diners els donava al Tibidabo per a la construcció del temple. El Tibidabo no va ser només el resultat d'uns quants

que van posar els diners, sinó de molta gent, gràcies al sacrifici d'escoles, de comunitats, de famílies... La paraula expiatori té un sentit de reparació del pecats. Per això, la pedra amb la qual ha estat construïda la cripta és més aviat negra, de Montjuïc, com la de les muralles de la ciutat. Entenem que això uneix la cripta amb la ciutat i que gairebé fa que el Tibidabo esdevingui com una muralla d'entrada a Barcelona. Tant és així que hi ha també la imatge arcàngel sant Miquel, que actua d'alguna manera com a protector.

No ho hauria pensat mai...

El Tibidabo és ple de simbologia! Personalment, també m'agrada pensar que la gent que ve a trobar-se amb el Sagrat Cor, quan entra a la cripta, més fosca, viu una mena d'expiació, de reconciliació amb Déu, mentre que dalt a la basílica, feta amb pedra blanca de Girona, es troba amb el Sagrat Cor, que és aquesta gràcia i misericòrdia de Déu que permet reparar els pecats propis i del món.

Juntament amb el caràcter expiatori també hi ha el caràcter nacional.

Aquest temple del Tibidabo ha estat construït amb ajudes d'arreu d'Espanya. Fins i tot té un caràcter internacional, amb un sentit més expansiu. És evident que el temple es troba a Catalunya, ben arrelat en aquesta terra, però té un sentit més universal. Cal recordar que a Espanya només hi tres temples dedicats al Sagrat Cor amb aquest caràcter nacional: Cerro de los Ángeles de Madrid, santuari de la Gran Promesa de Valladolid i el Tibidabo.

La visibilitat del Tibidabo des de qualsevol lloc de la ciutat, és esplèndida. Vol ser una invitació permanent a la pregària?

Jo crec que sí. Ens arriben testimonis de molta gent dient que els ajuda moltíssim aquesta presència amorosa del Tibidabo i del Sagrat Cor, sobretot durant la nit. La il·luminació nocturna del temple és una invitació a la pregària, un motiu per donar gràcies, una ocasió per a l'esperança...

Malgrat tot, amb l'auge ara de la Sagrada Família, tan mediàtica, la missió del Tibidabo sembla que esdevé molt més amagada i discreta.

Són realitats molt diferents, que no es poden comparar, encara que compartim una cosa important: tots dos som temple expiatori. Però la idiosincràsia, fins i tot la missió, és molt diversa. El Tibidabo és una realitat molt heterogènia, que aplega molts grups i moviments, amb carismes i espiritualitats molt diverses, que troben aquí un lloc idoni per a la trobada i l'oració. Aquí es troben, entre altres, els membres de Schola Cordis Iesu, Comunió i Alliberament, Camí Neocatecumenal o de l'Adoració Perpètua. Això ens enriqueix moltíssim però alhora ens obliga a treballar la comunió eclesial. Per això per a la comunitat salesiana, és també una missió cabdal oferir una bona acollida a tots aquests grups i a tots els visitants. És aquest també un altre dels nostres signes distintius.

Durant aquests últims 100 anys, ha estat el Tibidabo testimoni d' excepció de la secularització viscuda per la societat occidental?

En aquests temps d'incertesa i secularització, un signe únic d'espiritualitat a Barcelona és el Tibidabo. Perquè, com hem dit abans, té visibilitat gairebé total. En aquest sentit volem ser com un far que il·lumini les foscor d'una societat cada vegada més allunyada de Déu.

Amb uns inicis esplendorosos, quan acollia l'Escolania i una gran comunitat salesiana, el Tibidabo, com tota l'Església en aquestes terres, va viure després una certa davallada. Ara sembla, però, que torna a revifar... Realment és així?

Sí, encara queda un espurna que ens omple d'esperança i que és precisament la que volem encendre i revifar amb motiu de la celebració d'aquest centenari. Per a nosaltres, el centenari no vol ser una celebració del passat, mera arqueologia, sinó una ocasió per preveure i construir el futur, fidels a una tradició però també fidels als temps nous. El Tibidabo està cridat a esdevenir un centre de convergència eclesial, que faci possible posar

en marxa una projecte integral de pastoral. I tot això sense oblidar la nostra particular identitat institucional. En aquest sentit, ens agradaria ser expressió de la comunió de l'Església.

Com a membre d'aquesta comunitat en dues èpoques diferents, quina ha estat la seva experiència personal en aquesta muntanya santa?

Han estat etapes molt diferents. Vaig venir per primera vegada aquí l'any 1975, quan es vivia una època molt florent. L'adoració estava en marxa i viscuda amb molta intensitat. Després de vint anys en altres projectes, vaig tornar-hi com a rector l'any 2001. Les circumstàncies ara són molt diferents. La meua preocupació actual és el projecte de futur. Potser ens hem centrat massa en els últims anys en el manteniment del que tenim i no hem pensat tant en el futur. Cal iniciar ara la renovació per assegurar el futur del Tibidabo.

CASAL SANT MARTÍ
Campelles (Ripollès)

Seminari del Poble de Déu - Bisbat d'Urgell

Espiritualitat i pensament

AGOST

03-05 X SIMPOSI D'ESPIRITUALITAT: «LA MÍSTICA DE L'ART EN L'EXPERIÈNCIA CRISTIANA»

Dimecres 3

11.00 *L'art de la relació home-dona: una mística universal.* Sra. Lourdes Campi. Llic. en Ciències de l'Educació.
17.00 *El «oído pensante»: escuchar el nombre trinitario de Dios. Del canto gregoriano a W. A. Mozart pasando por Ch. Gounod.* P. Jordi-Agustí Piqué, osb. Dr. en Teologia Dogmàtica i professor superior d'orgue.

Dijous 4

11.00 *Una mirada contemplativa vers la bellesa.* P. Rafael Barriu, o.cist. Llic. en Teologia Fonamental i en Belles Arts.
17.00 *Gaudí: contemplació de la Sagrada Família.* Mn. Carles Rivas. Llic. en Ciències Eclesiàstiques.

Divendres 5

11.00 *Taula rodona.*
07-09 VII JORNADES CIENTÍFIQUES: «L'UNIVERS DEL CERVELL»

Diumenge 7

18.00 *Cervell racional versus cervell irracional.* Ferran Martínez. Psicòleg i educador social.

Dilluns 8

18.00 *El cervell i el temps: dels rellot-*

ges biològics a l'evolució del cervell. David Jou. Catedràtic de Física de la Matèria Condensada. Universitat Autònoma de Barcelona.

Dimarts 9

11.00 *El cervell i l'univers.* David Jou.
18.00 *Cervell i matemàtiques.* Jaume Puigbó. Llic. en Matemàtiques, Master of Science per University Brown, empresari.

12-14 II JORNADES D'ESTUDIS SOBRE L'HOME: «L'HOME I LA DONA, DIFERÈNCIES VITALS EN EL SEU CAMÍ DE COMUNIÓ I COL-LABORACIÓ»

Divendres 12

18.00 *La relació home-dona, una mirada des de la bioètica.* Mn. Joan Mir Tubau. Professor de Bioètica.

Dissabte 13

18.00 *Home i dona: vers l'encontre d'una humanitat segons el cor de Déu.* Josefina Riera. Llic. en Teologia.

Diumenge 14

18.00 *Bases biològiques de la relació home-dona.* Carles Sanchiz. Dr. en Biologia.

16-20 ACOLLIMENT PER A FAMÍLIES
25-27 RECÉS: LA PASQUA CRISTIANA
29-31 JORNADES CULTURALS: EL CATALÀ, LA NOSTRA LLENGUA. Ramon Sangles. Director «Llengua Nacional».

SETEMBRE

04-10 I Convivència per a gent gran.
12-18 II Convivència per a gent gran.

CASAL SANT MARTÍ

Pl. Església, s/n - 17534 Campelles (Ripollès)

Tel. i fax: 972 727 288 / csm@spdd.org - Mòbil: 692 603 180

Pautes per evangelitzar amb el patrimoni cultural

Recollides en el missatge vaticà per la Jornada Mundial del Turisme

Zenit

Ciutat del Vaticà

El Vaticà ha destacat la conveniència d'adoptar una sèrie d'iniciatives pastorals concretes per afavorir el diàleg intercultural en els viatges turístics i aprofitar el patrimoni cultural al servei de l'evangelització. Ho ha fet en el missatge del Consell Pontifici de la Pastoral per als Migrants i els Itinerants amb motiu de la Jornada Mundial del Turisme, que se celebrarà el 27 de setembre amb el tema *Turisme i apropiament de les cultures*.

El document assenyalava que totes aquestes iniciatives de la pastoral del turisme «han d'integrar-se en un programa ampli d'interpretació». D'aquesta manera, «juntament amb informació de tipus històrico-cultural», cal mostrar «de forma clara i accessible l'original i profund significat religiós» de determinades manifestacions culturals.

El Vaticà convida a fer servir «mitjans actuals i atractius, aprofitant els recursos personals i tecnològics que hi ha a la nostra disposició». Entre les seves propostes concretes, hi ha «l'elaboració de recorreguts turístics que ofereixin la visita als llocs més importants del patrimoni religiós-cultural de la diòcesi». «Juntament amb això —destaca el missatge— s'ha d'afavorir un horari ampli d'obertura, al mateix temps que disposar d'una estructura d'acollida adient.» «En aquesta línia sembla important la formació espiritual i cultural dels guies turístics, així com la possibilitat de crear organitzacions de guies catòlics», continua dient.

I afegeix també entre les seves propostes «l'elaboració de publicacions locals en forma de tríptics turístics, de pàgines web o de revistes especialitzades en el patrimoni, amb l'intent pedagògic de posar en relleu l'ànima, la inspiració i el missatge de les obres, i amb una anàlisi científica adreçada a la comprensió profunda de l'obra». «No podem conformar-nos amb concebre la visita turística com una simple preevangelització, sinó que ha de servir-nos de plataforma per fer l'anunci clar i explícit de Jesucrist», destaca el missatge.

La celebració de la Jornada Mundial del Turisme, promoguda per l'Organització Mundial del Turisme, se celebra des del 1980, amb l'adhesió del Vaticà.

«Les obres d'art i de memòria històrica tenen un gran potencial evangelitzador»

«El tema d'enguany, *Turisme i apropiament de les cultures*, vol subratllar la importància que els viatges tenen en la trobada entre les diverses cultures d'arreu del món, especialment en aquests temps en què més de nou-cents milions de persones es desplacen arreu del món, gràcies als moderns mitjans de comunicació i a l'abaratiment dels costos», indica el document vaticà.

Subratlla la necessitat que les persones acceptin l'existència d'altres cultures i s'hi enriqueixin, acollint el que tenen «de bo, de veritable i de bonic». «I per aconseguir aquest objectiu, el turisme ens ofereix totes les seves possibilitats», destaca, i afegeix: «És tan important "saber acollir" com "saber viatjar".» El text destaca la importància de «saber escoltar, voler ser interpel·lats per l'altre, voler descobrir el missatge que amaga cada monument, cada manifestació cultural, des del respecte, sense prejudicis ni exclusions, evitant lectures superficials o esbiaixades».

Segons el missatge vaticà, «les activitats turístiques s'han d'organitzar des del respecte a les peculiaritats, lleis i costums dels països receptors, per la

qual cosa els turistes hauran d'aconseguir informació, des d'abans de la seva sortida, sobre les característiques del lloc que visitaran.» A la vegada, continua, «també les comunitats receptors i els agents professionals hauran de conèixer les formes de vida i les expectatives dels turistes que els visiten». I explica que «un objectiu de la nostra pastoral del turisme serà certament educar i preparar els cristians de manera que aquest encontre de cultures que es pot produir en els seus viatges no sigui una oportunitat perduda, sinó que serveixi certament com a enriquiment personal».

Les «obres d'art i de memòria històrica tenen un enorme potencial evangelitzador, pel fet que s'insereixen en la *via pulchritudinis*, el camí de la bellesa, que és una camí privilegiat i fascinant per apropar-se al misteri de Déu», destaca. Com a objectiu prioritari de la pastoral del turisme assenyalava el fet de «mostrar el veritable significat de tot aquest patrimoni cultural, nascut al caliu de la fe i per a glòria de Déu». I explica: «És per això important que presentem aquest patrimoni en la seva autenticitat, mostrant-lo en la seva veritable naturalesa religiosa, i inserint-lo en el context litúrgic en el qual va néixer i per al qual va néixer.»

També convida a preguntar-se constantment: «Com acollir les persones en els llocs sagrats per tal que els ajudi a conèixer i estimar més el Senyor?, com afavorir un encontre entre Déu i cadascuna de les persones que hi van?» i destaca la importància d'una acollida adient.

El Vaticà publica un document sobre la confessió

AICA / Ciutat del Vaticà

El Vaticà acaba de publicar el document *El sacerdot, confessor i director espiritual*, un manual d'instruccions sobre com ser bons confessors, elaborat per la Congregació per al Clergat. Porta les signatures del seu prefecte, el cardenal Mauro Piacenza, i del secretari del dicasteri, Mons. Celso Morga, que va expressar: «Que els sacerdots puguem descobrir de nou el valor pastoral d'aquests mitjans simples, molt corrents, que sembla que no tinguin força pastoral però que són potentíssims si els sabem administrar bé i si valorem el fet d'estar disponibles per administrar-los.»

La primera part del text explica en què consisteix el sagrament de la Penitència i dóna indicacions pràctiques sobre com administrar-lo i rebre'l millor. Per exemple, inclou un examen de consciència només per a capellans. «Que els sacerdots estiguin molt disponibles per a les confessions i la direcció espiritual i que al mateix temps, ells, també jo, ens confessem sovint i tinguem direcció espiritual», va expressar Mons. Morga.

La segona part explica la doctrina sobre la direcció espiritual, ensenya a ajudar altres ànimes i com deixar-se ajudar per un director espiritual.

Benet XVI està decidit a donar ell mateix l'exemple sobre el valor del sagrament de la confessió i la direcció espiritual. Ho farà amb un gest força expressiu: aquest estiu s'asseurà en un confessional durant la JMJ de Madrid i administrarà aquest sagrament a diversos joves.

*** RàdioEstel****DE
MATINADA****Nits de dissabte a
diumenge
de 00.20 h a 1.30 h****Per a tots aquells que no
podeu dormir,
us fem companyia****amb
ESTHER NOSÀS****NOSAR
COMUNICACIÓ
Tel. 606 974 623****www.dematinada.es**

Benet XVI rep familiars de mariners segrestats

ACI / Ciutat del Vaticà

El Papa va rebre un grup de familiars dels prop de 800 mariners que encara ara estan segrestats per pirates arreu del món. L'apostolat del Mar de la Fundació Migrants de la Conferència Episcopal Italiana, va informar que la trobada privada va tenir lloc el 10 de juliol després de l'Àngelus, amb

motiu de la celebració del Diumenge del Mar. Així mateix, la Fundació Migrants va fer una crida als governs i organitzacions internacionals a fer tot el que sigui necessari perquè els mariners segrestats tornin sans i estalvis, així com per resoldre el problema de la pirateria. També va demanar suport a les famílies dels segrestats amb assistència immediata, i va animar els

familiars a «adreçar-se als centres Stella Maris per rebre consol i assistència. En aquestes dramàtiques situacions, aquests centres poden ser més que mai per a ells un port segur i un far d'esperança». L'any 2010 es van registrar 445 atacs pirates, amb 53 naus segrestades i 1.181 mariners capturats. La majoria dels assalts tenen lloc a les costes de Somàlia.

Programació 2011

Club[★]amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Pelegrinatges a Terra Santa

Del 22 al 29 d'agost

Del 5 al 12 de desembre

RUTA DE LA SEDA

Samarkanda i els tresors d'Uzbekistan

**18 al 26
d'octubre**

Expedició cultural

Etiòpia

CRISTIANISME ETÍOP
(Celebració de l'Epifania-TIMKAT-a
la Jerusalem africana-LALIBELA)

Del 13 al 24 de gener 2012

Acompanyats de professor conferenciant des de Barcelona, en aquest viatge aprofundirem en les tradicions i història dels cristians d'Etiòpia i participarem de la celebració del Timkat o Epifania —commemoració del baptisme de Jesús per Sant Joan Baptista al riu Jordà—, i ho farem a Lalibela, un dels grans centres de pelegrinatge.

Petits Pelegrinatges

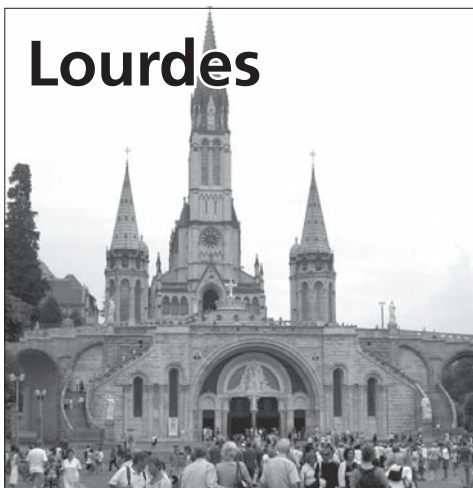
Organització tècnica **relitur** viatges GC 1045 D

Ruta de Sant Ignasi

12 al 18 de setembre

Lourdes

14 al 16 d'octubre

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

«Hem de sortir del temple per anar arreu a anunciar Jesucrist»

El cardenal Martínez Sistach és un dels impulsors de la «Missió Metròpolis»

Rosa María Jané Chueca

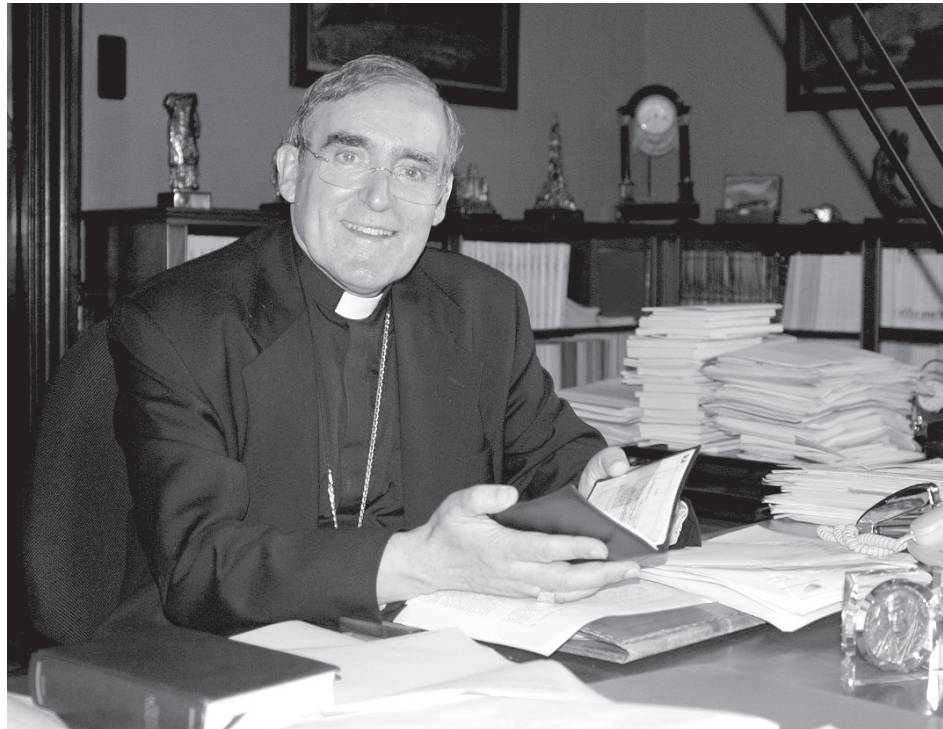
Onze arquebisbes europeus, entre ells el de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, duran a terme plegats la «Missió Metròpolis», un conjunt de compromisos en la pastoral ordinària i d'iniciatives simultànies a la Quaresma del 2012 per impulsar la nova evangelització. Així ho van acordar els prelats en una reunió convocada a Roma pel Consell Pontifici per a la Promoció de la Nova Evangelització. Precisament aquest dicasteri té com a imatge i símbol la basílica de la Sagrada Família. La dimensió evangelitzadora d'aquesta basílica barcelonina posa en relleu la inquietud de l'Església catalana per transmetre la Bona Nova. Precisament, Barcelona acollirà també, l'any vinent, una edició de l'Atri dels gentils, un espai de diàleg perquè els homes i dones puguin apropar-se a Déu i trobar-lo. Com deia recentment en una conferència el cardenal Martínez Sistach, «la nostra basílica ha de contribuir acollint el que sigui adequat per fer present l'Església i el seu missatge de salvació al nostre país i amb dimensió universal».

Per què el Consell Pontifici per a la Promoció de la Nova Evangelització ha convocat onze arquebisbes europeus?

És una iniciativa que ha tingut Mons. Rino Fisichella, president d'aquest dicasteri de recent creació. S'han escollit onze ciutats d'Europa (Barcelona, Budapest, Brussel·les, Dublín, Colònia, Lisboa, Liverpool, París, Torí, Varsòvia i Viena) que tenen característiques semblants en els aspectes religiosos, socials i culturals, per tal de reflexionar sobre com es pot potenciar la nova evangelització en les grans metròpolis europees i cercar alguna realització comuna en totes aquestes onze ciutats. Mons. Fisichella ens digué en la reunió del dia 11 d'aquest mes de juliol que havia parlat amb el Sant Pare d'aquesta iniciativa i que l'havia trobat molt bé. És ben cert que l'evangelització no es realitza amb fórmules màgiques. Tanmateix, davant de la situació religiosa i cultural actual amb una forta secularització, es fa molt necessari que tots els membres de l'Església d'arreu del món prenguem més consciència que és urgent intensificar l'evangelització, l'anunci explícit de Jesucrist.

Quins punts s'han tractat en aquesta reunió?

En la reunió es va fer per part dels pastors de les onze grans ciutats una exposició de la realitat religiosa i cultural, i de possibles camins per promoure la nova evangelització. Es veié convenient treballar en la pastoral ordinària que és pròpia de l'Església arreu, i es posà en relleu la necessitat urgent de la formació i també es coincidí a realitzar algunes mateixes activitats eclesials en cadascuna de les onze ciutats possiblement durant la Quaresma del 2012. Després d'una substancial introducció del president i de la posada en comú, s'arribà a assenyalar unes mateixes accions per realitzar-se simultàniament a les onze ciutats per la Quaresma del

«La Sagrada Família és una presència de la transcendència enmig de la vida secularitzada de la ciutat»

2012. Així començarà la «Missió Metròpolis», que són activitats de pastoral ordinària. Aquesta iniciativa de «Missió Metròpolis» pot ser un signe concret que les grans ciutats, les grans diòcesis d'Europa, oferiran al Sínode dels Bisbes d'octubre del 2012 dedicat al tema de la nova evangelització.

Es poden enumerar uns problemes o reptes comuns?

Hi ha problemes pastorals molt similars en totes aquestes onze ciutats europees. Fonamentalment la descrutització, el creixement de la indiferència religiosa, el desconeixement dels continguts de la fe en molts cristians, la incoherència entre la seva fe i la seva vida. Es coincidí en la importància del laïcat en el treball de la nova evangelització i que és molt urgent la seva formació per tal que puguin, amb el testimoni de la seva vida i amb les seves paraules, anunciar Jesucrist i donar raó de la seva esperança. Es coincidí en el paper important que tenen les comunitats en la formació i manteniment de la vida cristiana dels laics. Es coincidí, també, en la necessitat d'evangelitzar els joves comptant amb la participació dels joves cristians en aquesta tasca de nova evangelització.

Quina ha estat l'aportació de l'Església de Barcelona?

Vaig exposar que la nostra Església de Barcelona ha dedicat el Pla Pastoral 2009-2011 fonamentalment a l'evangelització. L'anunci de l'Evangelí a tothom

ha estat l'objectiu de fons que hem volgut posar en pràctica per tal que tota la nostra diòcesi sigui més missionera i més evangelitzadora. I el nou Pla Pastoral pels anys que vindran té uns objectius que s'emmarquen plenament en la necessitat de la nova evangelització. El primer pretén «anunciar Jesucrist als qui no el coneixen». Aquest objectiu és eminentment evangelitzador, pensant en les persones que tenim al costat i que no coneixen Jesús, amb el desig que a través de diverses accions possibles puguem oferir amb respecte i convicció la persona de Jesús i el seu missatge i un encontre personal amb ell. Aquí hi entra plenament el diàleg entre creients i no creients, l'Atri dels gentils, etc. Tenim a la diòcesi una realitat creixent, que és el Catecumenat, integrat per persones adultes que demanen ser batejades. I també vaig fer referència al grup creixent del primer anunci.

El segon objectiu estarà dedicat a la pastoral de la iniciació cristiana, adreçada a les famílies que demanen el baptisme pels seus fills i a la preparació, celebració i acompanyament dels tres sacraments de la iniciació cristiana: Baptisme, Confirmació i Eucaristia, involucrant la pastoral parroquial adreçada a aquestes famílies, que té no només un contingut catequètic, sinó que haurà de tenir un contingut molt evangelitzador, atesa la situació religiosa de moltes d'aquestes famílies. El tercer objectiu serà el de la solidaritat com a expressió de la fe cristiana. Cal recalcar que el treball de solidaritat i d'ajuda fraterna

i de Càritas és una expressió i exigència de la fe cristiana.

Penso que aquests tres objectius del nostre nou Pla Pastoral que han suggerit les parròquies, comunitats, consells diocesans i institucions eclesials integra els tres elements constitutius de la vida de l'Església i, per tant, de la nova evangelització, ja que l'Església existeix per evangelitzar. I aquests tres elements són la professió de la fe, la litúrgia i la caritat.

Vaig oferir un projecte sobre un pla de nova evangelització coordinat entre les diverses ciutats europees, concretament per començar aquestes onze metròpolis que inclou el diàleg, l'anunci de Jesucrist i la iniciació cristianes com a tres elements de la nova evangelització.

I les propostes que han fet la resta d'arquebisbes?

Es va insistir molt en la formació, no tant per fer com per ser cristians. També en el paper cabdal de les famílies cristianes, essent els pares els primers educadors de la fe dels seus fills. Es va parlar de la formació dels seminaristes i del testimoni dels religiosos i religioses amb la seva radicalitat de la vida consagrada. També es posà en relleu les greus conseqüències de la crisi econòmica i la importància de la doctrina social de l'Església per contribuir a trobar camins de solució, creant una cultura de valors i una economia que tinguin presents els principis de l'humanisme cristià.

Quines accions farà aquesta «Missió Metròpolis» durant la Quaresma del 2012?

La «Missió Metròpolis» com s'ha batejat aquesta important iniciativa que neix en aquestes onze ciutats, però que caldrà anar realitzant en les altres d'Europa i altres països del món, dona molta importància a la Paraula de Déu i es farà la lectura contínua dels Evangelis; tres catequisis del bisbe dedicades als joves, a les famílies i als catecúmens sobre la temàtica de la fe; una celebració del sagrament de la Reconciliació per atreure l'atenció envers la confessió, el sentit del pecat, la misericòrdia divina i el seu alt valor antropològic. També hi haurà un signe de caritat per posar en relleu que la fe que es professa i es prega també s'ha de testimoniar. Finalment, hi haurà un signe d'espiritualitat i d'indole cultural que consistirà en la lectura d'alguns textos significatius, per exemple de les *Confessions* de sant Agustí. Aquesta participació de la nostra arxidiòcesi encaixa plenament amb el contingut del nou Pla Pastoral que

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES
per a grans persones grans

Places disponibles i preu assequible, ambient familiar

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

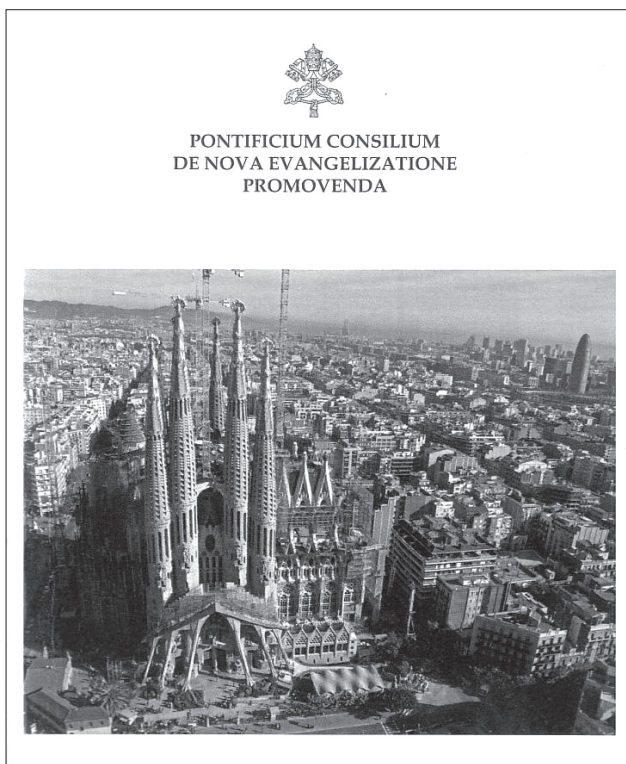
començarem a aplicar a l'inici de curs. Penso que el treball que farem serà una contribució molt important a la tasca de l'evangelització i transmissió de la fe que és la missió de l'Església.

Es parla de «nova» evangelització, però no hauríem de dir «primera» evangelització?

La primera evangelització segons el Concili Vaticà II és la que es fa als països *ad gentes*, o el que coneixiem com a països de missió. La nova evangelització va més aviat adreçada a aquells que s'han allunyat de l'Església en els països de l'antiga cristiandat. En aquest sentit, no es tractaria d'una primera evangelització perquè el país ja fa segles que fou evangelitzat, encara que per a moltes persones sí que es tracta d'un primer anunci de Jesucrist. En els temps més recents amb el terme «evangelització» s'indica l'activitat eclesial en la seva totalitat. L'expressió «nova evangelització» no significa una esmena al treball pastoral que s'ha anat realitzant fins ara en l'anunci de Jesucrist. Significa evangelitzar d'una manera nova en el seu ardor, en els seus mètodes i en la seva expressió, com indicava el beat papa Joan Pau II.

Cal recuperar la urgència d'evangelitzar? Els cristians vivim massa tancats, massa acomodats, massa resignats?

Certament que a tots ens cal una actitud i una activitat més evangelit-

zadora. Hem de sortir del temple per anar arreu a anunciar Jesucrist i la seva Bona Nova. És una exigència joiosa del nostre baptisme. Som Església i aquesta existeix per evangelitzar. Els pastors diocesans d'aquelles cinc ciutats d'Europa que fa uns anys celebraren un congrés per a l'evangelització, constataren que

havien sensibilitzat la consciència evangelitzadora dels cristians. El mateix va succeir amb la missió que se celebrà a la diòcesi de Roma amb motiu de l'any 2000, amb la visita al 80% de les famílies. Davant de la situació religiosa actual, no ens podem tancar en nosaltres mateixos, sinó que hem de promoure un treball engrescador d'evangelització. La fe creix donant-la. El nombre dels qui no coneixen el Crist ni formen part de l'Església augmenta constantment. Des de fa uns vint-i-cinc anys gairebé s'ha duplicat. La nova evangelització fa que la pastoral de cada dia, que anima des de sempre la vida de l'Església, haurà de prendre més consciència que ha de ser nova en la seva proposta i en les seves modalitats d'actuació. El papa Benet XVI, parlant als membres del nou dicasteri, digué que era decisiu anar més enllà del que és fragmentari i presentar signes concrets capaços de donar resposta als grans reptes presents en la societat.

Quin rostre ha de tenir la nova evangelització a l'Església catalana?

L'any 2007, els bisbes de Catalunya publicàrem el document *Creure en l'Evangeli i anunciar-lo amb nou ardor*, en la línia de la nova evangelització. Els bisbes constatem que la nostra societat es va situant globalment fora de la vida de l'Església i també, en formes i graus diversos, de la fe en Jesucrist. Ens cal assumir plenament que la nostra situació és de missió. El sentit de la missió encomanada per Jesús projecta les nostres comunitats cristianes cap endavant. Hi ha molts valors amagats en la nostra realitat eclesial a Catalunya: cristians en tots els estats de vida, rics espiritualment, generosos, d'una extraordinària finor evangèlica que arreu on es troben van anunciant Jesús a tantes persones que no el coneixen. El nostre estil d'obrar ens diu que tots plegats, sumant forces en una comunió dinàmica i respectuosa, malgrat una certa pobresa de recursos humans, de prestigi i d'èxit social, podem anunciar a la nostra societat catalana allò de l'apòstol Pere: «De plata i or, no en tinc, però el que tinc, t'ho dono: en nom de Jesucrist, el Natzarè, camina» (Ac 3,6).

Hem de restaurar allò que hem heretat i s'ha malmès i, al mateix temps, hem de fer obra nova de cara a l'esdevenidor. Des de la perspectiva de la nova

«L'evangelització demana fer de l'Església la casa i l'escola de comunió»

La Sagrada Família, símbol del dicasteri per a la nova evangelització.

evangelització aquesta segona tasca és la prioritària. Tot això demana que els evangelitzadors siguin evangelitzats, i en la reunió del passat 11 d'aquest mes a Roma es coincidí en el fet que la secularització contagia un ampli sector dels cristians que normalment pensen, decideixen i viuen com si Crist no existís. L'evangelització demana fer de l'Església la casa i l'escola de comunió, i sovint constatem un excés de duresa, massa tendència al judici excloent entre catòlics d'estils d'espiritualitat diversos, d'associacions o grups que recelen els uns dels altres. I Jesús ens ha dit que «tots siguin u perquè el món cregui que vós m'heu enviat» (Jn 17,21).

La basílica de la Sagrada Família és el símbol de la nova evangelització: a què ens remet?

Mons. Fisichella ha pres la basílica de la Sagrada Família com a icona del Consell Pontifici per a la Promoció de la Nova Evangelització. I ho justifica així: «La bellesa de la Sagrada Família sap parlar a l'home d'avui, conservant al mateix temps els trets fonamentals de l'art antic. La seva presència semblaria que contrasta amb la ciutat feta d'edificis i carrers que en recorre'ls mostren la modernitat a la qual som enviats. Les dues realitats conviuen i no desentonen, al contrari, semblen fetes l'una per a l'altra. Apareix evident, llavors, que la ciutat sense l'església estaria privada de quelcom substancial, manifestaria un buit que no pot ser omplert per qualsevol altra construcció, sinó per quelcom més vital que empeny a mirar amunt sense defallir i en el silenci de la contemplació.»

Dels tres milions de persones d'arreu que visiten anualment la Sagrada Família moltes no són creients i són atretes perquè la «nova arquitectura» que Gaudí inicià descansa sobre allò que l'esperit humà cerca amb insistència: la proporció, l'harmonia, en definitiva, la bellesa. Aquest temple gaudinià és una cartografia del sagrat, un gran mapa on el món pot llegir les grans preguntes de la vida, de l'origen i del fi, del cel i de la terra.

La basílica és una presència de la transcendència enmig de la vida secularitzada de la ciutat. El papa Benet XVI digué que Gaudí fou capaç de «crear en aquesta ciutat un espai de bellesa, de fe i d'esperança, que porta l'home a una trobada amb el qui és la Veritat i la Bellesa mateixa». Ens correspon fer un esforç important perquè els qui visiten la Sagrada Família entenguin que es troben davant d'una vertadera síntesi del misteri cristià i puguin identificar-lo i reconèixer-lo. Per a molts visitants és com un Atri dels gentils on puguin acostar-se a Déu i trobar-lo.

La visita del Sant Pare el novembre passat i la propera Jornada Mundial de la Joventut, quins fruits poden donar de cara a aquesta nova evangelització? Ja els està donant?

Penso que ja ha donat fruits la visita del papa Benet XVI a Barcelona. Un fruit molt visible és l'augment sensible dels visitants a la basílica. La visita del Papa ens ha ajudat a conèixer millor i valorar el seu ministeri de Successor de Pere, descobrint també un Papa amb un cor afectuós i tendre al costat dels infants i joves en la seva visita a l'Obra del Nen Déu, ens ha donat una major autoestima de ser cristians i membres de l'Església i ha propiciat un apropament d'algun sector agnòstic del món cultural de la nostra societat.

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

- ☐ **Amèrica i Àfrica: 233,11 €** ☐ **Missioner** ☐ Edició en català
☐ **Àsia i Oceania: 311 €** ☐ **Missionera** ☐ Edició en castellà
☐ Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva donació Subscripció Missionera.

Titular

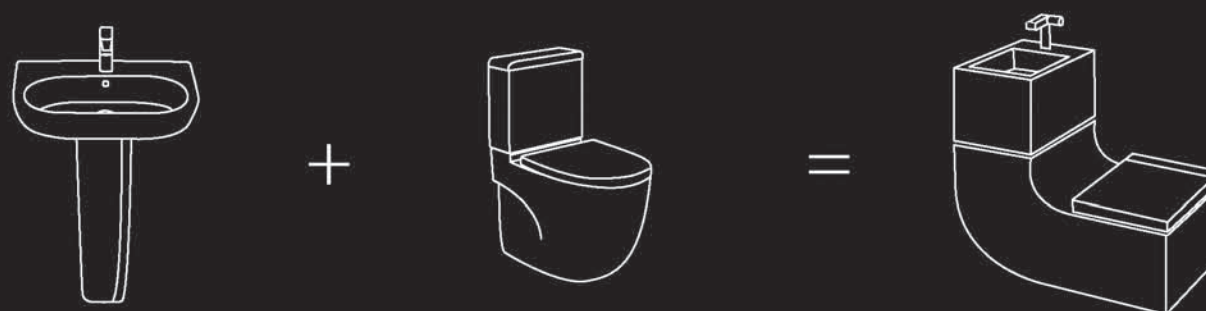
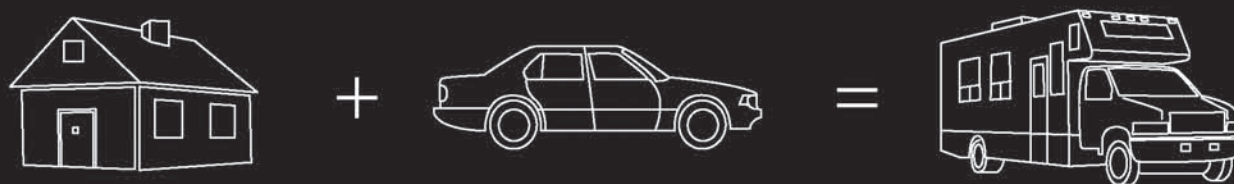
Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
 Comtes de Bell-lloc, 67-69
 08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

¿y ahora?

DISEÑO + SOSTENIBILIDAD = W + W

W+W es el resultado de la ambición de Roca a la hora de incorporar soluciones nuevas, únicas e innovadoras en los espacios de baño. Una solución que combina diseño y sostenibilidad al unir el inodoro y el lavabo en una sola pieza. Su sorprendente diseño lo hace ideal para espacios reducidos, pero su gran aportación es la tecnología que permite reutilizar el agua usada en el lavabo para llenar la cisterna del inodoro. Un producto único que Roca ha hecho realidad.

Roca THE LEADING GLOBAL
BATHROOM BRAND
www.roca.com

«La JMJ és una oportunitat»

Lourdes Casanova participa en la seva primera Jornada Mundial de la Joventut

Patricia Navas

Set de veritat i una mica d'inconformisme caracteritzen molts dels joves d'avui, també la Lourdes Casanova. Aquesta jove té previst començar la seva carrera de Belles Arts a Barcelona el proper curs, amb la il·lusió també de viure en una nova ciutat, amb altres estudiants de la seva, la Seu d'Urgell, on pensa viatjar els caps de setmana per retrobar-se amb la seva família i continuar les seves trobades al cau i al seu grup de fe. Abans, però, participarà per primera vegada en una Jornada Mundial de la Joventut (JMJ), una experiència que suposa que valdrà la pena.

Per què et vas apuntar a la Jornada Mundial de la Joventut?

Jo no coneixia gens la JMJ fins que me'n va parlar en Lluís Plana, el delegat de Joventut d'Urgell i animador del grup diocesà al qual pertanyo, anomenat TxT.

Què has conegut d'aquest esdeveniment?

Ell ens ha explicat que a les JMJ es troben joves d'arreu del món, cada dos o tres anys i cada vegada en un lloc diferent, i comparteixen uns dies amb altres persones i fan moltes activitats.

Ens va posar un vídeo amb una cançó que parlava d'algú que estava sol i perdut i es tornava a trobar i tornava a viure.

Quines activitats tens previst realitzar a la JMJ?

A Madrid se celebraran concerts, alguna missa amb el Papa i dormirem tots junts en una esplanada.

A més, els dies anteriors a la trobada a Madrid, acollirem a la Seu d'Urgell un grup de joves italians que també participaran en la JMJ. Arribaran el dia 10 d'agost i ens trobarem a Ribes de Freser. L'endemà anirem al santuari de Núria i farem excursions i jocs, el dia

13 anirem a Barcelona i visitarem la Sagrada Família, el dia 14 celebrarem una festa, i el dia 15, una missa a la catedral.

Nosaltres serem a Madrid del 17 al 21 d'agost.

Amb qui hi vas?

Amb el grup del bisbat d'Urgell.

Us heu preparat d'alguna manera?

Hem fet algunes reunions per organitzar l'acollida dels joves, en la qual participo com a voluntària.

Què esperes de la JMJ?

Primer espero passar-m'ho molt bé. És una oportunitat de conèixer gent d'arreu del món i en contacte amb ells espero poder aprendre coses del seu país i compartir la seva opinió sobre diversos temes. Suposo que quan torni aquí podré dir que ha valgut la pena.

Què és allò que més t'agrada del Papa?

La seva intenció és ajudar la humanitat, que les coses funcionin en el món, complir els valors que volia Jesús.

Allò que coneixes d'ell, com t'ha arribat?

El que conec d'ell és a través de la televisió, o en converses amb altres persones, i algun cop llegint algun escrit al diari o en alguna revista.

Habitualment comparteixes la teva fe amb joves de la teva edat?

De la meua edat, conec poca gent, per no dir molt poca, amb qui pugui compartir-la. De vegades sí que he fet alguna activitat o he anat a algun lloc on, encara que potser la persona no hi creu, hi ha moltes coses en comú: valors, opinions...

Però aquesta és la primera vegada que aniré a una trobada on hi ha milers de cristians. Aquesta és una de les raons que m'atreu de la JMJ.

Formo part d'un grup a la Seu d'Urgell amb altres persones. Quedem de tant en tant i sopem, comentem

«Els meus suports en la fe són la família i moltes experiències i accions que he vist»

gaire importància a allò que diguin els altres.

Saps que hi ha persones preguntant pels joves que participareu en la JMJ i pels fruits d'aquest esdeveniment eclesial?

No ho sabia que hi havia gent preguntant pels joves que participarem. Sí que hi ha molta gent preparant-ho.

I què et sembla?

Suposo que ho fan perquè cada vegada hi ha menys gent que creu i volen que les generacions noves creguin. A mi em sembla bé que ho facin, però potser amb això no n'hi ha prou. Si volen que hi hagi canvis, potser es podrien moure una mica, intentar comprendre el perquè.

I per què et sembla que l'Església ha perdut presència?

Fa l'efecte que els avenços científics són molt oposats a allò que

diu l'Església, i costa acceptar allò que no pots explicar amb teories científiques que potser contradiuen una mica aquest àmbit.

S'haurien de buscar noves perspectives. Representa que portem molt de temps fent servir els mateixos paràmetres. El mateix que es fa ara es feia fa cent anys i potser s'hauria d'intentar avançar amb els avenços que es produeixen en la societat, en el món en general.

Potser s'hauria d'intentar comprendre una mica la religió. Molta gent diu que és impossible que un Déu creés dues persones, Adam i Eva, quan hi ha la teoria de l'evolució, el Big bang,... Això és si et prens al peu de la lletra allò que està escrit, però potser s'ha de tenir en compte el temps en què es va escriure allò i no prendre-s'ho literalment. No pots dir que no creus en una religió per quatre paraules escrites. Potser caldria fer un esforç per comprendre i després dir si creus o no.

Quins són els teus suports en la fe?

La família i moltes experiències i accions que he vist quan he anat a algun lloc, que m'han impactat molt. La fe dels altres fa que tu creguis més. Per exemple, aquest any vaig anar a una Pasqua i el dia de la mort de Crist érem a l'església amb un grup de persones discapacitades. Érem a les fosques i ho senties de veritat. Tots estàvem en silenci per la seva mort i ens apropàvem a la creu per fer-li un petó. A ells els havien d'ajudar a baixar de la cadira de rodes. I ploraven pel fet de la mort de Crist. A mi això em va impactar força. Molts cops tinc dubtes, però després els veig a ells que ho tenen més difícil que jo i són els que ho tenen més clar de tots. Quan veus aquestes coses és quan de veritat penses que hi ha d'haver alguna cosa.

algun text o algun tema, compartim preocupacions... A principi de curs, per exemple, vam anar uns dies a Barcelona a ajudar al Cottolengo i vam conèixer el menjador de la Mare Teresa i altres centres d'ajuda a necessitats.

Què valors més d'aquest grup?

M'hi trobo molt bé amb ells fent les activitats. Gràcies a això vaig coneixent més gent. Si no anés en aquest grup, no sabria que existeix la JMJ.

Per què ets catòlica?

Suposo que per l'educació que m'han donat els meus pares. Si no tingués la família que tinc, potser no ho seria.

Què t'aporta ser-ho?

Em fa pensar que potser cada cosa té algun motiu, que les coses no passen perquè sí, sinó que hi ha alguna cosa més. Intento ser més bona persona, ajudar els altres. Sempre penso que si alguna cosa no m'agradaria que me la fessin a mi, jo tampoc la faig.

I què implica en la teua vida?

A vegades trobo gent a qui els sembla estrany que cregui, però al cap i a la fi és una cosa meua i no he de donar

Sorteig de la rifa de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

El dilluns 27 de juny va tenir lloc a la seu de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel el sorteig de la rifa 2011 de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana. El sorteig es va fer davant notari.

1r premi: **05387**

2n premi: **18962**

3r premi: **00918**

Premi especial per al talonari núm. **331**

Punt de vista

Esteve Rifà

Col·laborador de la Pastoral del Trànsit per Catalunya

Camins de trobada

Hem arribat a l'època de les vacances, amb unes mobilitats molt més acusades i amb les il·lusions d'un descans merescut, uns viatges desitjats i amb camins de trobada que poden ser, perfectament, uns encontres esperats amb amics, familiars i coneguts que han vingut d'arreu per gaudir del goig de restar ple-gats o que nosaltres hem anat a trobar.

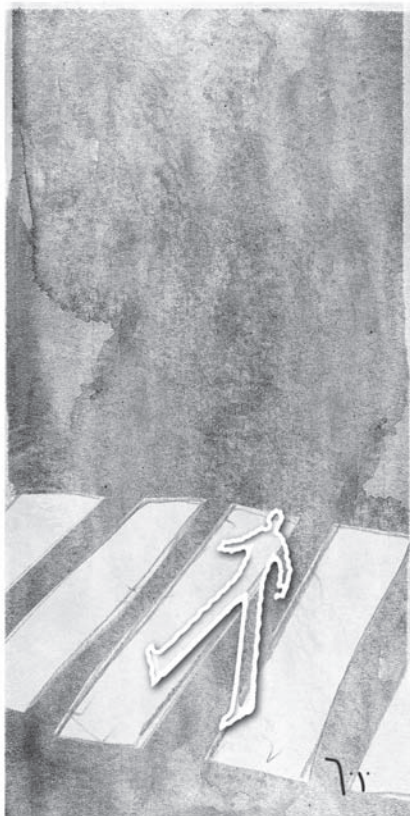
L'existència comporta caminar cap a un destí incert o desconegut, portats per les inèrcies, costums i pel propi tarannà. Moure's pot esdevenir un fet sense un horitzó clar, a cops molest o gens agradable. Però quasi sempre té finalitats concretes i gratificants. Fer el camí sol o amb algú per trobar-nos amb altra gent, ha de donar-nos un sentit obert com a persones, cadascuna amb la pròpia responsabilitat humana i amb plena acceptació de ser companys de camí de Jesús.

Per això ens permetem fer-vos aquestes serenes reflexions:

Un vianant responsable és el que té cura de la seguretat per als altres i la pròpia.

El conductor ha de tenir sempre en compte els altres; la via pública és de tots.

Les distraccions i imprudències poden tenir males conseqüències.

El més feble, amb raó o sense, és el que surt més mal parat.

Amb motiu de la festivitat de Sant Cristòfol, patró dels conductors, celebrada el 10 de juliol passat, volem fer-vos arribar el missatge que «sempre som vianants». Fem el que fem, quan sortim de la llar, quan agafem el vehicle, de passeigs, quan portem els infants al col·legi, quan ens esbargim amb la família o sols, «som vianants» amb el mateix grau de responsabilitat, per la nostra manera d'actuar, que pot tenir un conductor.

Tots sabem, pel que ens toca viure, que la situació d'angoixa i estrès (paraula molt utilitzada últimament) ens fa actuar de manera inapropiada del que és habitual en nosaltres. L'aquí i ara immediat, creure que els que s'equivoquen sempre són els altres, pensar que per anar de bona fe s'ha de tenir la raó, l'egocentrisme, l'ús indegut del mòbil, etc., creen un alt risc d'accidentabilitat que tots pa-

tim. Hem de viure amb responsabilitat i fer-la nostra tant en l'actuar com en el projectar.

Que la nostra mobilitat sigui sempre un testimoni de la fe que professem, tot caminant o conduint, vers el benestar dels que trobem en els nostres desplaçaments diaris.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Dos grans pilars del Salteri

Recordàvem, a l'anterior article, que els 150 salms abracen la complexitat de la vida humana. I, d'aquesta manera, es diversifiquen en formes corresponents a la nostra existència. Hi ha, doncs, himnes, lamentacions, súpliques individuals i col·lectives, cants d'acció de gràcies, salms penitencials...

Tanmateix, podem parlar de dos grans pilars. Com si fossin un denominador comú. Com si es tractés de dos grans blocs. D'una banda, «la súplica, vinculada a la lamentació». De l'altra, la lloança, «dues dimensions relacionades i quasi inseparables. Perquè la súplica està animada per la certesa que Déu respondrà, i això obre a la lloança i a l'acció de gràcies; i la lloança i l'acció de gràcies brollen de l'experiència d'una salvació rebuda, que suposa la necessitat d'ajut expressat en la súplica».

El papa Benet XVI, en la catequesi del 22 de juny passat, explicita ambdós pilars. Explica que, en la súplica, el qui «prega es lamenta i descriu la seva situació d'angoixa, de perill, de desolació o, com en els salms penitencials, confessa la seva culpa, el seu

pecat, demanant ser perdonat. Exposa, al Senyor, el seu estat de necessitat confiant a ser escoltat, i això implica un reconeixement de Déu com a bo, desitjós del bé i amant de la vida, disposat a ajudar, salvar i perdonar». El Sant Pare ofereix l'inici del salm 31: «En vós, Senyor, m'emparo, que no en tingui un desgany... per amor del vostre nom guieu-me i conduïu-me, traieu-me del llaç que m'han parat, vós que em defenseu.» La lamentació apunta a l'esperança, perquè Déu actuarà i, després, quan la salvació es fa realitat, neix la lloança.

De manera semblant, «en els salms d'acció de gràcies i de lloança, fent memòria del do rebut o contemplant la grandesa de la misericòrdia de Déu, es reconeix també la pròpia petitesa i la necessitat de ser salvats que rau en la base de la súplica». Així confessa a Déu la pròpia condició de criatura «inevitablement marcada per la mort, però portadora d'un desig radical de vida».

La conclusió és que, en els salms, «la súplica i la lloança s'entrellacen i es fonen en un únic cant que celebra la gràcia eterna del Senyor que s'inclina vers la nostra fragilitat». Els salms ensenyen a pregar. Són una bona escola. Val la pena adonar-se del salm responsorial de la missa, conèixer l'esquema general del Salteri i interioritzar-ne pausadament el contingut. Hom, experimentant la seva pregària, s'enriqueix. Descobrirà la bellesa de resar a Déu amb les seves mateixes paraules inspirades. Els salms són portadors de goig i de pau. Gustar els salms és una gran gràcia de Déu.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Inaudit

Al recinte hi havia quatre bisbes, el discret gris i la creu en proclamava la categoria eclesiàstica, uns altres homes lluien un «coll romà» descor-dat, per descomptat, i hi havia més preveres. Els altres assistents es van definir com a catedràtics d'universitat, els conferenciant, un altre conseller del govern, i molts més homes o dones sense concretar-ne l'ocupació, però d'alguna manera relacionats amb el món de la comunicació social. L'ambient era molt afable...

Descrita sumàriament la situació, evidentment, hom esperava que s'hi parlaria de comissions, nomenaments, càrrecs, juntes per elaborar projectes, etc. Allò que es deia en els temps del Vaticà II: «Quan el Senyor torni, potser no ens trobarà units, el que és indubtable és que ens trobarà reunits.» Doncs, no. Tot i estar sotmesos a un horari definit i situats en un local, la preocupació comuna era l'espai virtual, més concretament la «web 2.0». L'organització corresponia a la Conferència Episcopal Tarraconense. L'«espai virtual», tot i que no té territorialitat física, és un espai real. I tot i que sembla etèria l'expressió «situat el programa o arxiu en el núvol», no la podem ignorar, ni creure que és un fantasma. Aquests i molts altres conceptes, amb les sigles corresponents, ens eren comunicats per competents professors de la matèria, que es declaraven explícitament cristians i que enfocaven les qüestions com a necessitats urgents de l'Església.

Jo, vell i aficionat des de petit a tot el que està relacionat amb l'electricitat, gaudia recordant el meu pare, que m'explicava que de petit, al seu poble, Matapozuelos, funcionaven amb generadors, i els ensenyaven els prodigis d'aquesta energia. M'explicava que, quan es quedaven sols, jugaven a electricistes, i, entre cadires i taules, hi posaven unes cordes que simulaven les instal·lacions. D'això, n'han passat més de cent anys, jo que vaig néixer quan a les cases ja hi havia corrent elèctric, que vaig aprendre curiositats de l'estàtica, que em vaig fer piles de Volta i Leclanche, que sabia alguna cosa d'automatismes, que vaig muntar petits receptors de galena i, posteriorment, fins i tot, emissores, em trobo ara perdut en el món cibernètic. Vam aprendre a entendre, avui s'exigeix recordar. I em sento perdut. Però, alguna cosa intueixo i aconseguixo bellugar-me per aquesta realitat fascinant. Ho explico perquè ningú no es cregui inútil en aquest àmbit i que no es desanimi.

Tot i les meves aficions múltiples, domina la meua vocació cristiana de servei, especialment a la joventut. Sempre he cregut que Déu m'hi ha cridat i m'ha proporcionat col·laboració, tot i que els superiors ho han ignorat. Però, si durant la meua llarga vida sacerdotal, no he rebut mai cap encàrrec en aquest sentit, l'Esperit Sant me n'ha proporcionat molts i li he estat fidel. He exercit per correspondència i per telèfon. Ara per internet. I aquí volia arribar. A l'espai cibernètic no hi ha jerarquies. Ni vicaris episcopals, ni arxiprestos. Tampoc cap consideració pel que fa a l'edat. Hom escriu i és llegit o no, independentment de l'edat que tingui, de si és bisbe o governador militar. L'èxit dels seus esforços dependrà d'altres factors, però no hi influeixen els nomenaments. La qual cosa si és un avantatge per als esperits lliures, és un inconvenient per als ganduls. Perquè d'internet ningú no et fa callar o et trasllada, però tampoc no et jubilen, per tant, la responsabilitat evangelitzadora sempre és urgent i cal ser-hi fidel.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

És l'hora dels laics a l'Església

«Tota la setmana que espero aquest moment per sentir-me en família. Estic tan sola!» «Amb quina il·lusió espero la missa del diumenge!» «Jo em sentia sola i he trobat en aquesta comunitat la família que no tinc.» «Jo vaig trobar aquí una família, quan la meua està tan lluny, a l'Equador.»

Expressions com aquestes s'han repetit durant molts anys a la comunitat parroquial en la qual ens reunim cada diumenge al vespre per celebrar l'Eucaristia. Vam començar un petit grup que volíem fer d'aquesta celebració un autèntic sopar de germanor com va ser aquell últim de Jesús amb els deixebles estimats. I vam trencar esquemes per poder gaudir de més intimitat: una taula improvisada i uns bancs al voltant, un racó tipus Taizé, i una voluntat de fer de l'Eucaristia el centre de la nostra vida setmanal en un barri amb molts problemes. Cada persona que arribava de diferents maneres a la comunitat era un regal que acabava restant amb nosaltres. Immigrants, joves compromesos, gent gran, la nostra comunitat de teresianes, un advocat o un captaire, els nois que han sortit de la droga i de la vida al carrer, la dona que ha acabat fent el carrer o la que és rebutjada en altres grups per la seva manera de ser i de comportar-se; tots compartim el mateix àpat amb naturalitat. Allà tothom hi té lloc.

Acompanyant-nos —no m'agrada dir que «presidint», perquè no li escau aquesta paraula— el nostre estimat Víctor, un escolapi que ha vist

créixer la comunitat i que ha estat testimoni de les seves penes i les seves alegries. Aquelles salutacions en arribar a l'església, les abraçades sinceres en el ritu de la pau que havíem traslladat al començament de l'Eucaristia, la participació en el comentari de la paraula i en les pregàries, on sortien moltes de les angoixes per les quals passa el nostre barri... i aquells moments de convivència tot celebrant aniversaris, casaments, batejos, i bones notícies compartides. I també quantes hores d'acompanyament a les persones que emmalaltien a la comunitat o ens deixaven per anar a la Casa del Pare. Ahir el Víctor s'acomiajava perquè ens deixa per anar a una nova missió a Cuba. L'Eucaristia va tenir un to molt especial d'agraïment i de promesa de continuar amb el mateix estil i la mateixa il·lusió com a comunitat de laics amb el capellà que vingui. Aquell comiat en recordava un altre explicat per Lluç en el Fets dels apòstols: Pau, impulsat per l'Esperit se'n va a Jerusalem i s'acomia de la Comunitat tan estimada d'Efes: «Ara us poso en mans de Déu i de la seva paraula de gràcia que té poder de construir la comunitat i d'assegurar la participació a la vida en tot el poble sant...» I diu Lluç que tots van esclatar en plors desconsolats... Però aquella comunitat va continuar en la fracció del pa i en l'amistat. Això és el que volem viure, perquè estem convençuts que és l'hora dels laics, de les petites comunitats que fan Església des de racons com aquest del Raval.

Zoom

La festa de Sant Cristòfor, tan arrelada a les nostres terres, continua aplegant cada 10 de juliol milers de conductors, grans i petits, que porten els seus vehicles de tota mena per ser beneïts. A la parròquia de Santa Maria de Ponts, al bisbat de la Seu d'Urgell, un bon grup de cotxes i vehicles es van atansar enguany per rebre la benedicció i demanar la intercessió del patró dels conductors. L'acte, amb un marcat to festiu, va ser ocasió també per col·laborar amb els seus donatius en els projectes de Càritas.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Austeritat

En temps excepcionals calen virtuts provades. El mite del progrés s'ha fet miques i els somnis s'han erosionat. La crisi econòmica ha provocat un despertar amarg i ha aturat l'espiral de consum en què estem immersos. El decreixement no és una teoria minoritària o una aspiració d'un grup marginal sinó la realitat quotidiana que ens sacseja. Gastem més pagant deutes que finançant projectes nous. Els portamonedes semblava que no tenien fons i ara descobrim que només gaudeixen de superfície. L'efecte dòmino en l'economia espanta qualsevol persona que en té una peça, perquè tot es precipita cap al desastre. Els vells interlocutors d'empreses i sindicats s'han quedat orfes d'idees i el llenguatge arcaic no els serveix per afrontar els temps actuals. Luxe, malbaratament, despeses supèrflues... es redueixen progressivament en les elits que s'enriqueixen en l'aigua tèrbola. Esperem dels polítics el miracle del canvi sense permetre'ls afrontar les retallades. Fa feredat que prevalgui sobre el bé comú els interessos de partit. Observem els bancs amb desconfiança i indignació perquè han jugat amb els nostres diners de manera irresponsable. L'estalvi, una antiga pràctica de treballar el present per assegurar el futur, s'ha convertit en deute, una forma d'hipotecar el futur per gaudir del present. El mercat ha estimulat fins a límits increïbles el fibló del disseny i ha apartat la gent de les seves necessitats reals. Incapaços d'afrontar la frustració, ens hem barallat per realitzar totes les aspiracions sense mirar-ne el preu ni estar atents a les conseqüències. L'escalafó dels ciutadans il·lustres i triomfadors s'ha basat en la vanitat de la seva imatge i en l'aurèola d'èxit que els ha envoltat. Ens hem deixat encegar per les aparences. Els valors ètics es consideren prescindibles. Fins i tot, contraproductius. Tot se sacrifica a l'altar mediàtic. La gent ha volgut gaudir dels avantatges del benestar sense adonar-se que es nodreix de les aportacions dels ciutadans. S'ha clamat pels drets, tasca encara incompleta, però s'han ignorat els deures.

El desafiament del temps actual no es pot resoldre amb l'engany. Austeritat enfront del malbaratament. Sobrietat enfront de la desmesura. Necessitat enfront del disseny. Solidaritat enfront de l'egoisme. Renúncia enfront del caprici. Temprança enfront del desenfrenament. Un vocabulari nou molt allunyat de l'època de les vaques grasses. Cal que despertem d'un somni passatger! La realitat no és com ens l'han venuda. Hem viscut per sobre de les nostres possibilitats i no ens en volem adonar. Haurem de caure a l'abisme per ser conscients del que passa? La nostàlgia no serveix. Com deia Tagore: «Si plores perquè has perdut el sol, les llàgrimes no et deixaran veure les estrelles.» Estem esgotant els darrers glops de la copa de l'abundància, quan comencem a entreveure una nova època de vida austera, sòbria, temperada. El nostre progrés s'ha basat en aprofitar-nos dels altres. Si l'estil de vida dels països rics es generalitzés no hi hauria prou recursos al nostre planeta per atendre'l. Els països emergents ens prenen com a model quan comencem a descobrir que el nostre model no serveix. Els països pobres somien arribar a les nostres costes, malgrat que sigui en pastera i posant en perill la vida. Quedar-se als països d'origen és una alternativa més arriscada. L'evangelí continua aportant criteris i valors enfront del prestigi, del poder i dels diners. Ignorar-los seria la nostra equivocació.

Des del monestir

Des del monestir

Des que em van demanar la col·laboració periòdica en aquesta secció de la nostra revista no he parat de preguntar-me com he d'interpretar la rúbrica «Des del monestir» per escollir el temes dels quals parlaré. La interpretació més estricta em portaria a explicar només esdeveniments o anècdotes del meu monestir, però temo que per aquest camí no aniríem gaire lluny. Fer-se monjo o monja no vol pas dir desentendre's de la humanitat circumdant. M'agrada el lema d'un clàssic, no recordo quin, que deia: *Nihil humanum a me alienum puto* («Res d'humà m'és estrany»). Aleshores, la característica de les col·laboracions dels cinc monjos o monges que ens hi succeïm no hauria de ser tant el tema en si com el punt de vista: «Des

del monestir.»

El monjo Benet que ens retrata el papa sant Gregori el Gran en els seus *Diàlegs* no té per aliè res del que passa al seu voltant: les invasions bàrbares, la imminent caiguda de Roma, els conflictes entre italians i bàrbars, o entre lliures i esclaus, la fam del poble, un camperol que ha caigut en mans d'un usurer, un altre que és oprimat per un bàrbar... De tot això parlaven quan alguns bisbes amics seus l'anaven a visitar. Però l'itinerari espiritual de Benet culmina en la gran visió, quan una nit, mentre els germans dormien i ell pregava, del cel va baixar una gran llum i a la seva resplendor

«se li va aparèixer als seus ulls tot el món recollit en un sol raig de sol». No ha deixat pas de veure el món, sinó que el veu molt millor, des del punt de vista de Déu, i per això el pot contemplar en la seva totalitat i en la seva més profunda realitat. L'interlocutor dels *Diàlegs*, Pere, que amb les seves preguntes ingènues permet a Gregori de precisar el sentit del relat, demana com és possible que tot el món pugui ser vist per un sol home, i Gregori li respon: «Per a l'ànima que contempla el Creador, tota la creació és petita» (*Diàlegs*, II, 35). Quan de vegades ens diuen que els monjos de Montserrat estem al cel, responc: «Però no a la lluna!» Llàstima que no he aconseguit encara una visió com la de sant Benet.

Hilari Raguer
Monjo de Montserrat

La sal de la terra

La llibertat de la fe en l'adolescència

La fe pot ser entesa com a do rebut i, alhora, com a resposta lliure de la persona. Són dues dimensions —la creient (mística o passiva) i la secular (racional o activa)— que es viuen simultàniament. Un valor humà i una virtut teològica. Dues cares de la mateixa realitat, una forma de viure i la recepció del *kerigma*, del Déu que va ressuscitar Jesús i que prefereix els més pobres. Una altra cara del procés d'esdevenir persona durant l'adolescència. Avui l'adolescència és una generació que en algunes ocasions «ni» treballa, «ni» estudia, «ni» està indignada. Un llarg trànsit sobre el qual se cerneix un creixent silenci de la fe. A més, disminueix el nombre dels que es confessen cristians. Mentre s'endarrerix l'emancipació i l'edat del matrimoni, continuen els trastorns, les conductes suïcides o de risc. Molts viuen un drama personal, una crisi d'identitat i de credibilitat, sentiments de buit, de soledat o d'impotència. Viure l'enamorament i els seus desencisos no és menys important que experimentar la llibertat de

creure, de confiar en el Déu de Jesucrist, inclosos els dubtes i la crítica incessant a qualsevol idolatria o acomodació als nostres interessos.

Creure és estimar. Donar suport de forma eficaç als joves significa, alhora, acompanyar-ne els pares. La mateixa vivència familiar ha estat determinant per emmarcar la vivència religiosa. Cal continuar comptant-hi.

Convidar a la paradoxa de la llibertat de la fe requereix:

1. Ser conscients de les gàbies invisibles, com diu Francisc Torralba (el què diran, la ignorància, l'esclavatge del consum, les passions desbocades, el caliu del ramat, la por del fracàs, l'empremta del temps, l'ego).
2. Assajar rituals d'alliberament (saber prendre distància, ser autònom i crític, prendre decisions, fidelitat a un mateix, rectificar quan toca, mal tràngol de l'angoixa, parlar amb el somriure als

llavis i alliberar-se de les quimeres).

3. Escoltar i preguntar per comprendre millor la necessitat que tenen els adolescents de seguretat i de models adults coherents.

4. Reconèixer la sort de les vivències en grup parroquial (el compromís i la celebració) més vinculant i permeable durant les transicions (de nen a adult) que en les primeres vivències familiars de la fe.

5. Acompanyar de forma pacient l'adolescent des de la llibertat per construir-se persona independent, autònoma i responsable.

La nova mirada l'expressem amb preguntes i paraules diferents que convidin a canviar la nostra forma de pensar com a adults per tal de transformar la seva forma d'actuar adolescent.

Sempre amb una gota de saviesa, un oceà de paciència, la irrompible constància, la reflexió i el suport en la comunitat parroquial fins que l'adolescent pugui descobrir, per si mateix, la llibertat de la fe.

F. Diego Espuny
Pedagog

Mirada al món

Els camins a Santiago. Camí primitu (III)

Aquest mes ens apropem a la que va ser la primera ruta xacobeia, estrenada al segle IX pel rei asturià Alfons II. Segurament per a moltes persones és un camí força desconegut ja que, tot i ser dels primers documentats de la història del pelegrinatge, ha estat en els últims anys quan ha estat redescobert i donat a conèixer de nou.

El seu recorregut aproximat de 260 quilòmetres comença a Oviedo, lloc on radicava la seva asturiana en temps del rei Cast, i es dirigeix cap a l'oest travessant Grado, Salas, Tinero i Grandas de Salime. Després, un cop passat l'alt de l'Acebo, s'endinsa a les terres gallegues per la comarca d'A Fonsagrada fins a arribar a Lugo. I des d'aquí cap a Melide i Palas del Rei, on s'uneix amb el camí Francès tres dies abans de l'arribada a Compostel·la.

Cada camí té les seves fites, els llocs particulars que el caracteritzen i li donen la seva peculiaritat. En aquest cas m'agradaria destacar-ne tres: la

Ruta dels Hospitals, l'alberg de Bodenaya i el monestir de Santa Maria la Reial d'Obona.

La Ruta dels Hospitals és una variant en què antigament hi havia hagut tres hospitals per a pelegrins —Paradiella, Fanfaraón i Valparais— dels quals ara encara en queden algunes restes. Aquesta desviació comença una mica més enllà de Borres i avança més cap al nord que l'actual camí. És un recorregut de muntanya preciós amb paisatges que et deixen bocabadat, però cal tenir en compte també que en tot aquest tram no hi ha albergs ni serveis de cap mena. Per tant, cal anar-hi amb provisions. A l'hivern o en dies de mal temps no és aconsellable fer-la, i en cas d'anar sol, tampoc. Però si tenim la sort de coincidir amb un bon dia i poder-ne gaudir, fàcilment ens trobarem amb un ós del proper Parc Natural de Somiedo.

L'alberg de Bodenaya és una de les cases entranyables d'aquest camí que, situada entre Salas i el port de l'Espina, acull i dona cabuda a un total de

16 pelegrins dia rere dia. La iniciativa fou d'un pelegrí madrileny, l'Alejandro, que després de viure la seva experiència va decidir oferir a d'altres el que ell mateix havia tastat en alguns dels albergs en els quals havia fet estada.

I finalment el monestir de Santa Maria la Reial d'Obona, situat entre La Espina i Campiello. Segons el document fundacional, aquest monestir va ser fundat al segle VIII per Adelgaster Siliz, fill del rei Silo, i regentat per una comunitat benedictina que el va convertir en un lloc d'acollida per als pelegrins més importants del camí. L'any 1982 va ser declarat Monument Històric Artístic Nacional i, tot i que no ha pogut ser restaurat, encara val la pena desviar-se uns 500 metres per contemplar el que fou un dels enclavaments més importants d'aquest camí.

Aquest és, doncs, un més dels camins que des de fa segles propicien espais de silenci i de trobada entre homes i dones d'arreu del món.

Marta Miquel Grau
Santiago de Compostel·la

Educació

D'educació va parlar Javier Solana al Cercle del Liceu. Molt expressivament va afirmar que només l'educació salvarà Europa de ser el museu del món. Va afegir que hem fet una mala gestió del saber. En efecte, es va arribar, a la pràctica, a la conclusió que l'únic que calia fer era transmetre coneixements, dades. Però això no és educar i no em refereixo naturalment al fet que s'hagi d'entendre educació amb bones formes, indefugibles, ja que són necessàries per conviure civilitzadament, però l'educació és més, és mostrar als educands els valors que realment ens fan persones, que és molt més gran la dignitat de la persona humana que el que sembla pensar-se avui, quan no es respecten tants factors imprescindibles, perquè fan la vida més digna de ser viscuda. Solana va afegir que «estem posats en una economia financera que no construeix res». És important tenir en compte les seves paraules, perquè des de la seva estratègica posició empra dades absolutament fiables. Els museus, per visitar-los, però no per viure'ls, van ser vida en el seu dia. No és aquest el futur que volem per a Europa, la fossilització.

PAULITA INFANTES ESTEBAN
Barcelona

Una societat amb futur

Molt oportú el lema de Càritas d'enguany: «Una societat amb valors és una societat amb futur.» Efectivament, cal refundar la societat que entre tots construïm i deixem als nostres fills i néts, perquè s'han estat eliminant conceptes i exigències, deures, sí deures, dels uns amb els altres, s'ha inculcat la idea que «jo, per a mi, amb mi» i els altres ja s'arreglaran. La famosa frase d'«és problema teu», que és el pitjor que li podem dir a algú, és el mateix que dir-li «això teu no m'importa». Hem d'enderrocar els murs de l'egoisme per establir sòlidament la solidaritat humana. D'aquesta solidaritat en dóna exemple Càritas, que l'any passat va assistir gairebé un milió de persones, més del doble del 2007. Actualment, gairebé la majoria de necessitats són joves que, a banda del seu títol superior, no tenen res més, ni feina, ni casa on allotjar-se, ni res de res. Caldrà posar-se mans a l'obra per obrir perspectives de vida per a tants que el necessiten.

ISABEL ESTEBAN GÜELL
Barcelona

Polítics impunes

Fa poques setmanes a Islàndia es va jutjar el primer ministre Geir H. Haarde per la mala gestió del seu govern entre el 2006 i el 2009, que va portar el país a tocar de la ruïna. Un cas extrem va tenir lloc el març del 2010 a Corea del Nord, quan va ser executat el ministre de Finances

El torero Ortega Cano conduïa ebri

Mentre José Ortega Cano ha evolucionat favorablement, les recerques sobre el que succeïa el 28 de maig passat continuen. Segons les anàlisis fetes per l'Institut Nacional de Toxicologia, el torero tenia 1,26 grams d'alcohol en sang en el dia del fatal accident en què va perdre la vida el conductor del vehicle contra el qual va topa Ortega Cano. Una taxa molt superior a la permesa per la llei que estableix en 0,5 grams l'alcohol en sang com a límit màxim.

S'han llençat diverses campanyes publicitàries contra el consum d'alcohol sota els eslògans: «L'alcohol omple buits.» «Parla amb els teus fills, la informació és prevenció.» I també: «Beu amb moderació, és la teva responsabilitat» i «gaudeix d'un consum responsable». Amb aquestes accions s'ha intentat envigorir les conductes i suggerir l'exigència individual en la dilapidació de begudes alcohòliques.

Les campanyes sobre les begudes etíliques són un dels temes de la legislació publicitària més debatuts i que susciten polèmica. Cert és que les prohibicions publicitàries són justificades pel legislador en ordre a la protecció de la salut i la seguretat de les persones, evitant-ne el consum indiscriminat.

D'altra banda la Fundació d'Ajuda a les Toxicomanies de la Creu Roja afirma que un terç dels joves gasta el 90% dels seus diners en begudes alcohòliques per la qual cosa el consum dels nèctars etílics és la primera causa de mort entre la joventut, ja que el 60% dels accidents de trànsit mortals, durant la nit del cap de setmana, són provocats pel consum d'alcohol.

Dels països de la Unió Europea, Irlanda és el país amb un nombre més gran de consumidors immoderats i Bulgària el del menor nombre.

D'altra banda, l'alcoholisme afecta més les dones que els homes ja que, en elles, la paràlisi cerebral es desenvolupa d'una manera més ràpida, segons un estudi de la universitat alemanya de Heidelberg i la nord-americana de Stanford.

Finalment cal reconèixer que les begudes etíliques són l'atac més feroç que pateix la societat actual. Una agressió les conseqüències de la qual assoleixen tots els estaments de la societat.

CLEMENTE FERRER
Madrid

del Partit dels Treballadors, pel fracàs de la reforma monetària que va implantar i que va portar a la ruïna econòmica el país. Diuen els entesos que aquest delictes no està tipificat judicialment a Espanya per la qual cosa no seria possible jutjar cap polític malgrat l'experiència recent amb resultats similars que els d'Islàndia i Corea del Nord.

Totique Zapatero i col·laboradors són impunes davant de les nostres lleis, les seves consciències els acusaran tota la vida com a responsables del gravíssim dany polític, social, econòmic i moral que han causat. La justícia dels homes no és l'única que existeix.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

Creure en Déu

Fa poques setmanes, en concret el 5 de juny passat, que en la seva revista, en l'apartat Cultura, ens proposaven la lectura del llibre *La II República y la Guerra Civil en el Archivo Secreto Vaticano*, llibre escrit en dos volums, amb un total de prop de 1.500 pàgines, i em va sorprendre el seu comentari i la seva conclusió: «Els partits polítics més extremistes de dretes i d'esquerres, contraris a la legalitat constitucional, van crear un clima prebèl·lic que va dur inevitablement a la confrontació armada.»

Em sap molt greu la utilització

d'aquesta paraula, *inevitablement*, perquè, a part de creure en Déu Pare Omnipotent, i en el seu Fill enviat, Jesús, anomenat «Príncep de la pau», m'il·lusionaven els sants seguidors seus que, des de fa dos mil anys fins ara, amb Joan Pau II, han rebutjat la guerra, i de la seva actuació, no n'han sortit decebuts.

Em queda el consol de l'evangelí llegit fa pocs dies a la missa: «Us dono gràcies, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè heu amagat aquestes coses als savis i entesos, i les heu revelades als senzills.»

ANTONI TÉRMENS I RIBAS
Sabadell

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les *vint línies* mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Cartes del lector

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Cristologia

Fa unes setmanes vaig assistir a un curs de tres dies sobre cristologia i la veritat és que a la meua edat no m'hauria de sorprendre res però estic sorprès i confós, ja que l'instructor sosté que els Evangelis no tenen un veritable fonament històric i que per tant la divinitat de Crist és una cosa qüestionable. Que malgrat el que ens diuen els evangelis Jesús mai no va saber que era Déu i que mai no va interpretar la seva mort com un sacrifici. Al llibre que ens han recomanat es diu igualment que Jesús mai no va pronunciar aquelles paraules tan boniques de «Pare, perdona'ls que no saben què fan». A mi tot això m'ha deixat molt confós. Què he de creure?

La consulta em recorda una conversa que vaig tenir fa anys a Roma amb Olegario González de Cardedal. Estàvem comentant un manual de cristologia molt difós els anys vuitanta i amb plantejaments força problemàtics des del punt de vista doctrinal. Recordo que el gran teòleg em va dir: «Mira, quan acabes de llegir aquest llibre ja no saps gaire bé qui és Jesucrist i de què ens salva.» Estava tot dit. Així sembla que ha passat en aquest curs al qual vostè ha assistit. Més que il·luminar la fe, com passa en la bona teologia, l'ha omplert de dubte i confusió. Sembla increïble com poden dir-se tantes barbaritats i tan grans en tres dies. El professor, pel que sembla, està ancorat en plantejaments molt superats. Avui la recerca bíblica i la cristologia fonamental més aviat ens fan veure el sòlid fonament històric dels evangelis. No ho dubti, el Nou Testament i els Evangelis estan molt més ben fonamentats històricament que molts textos d'història que llegeixen els nostres estudiants de secundària i fins i tot alguns universitaris. Aquest incompetent professor ens hauria d'explicar en què es basa per afirmar que Jesús no va tenir consciència de la seva divinitat. En el fons, són prejudicis racionalistes que exclouen a priori tot allò que no sigui determinat per la raó. Així molts exclouen els miracles, les guaricions i els exorcismes que va fer Jesús. També tindrien serioses dificultats si volguessin demostrar que Jesús no va dir des de la creu unes paraules que formen part de l'entranya del cristianisme. Per què no les hauria pogut dir Jesús? Hi ha tanta gratuïtat i superficialitat en les afirmacions de certs teòlegs! Vostè s'ha de desintoxicar ràpidament de la nefasta informació que ha rebut. Un consell: llegeixi els dos llibres de Benet XVI sobre Jesucrist. M'ho agrairà. I pel que fa a la fe, ha de creure el que ens ensenya el Catecisme de l'Església catòlica, obra que no pot faltar a la seva biblioteca.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Camins, somnis i promeses

Mossèn Ramon de Canillo

Ens donàrem la mà, l'estiu del 1976. Iniciàrem un camí. 35 anys de ruta per fer del camí una vida. 35 anys de vida d'AINA per obrir camí per a milers d'infants i de joves. Any rere any, fins als 35, ningú no ens ha guanyat a caminar amb amor de terra andorrana.

Hem escorcollat la seva ànima: la llibertat dels cims, les tarteres pedregoses i grisenques, les gegantines blanquejades pels rierols i cascades, els bels dels ramats, el dringar dels esquellots de les vacades, els senderols de muntanya carregats de sentors, liris salvatges d'un blau clar, roses d'un vermell pujat, l'alegria del pas d'un vol d'ocells, els reflexos de llum enlluernadors en sortir de la tenda, postes de sol que fan plorar d'emoció, els encants del foc de camp que s'emmiralla en els ulls dels més petits...

35 anys de Colònies Populares de Canillo, presoners de silencis i de verdors dels cingles, de les comes i de les valls, criats i nodrits en la pau i majestat dels campament, el baf espiritual de l'església romànica que desvetlla el deler de vida interior.

35 anys de cercar camins cantant, extasiats amb la rústega expressió dels pagesos canillencs, ànima del poble andorrà, de converses amb Aquell que ens recorda quotidianament: «Jo sóc el Camí.» Bocabadats escoltant èpiques llegendes i grandioses metàfores que ens fa do de la infància que tots portem a dins malgrat els anys.

35 anys de camins sembrant «sognis i promeses, camins vora les estrelles», com ho cantem al bon dia de cada matí. 35 anys! Avui, gràcies a AINA, milers de ciutadans coneixen la fesomia de la nostra Terra, i Meritxell els ha estat la Llum de la nit. 35 anys de pelegrinatge! Quina gràcia de

Els Barrufets d'Aina visiten el campament Tamarros.

Déu! Ens agermanem en la ruta devers «una terra nova i un país millor» que canten tots els anys a la Pasqua Jove de Canillo.

Monitores i monitors, heu encertat el fil conductor de l'Estiu 2011: «Fem ruta.» Volem amb Kavafis que el «camí sigui llarg, ple d'aventures, ple de coneixences». Em sóc exigent: per continuar 35 anys més cal que la ruta sigui el coneixement que adquirim del nostre món i d'un mateix. Us dono les gràcies en nom de les mares i dels pares. Heu suat la cansalada tot el curs multiplicant les reunions. Us heu espavilat per titular-vos com a educadors de lleure i en el lleure. Heu participat en força trobades de companys monitors d'Urgell, de Catalunya... Tot ho heu fet amb la il·lusió d'ofrenar el País Petit que tant estimeu amb aquest programa «Fem ruta».

Monitores i monitors, us felicito per haver sabut emmarcar per a l'estiu 2011 aquells objectius amb els quals va néixer AINA l'estiu del 1976

«Avui, gràcies a AINA, milers de ciutadans coneixen la fesomia de la nostra Terra, i Meritxell els ha estat la Llum de la nit»

al Casal Sant Serni i que són la nostra raó de ser. Són la nostra identitat: 1) fer país; 2) conrear la convivència; 3) fomentar l'esport del senderisme; 4) desvetllar la creativitat; 5) sembrar de valors humans i cristians (autonomia, disciplina, respecte, solidaritat...) i 6) ajudar la fe que cada u porta de casa. Tot per acollir, compartir i integrar. Per tornar a casa diferents de com en

varen sortir i enriquits per mil vivències. Fem ruta. Cada vegada em pesa més la motxilla de la responsabilitat. La ruta és plena d'incerteses. No és fàcil arribar a l'equilibri necessari entre les idees molt diferents dels uns i dels altres. A tots, vinguem d'on vinguem, ens cal acceptar les regles de joc d'AINA. Ens ho recorda el testament de l'arquebisbe Joan Martí Alanís: «Us felicito pel vostre nivell d'exigència. No tot s'hi val...»

També estic convençut que les vicissituds de la ruta ens faran el viatge més engrescador i ens apinyaran la divisa andorrana: «*Virtus unita fortior.*» Sense tallar amb el passat, competirem amb nosaltres mateixos acceptant renúncies de coses que ens havíem fet nostres i obrint-nos a noves iniciatives. Només amb aquest tarannà farem d'AINA un espai de creixement.

Fer ruta no vol dir aplegar èxits. Caminar compromet a progressar tot deixant traça. Estic convençut, joves monitors, que si no us esgarrieu, a cada pas descobrireu la veritat de tot el que heu deixat enrere.

M'emociono. No fem el camí sols. L'ajuda dels nombrosos amics de l'obra social i educativa d'AINA: benefactors. Govern. Els 7 Comuns, la generositat de les monitors i dels monitors, el personal de la casa... tots feu possible que AINA continuï un estiu més fent ruta: «Cap infant sense colònies», un preu social, la formació permanent dels monitors, la millora contínua de la qualitat, nous serveis, l'hort, la pintura... Vull correspondre a la generositat de totes i de tots. Per vosaltres dispoïu la flama del llantió de l'estimació als peus de la meva Confident. Ella em somriu: «El vas d'aigua que doneu a un infant me'l doneu a Mi... veniu a la meva Dreta.» Compréc: «Feliç el cor generós que permet a l'Amor fer miracles.»

La Coral Vol d'Oreneta a Montserrat

Ramon Caralt i Barris
Montserrat

La Coral Vol d'Oreneta de Cruïlles i Sant Sadurn de l'Heura celebra enguany el seu 20è aniversari. Aquesta entitat, però, té les seves arrels més fondes: és fruit de la fusió dels antics cors d'aquestes dues parròquies que fa vint anys decidiren unir les ganes, el treball i l'esforç per poder fer-ne una eina encara de més qualitat.

Participa habitualment en els actes litúrgics d'aquests pobles i de tots els altres indrets on els ho demanen. A més, té un extens repertori, tant de música de casa com d'arreu del món, que fa viu en els nombrosos concerts que fa durant l'any.

Un dels actes que s'esperaven amb més il·lusió era la visita col·lectiva a Montserrat del dia 3 de juliol. Montserrat tenia aquest diumenge l'aire de casa pairal: la mida justa de gent per sentir-s'hi ben acompanyat,

però sense aglomeracions.

La participació en la missa conventual, concelebrada també per mossèn Josep Rovira, rector d'aquelles parròquies i puntal imprescindible de

la Coral, i que tingué un relleu i una solemnitat especial perquè es tractava de la primera missa del P. Manel Gasch, ordenat feia poc; l'ofrena a la Mare de Déu de la cantada de tres

sardanes, una amb lletra expressa i adient al 20è aniversari de l'entitat, davant l'altar major de la basílica, ofrena compartida amb la Coral Flor de Neu de Molins de Rei; la interpretació de dues havaneres a la plaça; el dinar de germanor; i com a colofó, la benedicció de la majòlica de la Mare de Déu d'Esperança de Cruïlles al Camí dels Degotalls, amb el Cant dels Goigs dirigits pel pal de paller de la Coral, també imprescindible, Josep M. Follia...

Tot plegat va resultar una jornada molt intensa i emotiva, per recordar sempre més. Fins i tot el temps, que havia començat un xic rúfol, va semblar que s'hi volia afegir amb un migdia i una tarda agradables i esplèndids. Que sota la protecció de Santa Maria, la Coral Vol d'Oreneta pugui anar continuant durant molts anys la seva meritòria tasca i que no hi falti sang jove i nova que n'agafi el relleu!

Paraula i vida

Els joves i les arrels cristianes d'Europa

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe
de Barcelona

La festivitat, demà 25 de juliol, de l'apòstol Sant Jaume i la proximitat de la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) inviten a una reflexió sobre el futur de la fe cristiana a Europa. L'anterior JMJ, com deu recordar, fou celebrada a Sydney, el 2008. S'escollí el continent australià perquè l'anterior JMJ s'havia celebrat a Colònia (Alemanya). El fet que ara aquesta iniciativa retorni al nostre continent té sens dubte una clara significació.

A l'inici del missatge de Benet XVI adreçat als joves d'arreu del món, convocant-los a la JMJ de Madrid, es fa una referència clara als objectius d'aquesta trobada juvenil en el marc de la situació religiosa d'Europa. Escriu el Papa: «La nostra mirada s'adreça ara a la propera JMJ que tindrà lloc a Madrid l'agost del 2011. Ja el 1989, pocs mesos abans de la històrica caiguda del mur de Berlín, el pelegrinatge dels joves féu parada a Espanya, a Santiago de Compostel·la. Ara, quan Europa ha de retrobar les seves arrels cristianes, hem fixat la nostra trobada a Madrid, amb el lema "Arrelats i edificats en Crist, fermes en la fe" (Col 2, 7).»

I afegeix el Papa: «Us invito a aquest esdeveniment tan important per a l'Església a Europa i per a l'Església universal.» No hi ha dubte que la JMJ té un significat i un àmbit que abraça tota l'Església; tanmateix, les paraules del Papa subratllen l'especial intenció que té per a Europa i per al futur de la fe en ella. En el seu missatge als joves, Benet XVI es refereix a una qüestió que també tractà en el seu recent viatge a Santiago de Compostel·la i a Barcelona: el tema de Déu en la cultura occidental. «És un contrasentit pretendre eliminar Déu per tal que l'home visqui —diu el Papa en el seu missatge als joves. Déu és la font de la vida; eliminar-lo equival a separar-se d'aquesta font i, inevitablement, a privar-se de la plenitud i l'alegria.» I recorda aquesta afirmació del Concili Vaticà II: «Sense el Creador la criatura es dilueix.»

La preocupació de Benet XVI per la fe en els països europeus és una constant dels seus ensenyaments. En el missatge als joves que comento assenyala que la cultura actual, sobretot a Occident, tendeix a excloure Déu o a considerar la fe com un fet privat,

sense cap rellevància a la vida social. El Papa recorda quelcom que molts no semblen disposats a reconèixer actualment: el conjunt dels valors que són el fonament de la societat europea prové de l'Evangeli. I esmenta expressament aquests: el sentit de la dignitat de la persona, el sentit de la solidaritat, del treball i de la família. I assenyala el Sant Pare que «es constata una mena d'eclipsi de Déu, una certa amnèsia, més encara: un veritable refús del cristianisme i una negació del tresor de la fe rebuda, amb el risc de perdre allò que més profundament ens caracteritza». Pocs dies abans de ser escollit Papa, el cardenal Ratzinger parlà de la «dictadura del relativisme». Ara, pensant especialment en Europa, afegeix que «el relativisme que s'ha difós, per al qual tot tant me fa i no existeix cap veritat ni un punt de referència absolut, no genera veritable llibertat sinó inestabilitat, desconcert i un conformisme amb les modes del moment». Caldrà seguir amb molta atenció allò que el Papa digui als joves a la JMJ de Madrid, un esdeveniment mundial però amb especial intencionalitat envers Europa.

Als quatre vents

Les vacances són per descansar

No és la primera vegada que escric sobre les vacances. En aquesta ocasió em proposo fer-ho de la mà d'un bonic text de Joan Pau I, el Papa del somriure, que abans de ser-ho escrivia cartes imaginàries a una sèrie de personatges.

Sobre les vacances reflexiona en la que escriu a Pau Diaca, un professor del temps de Carlemany que va contemplar les invasions que patia Europa. Ara, li diu referint-se a altres invasions, un milió de milanesos abandonen Milà en els dies del *ferragosto* i un altre milió de romans es llancen també en els seus cotxes a la carretera... I continua comentant: van al mar, a la muntanya, a visitar monuments i curiositats naturals, a la recerca de fresca, de verd, de sorra, d'evasió. Després explica on s'allotgen: en hotels, pensions, llogarets turístics, motels, càmpings, o en una rulot, una caseta mòbil. «En el vostre temps, aturàveu el cavall i el lligàveu a un arbre, en el nostre paren el cotxe o la rulot on hi hagi un grup d'arbres i corri un rierol.»

La divertida visió d'Albino Luciani del que podríem anomenar la sociologia de les vacances no s'atura aquí, sinó que entra en el concepte de vacances que defineix com «temps de relaxació i descans», per advertir a continuació que no sempre és així. Els viatges fatigosos, les incomoditats, l'ambició de veure moltes coses i assumir un excés d'emocions, poden tenir un efecte contrari al pretès. Les vacances són per a descansar, adverteix qui havia de ser Papa, i sobre aquesta idea fa una sèrie de recomanacions. Una d'elles, que relaciona amb el cinquè manament, és que es condueixi amb prudència per les carreteres, per respecte a la vida dels altres i a la d'un mateix. Una altra és que aprofitem el temps d'oci per a gaudir en família i per a veure les meravelles del món que Déu ha creat i les realitzacions que persones de la cultura han fet a través dels segles. Finalment, i també m'adhereixo lògicament a aquesta recomanació, recorda que el descans no és possible si l'esperit està alterat, i que

el millor descans és estar amb Déu. I Albino Luciani diu: «Un últim pensament: encara que nosaltres anem de vacances, el Senyor no en fa. El seu dia, diumenge, el vol íntegre, no profanat.»

Una família cristiana, tant si es queda al seu poble o a la seva ciutat com si estiuja en un altre lloc, faria bé de portar un Nou Testament a la maleta i preguntar l'horari de misses de la parròquia del lloc. I, per descomptat, sigui a la platja, al pla o a la muntanya, s'ha de viure d'acord amb la condició de cristians, amb modèstia, sense excessos, amb l'afabilitat que neix d'una caritat veritable.

El merescut descans de vacances no ens ha de fer perdre de vista tampoc tantes famílies que ho passen malament en aquesta època de crisi, la preocupació de les quals no és fer vacances, sinó trobar una feina. La renúncia a alguns dels plaers que pugui permetre un gest de solidaritat amb els més necessitats, serà la forma més cristiana de viure les vacances.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona
i Primat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

La bellesa, camí cap a Déu

Teilhard de Chardin al desert de Gobi

Josep-Maria
Puigjaner

Aquest paisatge de dunes impressionats forma part del desert de Gobi, a Mongòlia. Allà, l'agost del 1923, hi passà uns quants dies excavant una expedició paleontològica francoamericana, en què participava Pierre Teilhard de Chardin. Els expedicionaris descobriren el jaciment paleolític més ric dels que aleshores s'havien trobant al sud del riu leníssei. Teilhard era un enamorat de la Terra, una ment prodigiosa captada per una concepció evolutiva de la vida, empenya per la idea del progrés, tant el material com el de l'esperit. Tots dos els concebia com el fruit d'una conquesta permanent a la qual qualsevol persona és cridada. Era un home que, partint de les ciències del passat,

s'inquietava i s'il·lusionava pel futur de la Humanitat. Allà, al desert de Gobi, a les nits de campament il·luminat per llums de petroli, Pierre Teilhard anotava que en el marc de la seva fe Déu esdevenia l'eix del seu pensament. Escrivia que els homes estan integrats en el cosmos, que Déu està compenetrat amb el Món en el seu procés evolutiu des del moment inicial. Tenia una fe immensa en Déu, però alhora posava en joc una fe immen-

surable en la Humanitat. No en una Humanitat sublimada i fictícia, sinó en aquesta Humanitat real que, a tomballons i patint moltes crisis de creixença, va endavant perquè, en la seva mil·lenària travessa, va prenent consciència de tot allò que encara no ha aconseguit i de tot allò de què és capaç. Aquesta imatge del desert de Gobi em fa present una oració de Pierre Teilhard que causa una veritable convulsió interior: «Déu plenitud de vida i per nosaltres mai acabat de néixer. Déu que per presentar-te a la nostra adoració com a "evolutor i evolutiu", ets l'únic que és capaç de satisfer-nos, allunya per fi la munió de núvols que encara t'oculten, siguin els dels prejudicis hostils, siguin els de les falses creences.»

Curiositats caputxines

Vida religiosa i medicina popular

A desgrat de les severes prohibicions canòniques que impedièren als eclesiàstics d'exercir la medicina i la cirurgia, els frares caputxins eren molt sol·licitats pels seglars com a metges i apotecaris. Un dels experts en herbes remeieres i infermer caputxí que gaudí de més popularitat fou fra Jacint de Sarrià († 1778), qui posà per escrit tota la seva experiència i coneixements mèdics en un manuscrit miscel·lani sobre medicina popular. En el receptari de fra Jacint de Sarrià hi ha eficients receptes per tal d'alleugerir el «dolor de còlich y arenas», per «curar las febras», un ungüent dit de «Sant Joan de Déu per a suporar humors rebeldes», «remeis per a tercianas y quartanas», receptes per a guarir la tinya, i àdhuc un «remey per rompre las pedras dels roñons y traurer las arenas».

Els estaments populars apreciaven moltíssim els ungüents balsàmics que solien preparar els frares caputxins sota l'advocació protectora del nom dels sants, com ara el bàlsam de sant Francesc i el dit de Sant Diego, i, principalment, l'ungüent de la Divina Pastora, així com també una pomada que els religiosos elaboraven amb les fulles macerades de la planta del tabac.

Els frares caputxins foren tinguts com a bons coneixedors i conreadors de les herbes medicinals, car sabien aplicar-ne les propietats terapèutiques per tal de posar fi a les febres i per fer fumigacions durant les pestes amb boles de ginebró: «Lo dit ginebre és molt bo per a purificà los aires, y també en temps de pesta los perfums són molt bons; y las fullas y lo fruit és molt bo per a resoldre las

Un pidolaire és guarit per un frare caputxí a través de l'exercici de la medicina popular.

ventositats del ventrell y és moltíssim medicinal», escriviren els antics caputxins. El caputxí Salvador de Barcelona († 1773) excel·lí en els estudis de botànica i herboristeria i fou esmentat per Josep Quer al pròleg de la seva famosa obra *Flora Española*, publicada a Madrid l'any 1762. També fra Salvador de Barcelona estructurà l'espai de la nova apotecaria del convent de Santa Madrona, on s'elaborava el famós elixir caputxí dit «de la llarga vida».

En efecte, al llarg dels segles XVIII i XIX els caputxins foren considerats com a experts coneixedors i conreadors de les herbes remeieres, ja que les plantaven a les seves hortes i en sabien aplicar adientment les propietats terapèutiques. L'any

«Els estaments populars apreciaven moltíssim els ungüents balsàmics que solien preparar els frares caputxins sota l'advocació protectora del nom dels sants»

1978 el pare Basili de Rubí († 1986), en analitzar històricament el primer segle de vida caputxina a Catalunya, ja posà en relleu com els frares conreaven «les seves hortes, que encerclaven de flors i plantes remeieres. Amaven la botànica

i prengué celebritat, a Barcelona, el jardí anomenat de Jericó del convent de Montcalvari. Amb les flors embellien els altars i amb les plantes remeieres tenien tota classe de formularis i receptes per a guarir qualsevol malaltia».

Amb el pas dels anys alguns dels receptaris caputxins foren intercanviats i completats gràcies a les notícies aportades a través de la itinerança dels frares almoiners, principalment els intercanvis efectuats amb els infermers d'altres comunitats religioses de Catalunya, especialment amb els cartoixans de Scala Dei, amb els frares carmelites d'Olot i amb els framenors de Montblanc.

També aquests receptaris eren completats amb remeis dictats als almoiners, com ara els reculls de la tradició pairal que prepararen fra Miquel de Tarragona, fra Domènec de la Pera i fra Simó de Valls, elaborats amb receptes aplegades en ocasió del sojorn a les cases pairals de Catalunya de la zona de Berga, Manlleu, Centelles, Viladrau, Riudarenes, Santa Coloma de Farners i Tremp, essent particularment destacable l'Emplastre montanyès.

Tot i les austereses pròpies de la vida caputxina, durant els esplais comunitaris —anomenats «recreacions»— tenien lloc cants i representacions festives on s'ironitzaven aspectes de la vida quotidiana, àdhuc sobre els remeis que els infermers aplicaven als religiosos malalts, com ara la *Recepta per curar de tots mals, y preservativa de totes enfermetats, y método per viurer alegre, y allargar la vida fins à la mort*, inspirada en l'*Elixir per allargar la vida y per diferents mals*.

Fra Valentí Serra de Manresa

Arxiver dels caputxins de Catalunya

9 interrogants de la ciència

Com ens n'anirem sortint davant el creixement de la població?

Aquesta pregunta a Martin Rees la fa un novel·lista, Tracy Chevalier. No és tampoc sobre un enigma científic sinó un interrogant en vistes al futur. El fa en aquests termes: «Podem parlar de tot el que us agradi, d'energies renovables, de reciclatges i d'agricultura sostenible, però és la població l'assumpte que realment importa. I, això no obstant, és un tema sobre el qual molta gent fa silenci. De la reproducció n'hem fet un dret humà inqüestionable: si és així, és que es pot o bé fer eugenèsia o bé fer com la política de la Xina d'un sol infant, repressivament autoritària? Però més d'hora o més tard haurem de fer-hi alguna cosa. No és quanta matèria hem de reciclar, quanta energia renovable hem de crear o com arribarem a produir millors aliments, sinó que ha d'arribar un moment en què la població mundial farà insostenible el planeta. El que és més: la pressió sobre els recursos s'està mantenint en els dos extrems de l'espectre de la població, no tan sols neixen més infants sinó que la gent viu ara més anys. Fins i tot se suggereix que alguns aviat podran viure fins a 200-300 anys. Això serà un triomf per a la medicina, però un desastre per al món.»

Què hi hem de dir? Certament té raó aquest Chevalier quan posa en dubte que la solució pugui ser l'eugenèsia (entesa com a deixar néixer només els més ben dotats) o la repressió dels xinesos (de només permetre un fill a cada ma-

«Hi ha qui diu que el problema de la contaminació causarà un dany immens a la vida de la terra abans que hi hagi superpoblació»

trimoni). Èticament són solucions inacceptables, tots ho sabem. Però potser és massa alarmista quan ve a dir que aquest problema és d'interès immediat i molt més important que altres que cita.

Hi ha qui diu que el problema de la contaminació causarà un dany immens a la vida de la terra abans que hi hagi superpoblació (potser també és alarmista dir això, però la part de veritat que contingui cal així mateix tenir-la en compte). Ara com ara creiem que la regulació de l'agricultura sostenible és més urgent que tot. La fam del món, ens diuen els experts en el tema, es resoldria ben bé, almenys per ara, si totes les nacions es prenguessin seriosament la manera racional de produir els aliments que la humanitat necessita, ja que fins ara encara hi ha prou recursos per aconseguir-ho. Ho diuen els entesos, no inventem res!

Però em direu: i no sembla inexorable que tard o d'hora tingui tota la raó aquest novel·lista que ha fet la pregunta? Sí, certament, pot arribar el dia que efectivament no hi hagi recursos alimentaris per a tothom, però, pensant en cristià, creiem que Déu no abandona els qui compleixen la seva llei. I també pot estendre's al món el fenomen que ara es veu en molts països desenvolupats: que no tenen creixement demogràfic; si creixen és per causa dels immigrants que els arriben; ho diuen les estadístiques. Nosaltres no sabriem què més dir-hi.

Francesc Nicolau

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

L'entrevista de l'estiu

«Internet és un espai potencial per a l'evangelització»

Anna Robert, coordinadora de comunicació del SIJ

Carme Munté

Aquest estiu l'Església catalana està més activa que mai. La Jornada Mundial de la Joventut, que se celebrarà a Madrid del 16 al 21 d'agost, i l'acollida prèvia a les diòcesis catalanes exigeixen una gran dosi de treball, d'organització i de coordinació. Una de les persones que no farà vacances aquest estiu, almenys durant els mesos de juliol i agost, és la tarragonina Anna Robert, coordinadora de comunicació del Secretariat Interdiocesà de Joventut (SIJ) de la Tarraconense.

Hi ha molts nervis a mesura que s'acosten les dates de la Jornada Mundial de la Joventut i dels dies previs d'acollida?

No podem negar que és un gran volum de feina però estem il·lusionats en aquesta experiència. Creiem que viure l'acollida a les nostres diòcesis és una oportunitat per a la nostra pastoral i als nostres joves que cal aprofitar! Sempre hi ha una certa incertesa en no saber com anirà tot, però ho posem en mans del Senyor! Per tant... tot anirà perfecte!

Quins eixos marquen la comunicació per a aquest esdeveniment?

En aquest any de preparació, la comunicació i l'ús d'internet i les noves tecnologies ha estat clau. Des del SIJ s'ha donat molta importància al web i al blog com a eines de comunicació directa amb els nostres joves o persones implicades en els Dies d'Acollida

com les famílies acollidores, per exemple. Al nostre web, www.jovesij.com, ens anem fent ressò de tot allò que considerem interessant sobre la preparació de la nostra acollida i també de l'organització de la JMJ a Madrid. Una de les novetats d'enguany és el butlletí mensual *Enxarxa't*, una manera d'apropar les novetats que anem publicant al web per via correu electrònic.

Aquest esdeveniment també ha potenciat l'ús de les xarxes socials entre les diferents delegacions de Joventut. Un exemple són Girona, Tarragona o Barcelona que han creat pàgines de Facebook pensades únicament per a l'Acollida. També les delegacions han donat un pes important al seu web a través de les inscripcions per anar a Madrid o bé per inscriure-s'hi per ser voluntari o família acollidora.

I finalment, la relació amb els mitjans de comunicació també és clau. La preparació de l'acollida està tenint un bon ressò tant a nivell local com nacional, i n'estem satisfets.

Aquesta és la manera imprescindible d'arribar als joves avui?

Jo sempre dic que hem d'estar on està el jove. I el jove passa gran part del seu temps a internet i a les xarxes

als nostres joves ja sigui per convocar-los, mantenir el contacte amb ells o compartir allò que creguem necessari però en cap cas no pot substituir la vida comunitària. Com diu el Sant Pare, «continuen sent fonamentals les relacions humanes directes en la transmissió de la fe».

La JMJ serà ocasió per comunicar i transmetre una Església que, malgrat el que molts puguin pensar, continua atraient els joves?

Totalment d'acord. En les nostres realitats veiem la manca de joves compromesos a l'Església però és en aquests moments quan veus que no estem sols. Personalment, això em dóna molta força! Ha de ser im-

pressionant estar envoltada de tants joves celebrant el mateix i compartint la fe. Crec que és difícil explicar-ho en paraules, s'ha de viure!

Quin és el missatge que t'agradaria que quallés?

Que ser jove i creient és possible. I que, a diferència del que alguns creuen, en som molts i ho vivim amb molta normalitat. M'agradaria veure algun titular dies després com aquest: «Els Dies d'Acollida i la JMJ són experiències de fe que marquen vides.»

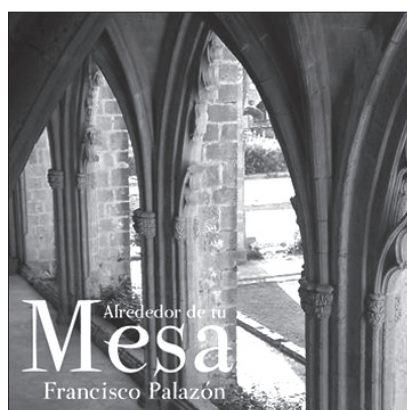
ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

★ **Septeto Santiaguero, Oye mi son santiaguero.** Picap.

Genuïns sons i ritmes cubans

El Septeto Santiaguero, fundat l'any 1995 per Fernando Dewar, és una de les agrupacions que ara per ara més brilla arreu del món com a referent de la música tradicional cubana. El seu nou disc *Oye mi son santiaguero* conjumina veterania i joventut, respectant la tradició, però apostant per la innovació sonora i les composicions pròpies de qualitat. A ritme de *guaracha*, *bolero*, *son* i *changüí*, el Septeto ha esdevingut un autèntic *dream team* del so cubà.

★ **Francisco Palazón, Alrededor de tu mesa.** San Pablo.

Cançons eucarístiques

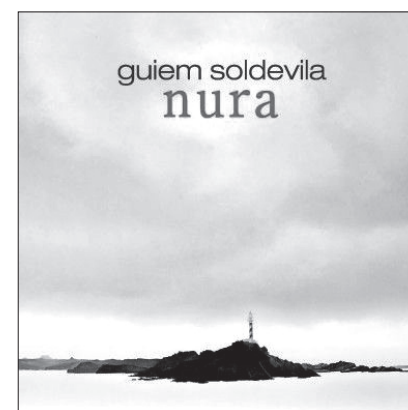
Nova edició remasteritzada del clàssic de la música religiosa *Alrededor de tu mesa*, de Francisco Palazón, director durant molts anys del Departament de Música Sacra de l'arxidiòcesi de Madrid. Aquesta ja tradicional missa cantada per a assemblea va ser creada amb la voluntat de conciliar dues tendències aparentment oposades: música culta i música rítmica. El resultat va ser un disc que s'ha convertit amb el pas dels anys en tota una obra de referència en el seu gènere.

★ **Francisco Fialho i Matilde Larginho, Fado de Lisboa.** ARC Music.

El fado més íntim i personal

De Lisboa ens ha arribat sempre un fado amb denominació d'origen, molt íntim i personal, ple de sentiment i de temàtica amorosa, així com amarat de motivacions socials i polítiques. Un bon exemple d'això és el nou disc de Francisco Fialho i Matilde Larginho, titulat precisament *Fado de Lisboa*. Aquest suggeridor disc a dues veus compta, a més, amb la gran tasca a la guitarra del mític António Carvalho i Alfredo Pena a la viola.

★ **Guiem Soldevila, Nura.** Discmedi Blau.

Música per oxigenar la poesia

El menorquí Guiem Soldevila musica en el seu nou disc *Nura* el poemari del seu convilatà Ponç Pons. El nom evoca l'illa batejada pels fenicis que significa «terra de foc». Set cançons recullen els poemes de Pons des d'una manera més èpica i cèltica fins a una de propera a la balada medieval, amb llaüt inclòs. La música de Guiem Soldevila oxigena els versos del poeta menorquí i il·lumina una poesia pensada com un rèquiem o un oratori excessiu.

Barcelona és una de les ciutats europees que ha sabut preservar més edificis religiosos d'estil gòtic. Testimoni viu de l'esplendor que va viure la ciutat i tota la Corona d'Aragó entre els segles XIII i XV, el gòtic religiós barceloní inclou temples de gran rellevància, com ara la mateixa catedral, la basílica de Santa Maria del Mar o el monestir de Pedralbes.

Grans esglésies

MONESTIR DE PEDRALBES

L'insigne monestir de clarisses de Santa Maria de Pedralbes va ser construït al segle XIV lluny del brogit de la ciutat de Barcelona, vora els camps del poble de Sarrià. Avui el gran cenobi ha quedat integrat a la metròpoli però ha preservat miraculosament intactes la tranquil·litat i la pau que llavors ja li eren característiques.

Per arribar-hi creuem l'antic portal medieval, que fa de frontera entre el món exterior i l'interior, el profà i el religiós. Pujant per un carreró que sembla que no hagi canviat en segles, ens situem davant de l'església, a l'exterior de la qual predominen les parets llises, els volums geomètrics i les línies horitzontals. La verticalitat de l'impressionant campanar, per tant, queda clarament realçada. Aquí ens trobem amb Anna Castellano, conservadora en cap del Museu-Monestir de Pedralbes, que ens fa una explicació magistral de l'espiritualitat que va envoltar la fundació de Pedralbes. «A començament del segle XIV l'espiritualitat franciscana havia quallat profundament entre les monarquies europees, però especialment entre les princeses i les reines de les corts mediterrànies. Així, quan Elisenda de Montcada va enviuar de Jaume II el Just i va fundar Santa Maria de Pedralbes com a cenobi de clarisses, se submergia plenament en una manera de fer molt pròpia de la seva classe i de la seva època.»

Anna Castellano ens fa saber que l'església del monestir es va aixecar en pocs anys, cosa que sempre ha sorprès els experts. Avui es creu que es va seguir un procés constructiu que ho va facilitar. «Normalment, les esglésies es començaven a construir per l'absis i s'acabaven per la façana, és a dir, s'anaven fent per trams. A Pedralbes, en canvi, segurament es van aixecar totes les parets alhora, s'hi anaven afegint les fileres de carreus fins a completar finalment tota la volta.» L'església és un gran es-

pai d'una sola nau, senzill i diàfan, com correspon a l'arquitectura franciscana. Als peus del temple i separat dels fidels hi ha el cor de la comunitat, que a poc a poc les religioses van ocupant, perquè s'atansa l'hora de vespres. Alcem la vista i ens fixem en les set claus de volta, que representen els set goigs de la Mare de Déu i que coronen simbòlicament l'església.

A la vora de l'altar, adossada a la paret que dona al claustre, hi ha la magnífica tomba de la reina Elisenda, emmarcada per un bonic arc gòtic. Damunt del sepulcre hi ha esculpida una bella imatge de la difunta, de faccions fines i serenes, vetllada per àngels. Anna Castellano ens explica que la tomba és excepcional pel bon estat de conservació i pel fet de ser doble: «Per aquesta banda Elisenda de Montcada apareix vestida de reina i per la banda del claustre du

l'hàbit franciscà.» El claustre és grandios, però al mateix temps conserva fidelment l'esperit de senzillesa de l'orde. Sense ornaments, els arcs i les fines columnes se succeïxen d'una manera regular i natural, com una sanefa. Tot el conjunt transmet una sensació de simetria i d'ordre que ajuden a pacificar l'ànima. Aquí contemplem l'altra cara de la tomba que hem vist a l'església, ara amb la reina vestida austerament a la manera franciscana. Al costat té un altre sepulcre, més petit, on reposa la segona abadessa del monestir, Francesca Saportella, neboda seva. Va ser aquesta abadessa la que va encarregar el tresor més valuós del monestir i una de les fites del gòtic català: les pintures de la capella de Sant Miquel.

Ben a la vora de la tomba s'obre aquesta capella de dimensions modestes, tota coberta de pintures sobre la vida de Crist, els goigs de la Mare de Déu i sants franciscans. Anna Castellano ens diu que «encara que el contracte es va fer amb el pintor Ferrer Bassa, probablement hi intervingué un mes-

tre italià. L'estil és plenament continuador de l'art de Giotto». Ens sorprèn la vivesa dels colors i el tractament dels personatges, d'una gran elegància i expressivitat. Si avui la capella privada de l'abadessa ens submergeix de ple en un ambient de recolliment, hem de pensar en l'efecte que devia fer al segle XIV. «Ens hem d'imaginar», ens suggereix la nostra guia, «com l'abadessa es retirava a la capella per resar a la claror dels ciris. La flama il·luminava els colors i el daurat dels vestits i les aurèoles dels sants, de manera que es creava un ambient idoni per a la pregària».

La visió de les pintures i la pau que es respira al claustre ens fascinen. Santa Maria de Pedralbes ha conservat els tresors artístics i la comunitat actual és la continuadora de les clarisses que van acompanyar la reina Elisenda de Montcada.

BASÍLICA

Al bell mig de l'Eixample barceloní trobem la basílica de la Concepció. El seu campanar, amb la part de dalt de pedra clara, és fàcil d'identificar des de lluny. Aquest, però, no era el seu enclavament original. L'edifici va ser construït al segle XIV al capdamunt de l'actual Via Laietana, com a monestir femení amb el nom de Santa Maria de Jonqueres. L'any 1871, sense comunitat i coincidint amb l'inici de la construcció de l'Eixample, va ser desmuntat i traslladat pedra a pedra fins a l'emplaçament actual perquè fes de parròquia del nou barri.

Accedim a la Concepció pel claustre. En un instant deixem enrere l'intens brogit del trànsit diari i passem a un privilegiat àmbit de silenci, matisat pel murmureig d'una font. Ens reben Antoni Callís i Joaquim Nubiola, feligresos destacats que ens faran de guies. El Sr. Callís ens informa de detalls de l'insòlit trasllat del monument: «No es va poder salvar el claustre sencer, perquè era massa gran perquè capigués al nou solar. De més, el que veiem aquí només és la meitat realment era.» Així i tot el claustre gènic innegable, i fa l'efecte que s'ha en aquest lloc des de temps immemoriais. Camí cap a la basílica el Sr. Nubiola ens mostra un vidre situat a terra a manera de capella, cobert amb un espai buit. «En un futur el claustre podrà acollir les cendres dels difunts, és pas res estrany, als monestirs els en fan sovint al claustre. El vidre que veiem aquí serveix perquè s'entengui com obviament l'urna es cobrirà amb una capella, i els murs que toquen a l'església veiem unes pintures gòtiques molt ben treballades que corresponen a les abadesses de l'antic monestir de Jon-

Agustí Codinach

S PER CATALUNYA

es gòtiques de Barcelona (2)

A DE LA CONCEPCIÓ

manera que
 tat del que
 té una ele-
 s'hagi estat
 morials. De
 s assenjala
 rajola que
 el terra del
 difunts. No
 terraments
 hem posat
 serà, però
 làpida.» Als
 ns sepulcres
 ponen a les
 queres.

L'interior de la basílica segueix el model del gòtic català: d'una sola nau i amb tot de capelles laterals. La llum de les làmpades es reflecteix al pa d'or del neogòtic altar major i dels altars de les capelles, i tot queda impregnat d'un bonic to daurat. El Sr. Callís ens indica un d'aquests altars: «És de començament del segle XX i n'era beneficiari el bisbe Torras i Bages. Al vitrall de la capella s'hi pot veure el seu escut episcopal.» Pugem al cor, on l'organista assaja unes peces. Des d'aquí dalt tenim una vista privilegiada de la basílica i podem apreciar més bé les grans claus de volta. Hem descobert en la Concepció un tresor del millor gòtic de la ciutat, potser menys visitat del que es mereix, i que molts barcelonins farien bé de conèixer.

SANTA MARIA DEL MAR

Agustí Codinach

Juntament amb la catedral és l'església gòtica més visitada de Barcelona per la seva bellesa elegant i equilibrada. Baixant pel carrer de l'Argenteria van apareixent a poc a poc la façana i els campanars de la gran basílica. Quan hi arribem una munió de turistes s'apleguen davant de la façana i fan fotos al bonic rosetó flamíger. Amb tot, des de fora costa fer-se una idea de la meravella arquitectònica que ens espera a dins.

Així que creuem la porta s'obre davant dels nostres ulls un espai extraordinàriament enorme i diàfan. Tot i que hi ha tres naus separades per columnes, aquestes són tan esveltes i les naus laterals tan altes, que la impressió real és que es tracta d'un únic espai ininterromput. La llargada i l'alçada són veritablement impressionants, però alhora transmeten una inexplicable sensació de lleugeresa i mesura. Quan alcem els ulls ens fixem en les claus de volta, de les més grans que hem vist mai. Estan pintades de colors ben vius que baixen fins i tot pels arcs i donen una idea de la decoració original de la basílica. L'any 1936, quan va ser totalment incendiada, Santa Maria del Mar va perdre l'orgue i l'altar barrocs i tots els valuosos altars gòtics que tenia. Avui ja no podem gaudir d'aquells magnífics tresors, però les parets més nues ens deixen veure clarament la puresa de línies de l'interior. Caminem per l'immens espai, inundat per la claror que entra pels grans finestrals de colors. Aquí governa la llum, que ho deixa tot a la vista del fidel i no hi ha racons foscos ni

lloc per a la tenebra. A Santa Maria del Mar el misteri no s'amaga en les ombres ni en la claror daurada dels ciris, sinó en l'esplèndida llum del sol amb prou feines filtrada pels vitralls. En una capella dedicada a sant Ignasi de Loiola hi ha un làpida sòbria, quasi invisible, que recorda que en aquest mateix lloc el fundador dels jesuïtes demanava almoïna. En altres capelles veiem altars i imatges, però sempre modestos, per no desdibuixar l'arquitectura de la basílica. L'orgue nou, que substitueix el destruït l'any 1936, tampoc no trenca l'harmonia interior de l'edifici.

Ens situem davant de l'altar per contemplar l'elegant imatge de la Mare de Déu amb l'Infant. Als peus té una reproducció d'un vaixell antic, que ens recorda la tradicional activitat comercial i marinera del barri. Ens girem i veiem la immensa nau i l'esplèndida rosassa, que amb els seus vitralls càlids plenament il·luminats vol ser com un sol que desplega tota la seva força cromàtica just abans d'anar-se'n a la posta.

Vacances

Misses a llocs d'estiueig de l'interior

ALELLA Parròquia de Sant Feliu V.: 20.00 h, D.: 10.00h, 12.00 h, 20.00 h. ALMACELLES Parròquia de la Mare de Déu de la Mercè V.: 21.00 h. D.: 10.00 h, 11.15 h, 18.00 h. Sucs D.: 8.30 h, 12.30 h. BAGÀ Parròquia de Sant Esteve V.: 20.0 h. D.: 11.00 h. Santuari de Paller D.: 10.00 h. Residència D.: 9.00 h. BANYOLES Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Monestir V.: 18.00 h (a Santa Maria). Sant Pere V.: 19.00 h. D.: 11.00 h. BERGA Parròquia de Santa Eulàlia D.: 11.00 h, 12.00 h, Església de Sant Joan V.: 20.30 h, D.: 10.00 h., 19.00 h. Convent dels Franciscans V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 20.00 h. Sagramentàries V.: 19.30 h. D.: 11.00 h. Santuari de Queralt D.: 10.00 h, 11.00 h. BISBAL d'EMPORDÀ, LA Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h, D.: 9.00 h., 20.00 h. Convent dels Franciscans V.: 19. h. D.: 11.00 h. BESALÚ Parròquia de Sant Pere V.: 19.00 h. D.: 12.00 h. BORGES DEL CAMP, LES Parròquia de l'Assumpció V.: 20.30 h. D.: 12.00 h. Capella del Carme, D.: 19.30 h. CABRILS Parròquia de Santa Creu V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.00 h, 19.30 h. CALDES DE MALAVELLA Parròquia de Sant Esteve V.: 18.30 h. D.: 12.00 h. CAMPRODON Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h. Capella del Carme D.: 10.00 CASSÀ DE LA SELVA V.: 20.00 h. D.: 10.00, 12.00 i 20.00 h. CASTELLAR DE N'HUG Parròquia de Santa Maria D.: 12.00 h. CASTELLFOLLIT DE LA ROCA Parròquia del Santíssim Salvador V.: 19.45 D.: 11.30 h. CASTELLÓ d'EMPÚRIES Parròquia de Santa Maria	V.: 20.30. h., D.: 9.00 h., 10.00 h., 12.00 h., 20.30 h. Empúriabrava: <i>Centre Cívic</i> V.: 19.00 h. CERDANYA, LA Alp Parròquia de Sant Pere V.: 20.00 h. D.: 11.00 h. Bellver Parròquia de Sant Jaume V.: 20.00 h. (<i>Santuari de Talló</i>) D.: 12.00 h. Bor D.: 13.00 h. Das D.: 10.00 h. Prats V.: 18.00 h. Prullans D.: 10.30 h. Urús V.: 18.30 h FIGUERES Parròquia de Sant Pere V.: 18.00 h, D.: 9.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Parròquia de la Immaculada i Sant Pau V.: 20.30 h. D.: 11.00 h. Parròquia del Bon Pastor V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 11.30 h. Parròquia de la Sgda. Família V.: 20.15 h. D.: 10.30 h. Capella dels Desemparats V.: 19.00 h. D.: 8.30 h, 10.00 h, 19.00 h. Parròquia de Santa Maria de Poble Nou. V.: 19.00 h. Marca de l'Ham D.: 9.30 h. GARRIGA, LA Parròquia de Sant Esteve V.: 20.00 h. D.: 9.30 h, 11.00 h. GUALBA Parròquia de Sant Vicenç D.: 10.30 h. GUARDIOLA DE BERGUEDÀ Parròquia de Sant Llorenç V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h. LA JONQUERA Parròquia de Santa Maria D.: 12.00 h. LLAGOSTERA V.: 20.00 h. D.: 10.30 h LLANARS Parròquia de Sant Esteve V.: 19.00 h. D.: 10.30 h, 20.30 h. LLÍVIA Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels V.: 19.00 h. D.: 12.00 h, 19.00 h. MARTINET Parròquia de Sant Eloi V.: 20.00 h. D.: 12.00 h. MORELLA Parròquia de l'Assumpció de Maria (Basílica) V.: 20.15 h. D.: 12.00 h. Parròquia de Sant Joan Baptista D.:10.00 h. OLOT Parròquia de Sant Esteve V.: 20.00 h. D.: 8.00 h, 9.30 h, 11.30 h, 20.00 h. (vespres)	Temple del Carme V.: 20.00 h. D.: 8.00 h, 9.30 h, 11.30 h, 20.30 h. (vespres) Residència del Tura D.: 8.20 h. (Ràdio) 10.00 h. El Cor de Maria V.: 19.00 h. Parròquia de Sant Cristòfol (Les Fonts), D.:10.45 h. Sagrat Cor (Caputxins) V.: 19.00 h. Parròquia de Santa Maria (Batet) D.: 10.30 h. Parròquia de Sant Pere Màrtir V.: 20.00 h. D.: 10.00 h. Maria Reina, D.: 12.00 h. Les Planotes V.: 18.00 h. Parròquia de Sant Roc V.: 19.00 h. D.: 11.00 h. PALS Parròquia de Sant Pere	QUERALBS Parròquia de Sant Jaume D.: 10.00 h. Santuari de la Mare de Déu de Núria D.: 12.00 h. RIBES DE FRESE Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 11.30 h, 20.00 h. RIPOLL Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 8.00 h, 11.00 h, Parròquia de Sant Josep Obrer V.: 19.00 h. D.: 12.00 h. Capella dels Salesians D.: 10.30 h.	h, 19.00 h. Sant Andreu. V.: 18.30 h. Sant Pere. D.: 9.30 h. VALL D'ARAN Vielha - Parròquia de Sant Miquel V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h. Vaquèira - Parròquia Mare de Déu de les Neus V.: 19.30 h. Bossòst - Parròquia de la Purificació de N. S. V.: 20.00 h. D.: 12.00 h. Salardú - Parròquia de Sant Andreu D.: 11.00 h. Lés - Parròquia de Sant Joan Baptista V.: 19.15 h. D.: 11.00 h, 19.30 h. Arties - Parròquia de Santa Maria D.: 12.30 h. Betrén - Parròquia de Sant Serni D.: 9.00 h. VALLS D'ANDORRA Canillo D.: 11.30 h. Soldeu D.: 10.00 h. Santuari de Meritxell V.: 18.00 h. D.: 12.30 h. Encamp Parròquia de Santa Eulàlia D.: 12.00 h. Parròquia de Sant Miquel V.: 19.30 h. D.: 10.30 h. Pas de la Casa, El V.: 19.30 h. D.: 19.30 h. Ordino V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h. La Massana V.:20.15 h. D.: 10.00 h, 12.00 h. Arinsal V.: 19.00 h. Santa Coloma D.: 10.30 h. Sant Julià de Lòria V.: 19.30 h. D. :8.30 h, 11.30 h, 19.30 h. Escaldes, Les V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h, 13.00 h, 19.30 h. Andorra la Vella Parròquia de Sant Esteve V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 10.30 h, 12.00 h, 19.30 h. Parròquia de Santa Maria Fener V.: 20.30 h. D.: 9.00 h, 17.00 h. VALLS D'ÀNEU Sort V.: 20.00 h. D.: 12.30 h, 20.00 h. Rialb V.: 19.00 h. D.: 12.00 h. Llavorsí D.: 12.00 h. Ribera de Cardós V.: 20.00 h.: D.: 12.00 h. Esterrí d'Àneu V.: 20.30 h. D.: 12.30 h. Gerri de la Sal V.: 20.00 h.: D.: 13.00 h. València d'Àneu D.: 11.00 h. VILADRAU Parròquia de Sant Martí V.: 19.30 h. D.: 12.00 h. VILASSAR DE DALT Parròquia de Sant Genís V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 20.00 h. Hospital de Sant Pere, D.: 10.00
NOTES V.: Vigílies D.: Diumenges i dies festius				

Església de Sant Esteve de Bagà

Estiu solidari

Ja som a Hondures!

Per fi hem arribat a Hondures! Ens ha costat vuit hores més del que teníem previst, però ho hem aconseguit! Després d'haver de córrer molt per agafar el pont aeri des de Madrid cap a Miami, vam perdre l'últim avió que ens havia de portar a San Pedro Sula. Això va provocar que haguéssim de passar la nit a Miami, per sortir ben d'hora l'endemà i arribar a Hondures a les 11 del matí. Per sort, els canals de comunicació van funcionar adequadament i el bisbe de Trujillo, Mons. Lluís Solé, ens esperava a l'aeroport segons les noves coordenades.

A la taula ens esperaven per dinar el bisbe de San Pedro Sula (Mons. Ángel Garachana), Mn. Ramón, Mn. Miguel Ángel, Mn. Carlos (de Brasil) i diversos seminaristes de la diòcesi.

L'acollida va ser immillorable, ens vam sentir abraçats per aquesta nova i diferent realitat de la qual formarem part els propers dies. Aquella mateixa tarda, l'Antonio Sánchez, missioner laic, ens va acompanyar pels carrers de la ciutat per tal que poguéssim començar a entendre on havíem vingut a parar.

Una de les primeres estacions va ser la visita al centre de rehabilitació de drogodependents, amb el qual l'Antonio col·labora estretament. Allà vam copsar l'empremta de la misèria, i de la malaltia, però també l'afany de superació de tants homes que, esdevinguts l'últim graó de l'escala social, lluiten aferrissadament per recuperar el seu futur.

Vam gaudir també d'una agradable visita pel Jardí del Repòs de la ciutat, el que

«Com ens han dit en més d'una ocasió, hem de començar a buidar-nos ràpidament i començar a omplir-nos de tot allò que Hondures i els hondurenys tenen per ensenyar-nos»

Blanca Serres
Marco

nosaltres coneixem com a cementiri, i ens va sobtar la relativa calma i serenor amb què els hondurenys reben les pèrdues dels éssers estimats, i com aconsegueixen crear un indret íntim i familiar on continuar compartint moments importants amb els qui ja han passat a la Casa del Pare.

Aquesta ruta ha servit perquè comencem a copsar les notables diferències entre totes dues cultures. Com ens han dit en més d'una ocasió, hem de començar a buidar-nos ràpidament i començar a omplir-nos de tot allò que Hondures i els hondurenys tenen per ensenyar-nos.

L'Antonio ens va convidar a uns *jugos de frutas* que vam agrair enormement, perquè, tal com esperàvem, la xafogor a Hondures és considerablement superior a la que estem acostumats.

El sopar d'aquell primer dia havia de ser també molt especial. La família de l'Antonio va obrir-nos les portes de casa seva, vam conèixer la seva dona, Alma, i els seus fills, l'Alma Amelia, l'Adriana María i el Manolo, tres nens que ens han obert el cor des del primer segon, i dels quals sempre recordarem els somriures.

Hem tastat els *frijoles*, i les *tortas* de blat, i moltes altres coses... Va ser una primera i última trobada, perquè l'endemà havíem de marxar a Sangrelaya, on començarem la segona part d'aquest viatge. Serà el moment de deslligar-nos de la mà fraterna del bisbe Lluís, que ens ha atès personalment com ningú ho hauria fet millor. Des d'aquestes línies volem agrair-li aquesta especial dedicació que recordarem tots el dies de la nostra vida.

Camí de la JMJ

Compte enrere cap al gran esdeveniment

Falta menys d'un mes per a l'arribada a Catalunya dels joves de fora d'Espanya que participaran a la Jornada Mundial de la Joventut. A aquestes alçades és quan comença a haver-hi més problemes i complicacions.

El dia 16 de juliol passat es va celebrar una reunió al Seminari del Poble de Déu de Camprodon, on va assistir el grup de logística dels voluntaris de la JMJ de la Seu d'Urgell. Allà vam mirar el plànol que hi havia muntat fins ara i vam veure que treballarem com si fóssim una cadena: tan sols que falli una baula tot deixarà de rutllar.

Ara tot comença a ser definitiu, per tant, és molt més fàcil planejar-ne l'organització sense marges gaire grans. Ja sabem que a la Seu d'Urgell rebrem 300 italians, distribuïts en 7 autobusos. Aquests seran els únics que acollirem a la capital de l'Alt Urgell, tot i que un dia ens ajuntarem amb el grup d'Andorra la Vella per anar a Vall de Núria. La vigília de la marxa cap a Madrid (un dia després que ho hagin fet els joves italians) acollirem els grups d'Andorra per celebrar una missa multitudinària

«Ens encomanem a Déu perquè ens ajudi a valorar que tenim l'oportunitat de participar en un esdeveniment que tornarà a unir el món un any més»

Laura
Riera Ruiz

a la ciutat de la Seu.

Al nostre grup hem creat una comissió de festes de la qual sóc membre. En aquest grup organitzarem diverses activitats artístiques i lúdiques per gaudir al màxim del comiat dels joves d'Itàlia la nit abans de la seva marxa cap a Madrid. De moment, tenim planejades unes actuacions de ball (una de demostració i una altra de participació total), una mostra de cançons populars tocades amb acordió i cantades per tots els assistents i una presentació de totes les fotografies que haurem anat fent durant els dies d'acollida.

Sembla que cada cop estem més tensos per la por dels imprevistos que puguin aparèixer durant aquests dies que fa tants mesos que preparem, per això estem fent una intensa formació de voluntaris. En una acollida d'aquesta magnitud no hi ha espai per improvisar. Però no ens enfonsarem en un mar de dubtes i complicacions, ens encomanem a Déu perquè ens ajudi a valorar que tenim l'oportunitat de participar en un esdeveniment que tornarà a unir el món un any més.

Propostes d'estiu

Convivències familiars al santuari de la Serra

El Seminari Laïcal Diocesà ofereix a Montblanc un espai incomparable per renovar la vida cristiana

Samuel Gutiérrez
Montblanc

En el marc privilegiat que suposa el monestir i santuari de la Mare de Déu de la Serra de Montblanc, l'any 2008 es va encarregar al Seminari del Poble de Déu (SPD) l'impuls d'un projecte de formació laïcal obert a la diòcesi i per a la diòcesi de Tarragona. Amb el suport entusiasmada de l'arquebisbe Jaume Pujol es va crear el Seminari Laïcal Diocesà, que des d'aleshores ofereix tot un seguit d'iniciatives formatives i d'espiritualitat. Com afirmen des del moviment eclesial, l'objectiu ha estat «preparar un espai diocesà per ajudar a descobrir la pròpia vocació en l'Església i per experimentar la formació laïcal en l'ambient de la presència del Mestre enmig dels seus». La proposta que ofereixen té com a fonament la vida en comú, a través sobretot de l'organització de cursos, convivències, tallers i seminaris que intenten donar una resposta a les necessitats de formació del

laïcat detectades des de l'arxidiòcesi.

Una de les iniciatives que aquest estiu el SPD prepara amb més cura són les convivències que del 3 al 8 d'agost esperen aplegar al santuari de la Serra una vintena de persones amb el desig de viure uns dies de pau i tranquil·litat. «Ofereim un dies en família —explica Vicenç Klimt, un dels responsables de la casa—, descobrint la formació cristiana amb un estil laïcal, on tots els espais són idonis per fer de la vida una escola de fe i cultura.» En aquest sentit, les convivències s'han dissenyat a partir de la creació de diversos espais harmònics que abracen des de la vida domèstica fins a la litúrgia, la reflexió i també l'oci i la cultura. «El nostre desig —continua dient Klimt— és que les persones que hi assisteixin puguin gaudir de la formació cristiana i experimentar la llibertat de la convivència i la comunió, entre homes i dones de totes les edats.»

Els sis dies previstos de convivències al santuari de la Serra tindran una estructura semblant, tot i que amb contin-

guts diversos i molt variats. Les jornades s'iniciaran després d'esmorzar amb el rès comunitari de laudes i la celebració de l'eucaristia. A mig matí s'oferirà un tema de formació cristiana per fer-ne reflexió, i a continuació hi haurà temps per passejar o fer plegats els serveis domèstics i el dinar. Ja a la tarda s'oferirà uns espais més culturals i lúdics, amb visites guiades a llocs emblemàtics de la zona, com ara el monestir de Poblet, la serra de Prades o la mateixa vila ducal de Montblanc. Després del rès de vespres i el sopar, hi ha previst temps d'esbarjo i algun tipus de vetllada, amada de bon humor, de caire més lúdic. També hi haurà temps algun dia per fer un cinefòrum o fins i tot intentar organitzar una bona representació teatral entre tots.

Juntament amb la convivència i el bon humor, un dels al·licients d'aquestes convivències d'estiu del Seminari Laïcal Diocesà és l'entorn incomparable configurat pel santuari i monestir de la Mare de Déu de la Serra. El monestir és

Del 3 al 8 d'agost,
Convivències d'estiu al
Seminari Laïcal Diocesà
de Montblanc

MÉS INFORMACIÓ: tel. 977 860 097
- seminari.laical.serra@
arquebisbattarragona.cat

un edifici de més de 700 anys d'història i vida de pregària de les monges Clarisses que durant molts segles el van habitar. Forma tot un conjunt amb el santuari i la imatge de la Mare de Déu de la Serra, patrona de Montblanc, molt estimada per tots els vilatans. «Tot plegat fa que aquest complex —acaba dient Vicenç Klimt— sigui un lloc emblemàtic de silenci, pregària i molts anys d'història.»

ALTRES PROPOSTES...

Trobades d'Animadors de Cants per a la Litúrgia

Dies 25 de juliol, 1 i 8 d'agost, a Montserrat
Més informació: www.abadia-montserrat.net

Activitat familiar «Descobriu el món medieval»

Tots els diumenges de juliol i agost a les 11 h, al Museu Episcopal de Vic
Més informació: www.museuepiscopalvic.com

Curs «Bíblia i les religions»

Del 23 al 30 d'agost, a l'Institut Bíblic i Oriental de Lleó
Més informació: www.bibli-coyoriental.es

Festival de Músiques de Torroella de Montgrí

Del 30 de juliol al 26 d'agost, a Torroella de Montgrí
Més informació: <http://ca.festivaldetorroella.com/2011/>

QUICO JOVER, MEMBRE DEL SEMINARI LAÏCAL DIOCESÀ

«Viure bé i fer viure bé als altres és el secret per gaudir de la vida»

Què destacaria d'aquesta nova proposta de convivències d'estiu del Seminari Laïcal Diocesà?

Destacaria la vida de família entre les persones que ens volem aplegar al voltant de Jesús, i gaudir d'un entorn privilegiat com és el monestir i santuari de la Mare de Déu de la Serra i els seus voltants.

Per a quin perfil de persones estan pensades?

Les convivències estan obertes a tothom, incloent-hi famílies, i l'únic requisit és el de voler viure uns dies en vida comunitària en ritme de pregària, excursions, vetllades, fent el dinar plegats o preparant la litúrgia de la missa. Creiem que és en la convivència normal de vida de famí-

lia cristiana on la formació humana i espiritual té una gran importància. **Quin pes té l'espiritualitat en aquestes convivències?**

Jesús, que és el Mestre, és qui ens ensenya a relacionar-nos, que vol dir escoltar-nos, oïr-nos, estar amb la disposició interior de sortir de dins de nosaltres mateixos i voler fer feliços els altres en les tasques senzilles i en els petits detalls. En començar la trobada convidem tothom a buidar-nos de tot allò que portem de casa nostra, com són preocupacions, neguits, treballs pendents, etc. i a deixar que Jesús enmig nostre ens mostri el seu obrar. No es tracta tant que cadascú faci el seu programa, sinó més aviat

de voler gaudir plegats de la nostra relació compartint les experiències del que Déu ha obrat i obra en les nostres vides. Volem trobar la bellesa i l'harmonia de la relació i en els espais on ens trobem. Viure bé i fer viure bé als altres seria el secret per gaudir de la vida.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAI I)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 1)

JULIOL

24. DIUMENGE

XVII de durant l'any, Verd. Lectures: 1 Reis 3,5.7-12 / Salm 118 / Romans 8,28-30 / Mateu 13,44-52

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Víctor, mr.; Borís i Gleb, mr.; Xarbel Makluf, monjo; Santes, Cristina, vg. i mr.; beates Pilar, Maria-Àngels i Teresa, rel. i mr.

25. DILLUNS

Sant Jaume, apòstol (S), Vermell. Lectures: Fets 4,33;5,12.27-33;12,1b-2 / Salm 66 / 2 Corintis 4,7-15 / Mateu 20,20-28

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Valentina, vg. i mr.

26. DIMARTS

Sants Joaquim i Anna (MO), Blanc. Lectures: Èxode 33,7-11;34,4b-9.28 / Salm 192 / Mateu 13,36-43

27. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Èxode 34,29-35 / Salm 98 / Mateu 13,44-46. Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa: *Sant Cugat* (MO), Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pantaleó, mr.; Celestí I, p.; Aureli, mr.; Santes, Juliana i Semproniana, vg. i mr.

28. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Èxode 40,14-19.32-36 / Salm 83 / Mateu 13,47-53

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Víctor I, p. i mr.; Nazari i Cels, mr.; Ursus, ab.; beat Urbà II, p.; Santes, Caterina Thomàs, rel.

29. DIVENDRES

Santa Marta (MO), Blanc. Lectures: Levític 23,1.4-11.15-16.27.34b-37 / Salm 80 / Joan 11,19-27

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Adam; Fèlix III, p.

30. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Levític 25,1-8.17 / Salm 66 / Mateu 14,1-12. O bé: *Sant Pere Crisòleg* (ML), Blanc. Barcelona, Sant Feliu de Llobregat, Girona, Tortosa, Urgell i Vic: *Beats màrtirs de l'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu* (ML), Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Abdó i Senén, mr.; Justí de Jacobis, b.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista

No hipotequem el Regne de Déu

Continuem l'exposició que féu Jesús en paràboles a les multituds. La segona sèrie consta de tres paràboles i de la consegüent explicació de la tercera. Em fixaré en les dues primeres: són brevíssimes, senyal de la importància que se'ls confereix, construïdes sobre el mateix patró: «El regne de Déu s'assembla» a quelcom de moltíssim valor que restava amagat, fins que hom en fa una experiència personal, ja sigui casualment: «s'assembla a un tresor amagat en un camp que cert individu va trobar i l'amagà» / ja sigui després de cercar-lo amb afany: «s'assembla a un home mercader que tot cercant perles fines va trobar una perla de gran valor»; en prendre'n consciència, l'un, tot seguit (verbs en temps present), «de l'alegria que li causà, va i es ven tot el que té i compra aquell camp» / l'altre, després de reflexionar (verbs en temps passat), «havent-se'n anat, es vengué el que tenia i la comprà». Com havia fet en les dues paràboles aparellades del gra de mostassa (home) i del llevat (dona), Mateu apariona en aquesta segona sèrie el tresor amagat amb el comerciant de perles; en ambdós casos es comprova una renúncia: total, en el primer cas, segons el còdex Beza, «es ven tot el que té»; menys subratllat en el segon cas, «es vengué el que tenia». Amb la manera diferent com els presenta, «cert individu», un personatge representatiu dels camperols / «un home mercader» que tipifica els comerciants, s'intenta descriure en estèreo que ni l'un ni l'altre hipotequen el futur; al contrari, posa en relleu la renúncia dels valors adquirits en el passat, per tal de comprar «aquell camp» on hi havia «el tresor amagat» / «la perla de gran valor». La trobada casual del «tresor amagat», sense que el camperol s'hagi plantejat recercar-lo, indica que l'experiència del regne de Déu està a l'abast de tothom, si bé, un cop l'ha trobada, l'ha d'acariciar i «amagar», però no «altre cop en el camp» —com se sol traduir—, sinó dins seu, perquè ningú no s'aprofita de la seva troballa; en canvi, el trobament d'una perla més preciosa que totes les perles fines que ja coneixia, després de recercar-la, car les altres experiències no el satisfien, situa l'experiència personal del regne de Déu per damunt d'altres experiències religioses molt respectables.

Lectures bíbliques

Diumenge XVII de durant l'any

Lectura primera

1Re 3,5.7-12

Has demanat discerniment

Lectura del primer llibre dels Reis:

En aquells dies, el Senyor s'aparegué a Salomó en un somni durant la nit, en el santuari de Gabaon, i li digué: «Digue'm què vols que et doni.» Salomó li respongué: «Senyor, Déu meu, vós m'heu fet rei a mi, servent vostre, perquè ocupés el tron de David, el meu pare, però sóc encara un jove que no sé conduir la gent, i em trobo enmig del poble que vós heu elegit, un poble que ningú no és capaç de comptar, de tan nombrós com és. Feu al vostre servent la gràcia de saber escoltar, perquè pugui fer justícia al vostre poble i destriar el bé del mal. Sense això, qui seria capaç de governar aquest poble vostre tan considerable?»

Al Senyor li agradà que Salomó li hagués demanat això, i li digué: «Ja que no demanes molts anys de vida, ni riquesa, ni la vida dels teus enemics, sinó discerniment per poder escoltar i fer justícia, jo et donaré això que demanes: et faré tan prudent i sagaç que ni abans de tu ni després ningú no se't podrà comparar.»

Salm responsorial

118

El Senyor és la meva heretat;
vull estar atent a les vostres paraules.
M'estimo més la llei
que surt dels vostres llavis
que mil monedes d'or o de plata.

R. Com estimo la vostra llei, Senyor!

Glòria Monés

Que el vostre amor em conforti,
com vau prometre al vostre servent.
Quan arribi la vostra pietat, jo tindrè vida,
la llei farà les meves delícies. **R.**

Jo aprecio els vostres manaments
més que l'or i més que tot,
per això m'estimo els preceptes,
i m'emparo dels camins enganyosos. **R.**

És admirable el vostre pacte,
per això el té present la meva ànima.
La vostra paraula, explicada, dona llum
i l'entenen els senzills. **R.**

Lectura segona

Rm 8,28-30

Ens destinà a ser imatges vives del seu Fill

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Germans, nosaltres sabem que Déu ho disposa tot en bé dels qui l'estimen, dels qui ell ha cridat per decisió seva; perquè ell, que els coneixia d'abans que existissin, els destinà a ser imatges vives del seu Fill, que ha estat així el primer d'una multitud de germans.

Ell, que els havia destinat, els crida, els fa justos i els glorifica.

Al·leluia

Cf. Mt 11,25

*Us enaltim, Pare, Senyor del cel i de la terra,
perquè heu revelat als senzills els misteris
del Regne.*

Evangeli

Mt 13,44-52

Ven tot el que té i compra el camp

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, Jesús digué a la gent: «Amb el Regne del cel passa com amb un tresor amagat en un camp. L'home que el troba el deixa amagat i, content de la troballa, se'n va a vendre tot el que té i compra aquell camp.

»També passa amb el Regne del cel com amb un comerciant que buscava perles fines. El dia que en trobà una de molt preu, anà a vendre tot el que tenia i la comprà.»

«De generació en generació...» (Lluc 1,50)

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Cada tarda, en la pregària de vespres, l'Església assumeix les paraules de Maria en el seu càntic: «L'amor [la misericòrdia] que té [Déu] als qui creuen en ell (el respecten) s'estén de generació en generació.» És una afirmació creient que il·lumina el nostre temps, el dia que ha passat, i tota la història humana. Sí, els homes estem en mans de la misericòrdia de Déu, que estima entranyablement tot el que ell ha creat. Cada persona, en néixer, fa normalment experiència de tres generacions: la dels avis, la dels pares, i la dels germans, que és també la seva. En morir, ha conegut també, normalment, dues generacions i sovint tres: la dels fills, la dels néts i la dels besnéts. Això permet a cadascú prendre consciència d'allò que és permanent i d'allò que passa. Igualment, li fa possible experimentar la força i la riquesa de la «tradició» en el seu sentit més alt, i l'impuls que va arribant, amb les noves generacions, per un «progrés» autèntic. L'experiència de les generacions que passen és, per a cadascun de nosaltres, una crida a la responsabilitat de donar, dins la pròpia generació, allò de millor que podem donar. La tradició bíblica insisteix en el mestratge que correspon a les generacions que precedeixen, i en l'obligació d'exercir aquest mateix mestratge per a les generacions que segueixen: «Pregunta-ho al teu pare i t'ho dirà, fes-t'ho contar pels ancians...» (Deuteronomi 32,7); «El que vam sentir i aprendre, allò que ens van contar els nostres pares, no ho amagarem als nostres fills, i ells ho contaràn

als qui vindran després: són les gestes glorioses del Senyor...» (Salm 78/77,3-4). En versió neotestamentària, sant Pau dona testimoni del mateix procés: «Us vaig transmetre el mateix ensenyament que jo havia rebut» (1 Corintis 15,3; vegeu també 11,23ss). Tant l'Antic Testament com el Nou parlen de la transmissió de l'essència de la fe: les gestes glorioses del Senyor, l'aliança, el misteri pasqual de Crist, l'Eucaristia... És una indicació sobre allò que cal transmetre, sobretot. Al costat d'això, poden haver-hi altres coses que es transmeten, lligades a una o moltes generacions, però no necessàries per a la fe. Per a cadascuna de les persones, el temps de la seva vida és l'oportunitat que Déu li ofereix per «escoltar la seva veu», i aquesta veu ressona per a cadascú «avui». Sant Benet ho explica molt bé als monjos, en el pròleg de la seva Regla. Sant Pau fa una altra observació, igualment important i il·luminadora: «Sapigueu que aquest món passa» (1 Corintis 7,31). Passar de generació en generació significa inevitablement deixar enrere moltes coses, començant per les persones conegudes, estimades. Tothom fa aquesta experiència. Acomiadem els avis i els pares, els mestres i els amics, els personatges que han marcat la història... Com més temps es viu, més persones s'acomiaten dins la pròpia generació. Això no succeeix sense dolor, com són també

doloroses les contradiccions que sobrevénen, d'índole molt diversa, en el pas de les generacions. Sovint, una de les dificultats més fortes és precisament la comprensió de les generacions que van arribant. També aquí la resposta bàsica és Jesucrist, el mateix ahir i avui i per a sempre. Al capvespre de la vida, les paraules de Maria ressonen en els nostres llavis amb la intensitat de l'experiència de la història viscuda, i amb la perspectiva del futur de les noves generacions. Quan hom ha entrat ja clarament en la dècada dels vuitanta i ha acomiadat moltes persones estimades, quan dona gràcies a Déu perquè fa seixanta anys que fou consagrat com a participant ministerial del sacerdoti de Crist i enviat a actuar la seva missió en la duració d'un temps i d'un lloc, i quan, encara, tot just fa divuit anys, ha rebut la gràcia divina d'ésser integrat al Col·legi Episcopal, en la successió apostòlica, amb la donació de l'Esperit d'autoritat del Crist ressuscitat, per l'edificació de l'Església, reconeix més personalment el sentit i la validesa de les paraules de Maria: «La misericòrdia de Déu s'estén de generació en generació.» I se li fan vives i amables les paraules del profeta: «Encara som vius per l'amor del Senyor, la seva misericòrdia no s'esgota. La renoves cada dia. Oh, quina fidelitat! M'he dit: El Senyor és la meua heretat. Per això confio en ell. El Senyor és bo per al qui en ell espera, per als qui el cerquen de cor. És bo d'esperar en silenci la salvació del Senyor» (Lamentacions 3,22-26).

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Santes Juliana i Semproniana

- ✓ Nascudes al segle III probablement a Mataró
- ✓ Deixebles de sant Cugat, en van enterrar el cos
- ✓ Van morir màrtirs l'any 304
- ✓ Patrones de Mataró

Sant Cugat, cristià del nord d'Àfrica, va arribar a Hispània per predicar l'Evangeli al territori que avui és Catalunya i va aconseguir nombroses conversions. Segons la tradició, va convertir al cristianisme Juliana i Semproniana, dues germanes de Mataró, llavors anomenada Iluro, que van passar a ser deixebles seves i el van acompanyar en totes les predicacions que feia. Quan a començament del segle IV l'emperador romà Dacià va promoure la persecució dels cristians, sant Cugat va ser arrestat i executat a la població del Vallès que avui porta el seu nom. Juliana i Semproniana, d'amagat de les autoritats, en van recuperar el cos i el van enterrar cristianament. Les santes, però, van ser descobertes i també van ser arrestades. Se les va començar a abjurar de la fe cristiana a canvi de perdonar-los la vida, però elles s'hi van negar. Van ser sotmeses a tortura, i tampoc van renegar de Crist, per la qual cosa finalment van ser executades.

Tarraconense

Reunió d'estiu amb vista a la JMJ

Els bisbes animen a participar amb entusiasme en aquesta cita històrica

Redacció

Salardú

Els dies 11, 12 i 13 de juliol va tenir lloc la reunió n. 199 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), a l'hotel La Creu, a Salardú (Vall d'Aran), del bisbat d'Urgell. Després de la pregària inicial, els bisbes van passar a tractar totes les qüestions referents a la preparació de la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ), que tindrà lloc a Madrid, els dies 16 a 21 d'agost, presidida pel Sant Pare Benet XVI, així com els actes previs que tindran lloc els dies anteriors a la JMJ a les deu diòcesis catalanes, quan seran acollits més de 40.000 joves d'Europa i d'Amèrica, en camí cap a la Jornada.

Els actes dels dies previs es desenvoluparan entre l'11 i el 15 d'agost. Dissabte 13 hi haurà una trobada conjunta de tots els joves acollits a les diòcesis catalanes, a Barcelona: a les 10 del matí, se celebrarà una Eucaristia, a l'Espai Fòrum, presidida pel cardenal arquebisbe de Barcelona i concelebrada pels altres bisbes catalans i els bisbes de les diòcesis estrangeres que acompanyen els joves. A la una del migdia, hi haurà una recepció oficial a la Generalitat i a l'Ajuntament als bisbes i als representants de les delegacions acollides. A la tarda, hi haurà un itinerari espiritual i cultural per la ciutat, amb visites a la catedral i a les basíliques de Santa Maria del Mar i de la Sagrada Família i a les 8 del vespre, cloenda de la jornada, amb un concert a l'Espai Fòrum.

A partir del 15 d'agost, tant els joves arribats de fora com els grups organitzats a Catalunya marxaran cap a Madrid, on es desenvoluparan les activitats de la JMJ, que culminaran amb l'arribada del papa Benet XVI el dijous 18 d'agost, el Via Crucis pels carrers de Madrid el divendres 19, la vetlla de pregària, a Cuatro Vientos, el dissabte 20, i l'Eucaristia presidida pel Sant Pare, el diumenge 21 d'agost, en la qual participaran joves de tot el món.

Els bisbes animen novament tots els joves de les diòcesis catalanes a participar amb entusiasme en aquesta Jornada Mundial de la Joventut. Per inscriure-s'hi i per tenir tota la informació, els interessats poden accedir a la pàgina web del SIJ www.jovesij.com o al blog www.marcats.blogspot.com.

Els bisbes van tractar també del treball que caldrà fer per donar continuïtat, en l'àmbit de la pastoral juvenil, a l'esdeveniment que representa la celebració al nostre país de la Jornada Mundial de la Joventut.

Mons. Salinas, bisbe de Tortosa i delegat de la CET per a la catequesi, va informar els bisbes de diverses qüestions relacionades amb l'àmbit catequètic i els va distribuir exemplars de les noves edicions, en llengua catalana, del *Catecisme de l'Església Catòlica*, del *Compendi* del Catecisme i del nou llibre que exposa *L'essencial per a la vida del cristià*, així com del tercer quadern d'activitats per treballar el Catecisme *Jesús és el Senyor*, adreçat als infants de 7 a 11 anys.

Així mateix, Mons. Salinas va infor-

La reunió d'estiu va tenir lloc a Salardú.

mar els bisbes que el catecisme per a joves *YouCat* podrà ser distribuït el pròxim mes d'agost durant la Jornada Mundial de la Joventut. També els va informar de la celebració de les V Jornades de Formació per a Catequistes, organitzades pel Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes Balears (SIC), amb el tema *Paraula de Déu per a la salvació dels homes*, que tindran lloc a Mallorca, els dies 4 al 6 del pròxim mes de novembre.

Mons. Pardo, bisbe de Girona i delegat de la CET per a la Pastoral de Joventut, va presentar Josep Oriol Pujol, director general de la Fundació Pere Tarrés, de Barcelona; Maria Valencia, presidenta del Moviment de Centres

«El catecisme per a joves *YouCat* podrà ser distribuït el pròxim mes d'agost durant la Jornada Mundial de la Joventut»

d'Esplai Cristians de la Fundació Pere Tarrés; Òscar Costa, president de la Fundació Verge Blanca, de Lleida, i Eloi Villalta, president de la Fundació d'Esplais Santa Maria de Núria, d'Urgell, per

tractar de la proposta organitzativa del Moviment de Centres d'Esplai Cristians Catalans.

Els bisbes van estudiar la proposta, així com la relació que hi ha d'haver amb la Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai i amb la Fundació Pere Tarrés, tot de cara a dinamitzar i coordinar millor l'acció pastoral dels centres a nivell català, respectant sempre les decisions dels moviments diocesans i la seva autonomia i arrelament diocesà. Els bisbes van valorar el camí emprat pel Moviment i la manera com es va portant a terme la seva acció apostòlica i formativa, van animar els joves responsables d'aquest àmbit a seguir-hi treballant amb intensitat i a precisar més detalladament la proposta del nou moviment.

El cardenal Martínez Sistach va informar els bisbes de la recent reunió tinguda a Roma en què es va tractar, al Pontifici Consell per a la Nova Evangelització, de portar a terme la Missió Metròpolis, un conjunt de compromisos en la pastoral ordinària (especialment de formació) i d'iniciatives simultànies a onze ciutats europees —entre elles Barcelona— durant la Quaresma 2012 per impulsar la nova evangelització.

També en aquest àmbit, Mons. Vives va proposar que la CET concreti en l'àmbit de les diòcesis catalanes la proposta del Sant Pare Benet XVI de potenciar l'atri dels gentils, la relació de diàleg i aproximació respectuosa i alhora apostòlica entre creients en la fe cristiana i no creients o agnòstics que s'interroguen per la qüestió de Déu.

El Catecisme, instrument essencial per als fidels

Joan Piñol / Barcelona

El Catecisme catòlic torna a tenir una nova edició en català i ja és la quarta. L'arquebisbe de Tarragona i president de la Conferència Episcopal Tarraconense, Mons. Jaume Pujol, va ressaltar la importància d'aquest fet perquè, va dir, «és bo recordar allò essencial de la fe i aquest llibre és un instrument bàsic per fer-ho». I és que allò que més han destacat els bisbes del Catecisme és la seva essencialitat. Aquesta nova edició és fruit de l'esforç conjunt del Secretariat Interdiocesà de Catequesi, el Centre de Pastoral Litúrgica, l'editorial Balmes, Claret i l'abadia de Montserrat.

Durant la presentació de l'edició, que es va fer al Seminari Conciliar de Barcelona el dimarts 5 de juliol, els bisbes van destacar que aquesta és una iniciativa important per al conjunt de l'Església a Catalunya. «És vital que puguem tenir les eines bàsiques de la fe com el Catecisme en català, tot i ser una llengua minoritària», va dir Mons. Joan Enric Vives, secretari de la Conferència Episcopal Tarraconense. El bisbe de Tortosa i responsable de Catequesi de la Tarraconense, Mons. Xavier Salinas, va dir que el Catecisme, el Compendi i el llibre *L'essencial de la vida cristiana* «són els documents essencials de la fe».

Mons. Pujol va reflexionar sobre l'origen del Catecisme i la seva utilitat actual destacant que presenta un llenguatge comú de la fe per a tots els catòlics cosa que, va dir, és d'una gran importància. L'arquebisbe de Tarragona va repassar la història del Catecisme des que el Sínode dels Bisbes de l'any 1985 va donar l'encàrrec de crear-lo fins que l'any 1992 es va publicar oficial-

ment. El procés d'elaboració va comptar amb una enorme capilaritat, es van rebre més de 24.000 propostes i esmenes per part de teòlegs i religiosos de tot el món. Fins i tot, Mons. Pujol recordava durant la presentació que quan era professor de Teologia li havia arribat part de l'esborrany per tal que hi proposés correccions i aclariments juntament amb altres professors. També va destacar la presència del llavors cardenal Joseph Ratzinger a la comissió que va elaborar el Catecisme. Amb tot, Mons. Pujol va afegir que «un catecisme així no es publicava des del segle XVI i això ja ens indica que no és un llibre per a uns anys sinó per a generacions». El mateix arquebisbe de Tarragona va donar resposta al que molts es pregunten: per què cal llegir el Catecisme? Segons l'arquebisbe Jaume Pujol, cal fer-ho perquè se centra en allò essencial de la fe per apropar Jesucrist als més senzills i perquè la doctrina no quedi només a un nivell teològic. El Catecisme ve presentat com una exposició sintètica i orgànica del llenguatge comú de la fe, que cal llegir com una unitat. «Aquest és un llibre de consum, per anar llegint i consultant al llarg de la vida», va dir l'arquebisbe tarragoní i Mons. Vives va ferir que el Catecisme «ha d'estar a totes les llars cristianes». Mons. Salinas va assenyalar el Catecisme i va dir que «aquí tenim la ressonància de la fe de l'Església al llarg de tota la història». Finalment Mons. Salinas va anunciar que s'estava acabant la traducció al català del *YouCat*, el catecisme especial per a joves en forma de preguntes i respostes. La traducció al català estarà llesta pròximament i es repartirà a tots els joves que vagin a la Jornada Mundial de la Joventut.

Urgell

El diàleg de l'Església amb els no creients, un repte a debat

La Càtedra de Pensament Cristià aprofundeix la proposta del Papa d'obrir un nou Atri dels gentils

Redacció

Sant Julià de Lòria

Una vuitantena de persones es van aplegar el divendres 1 de juliol al matí a Sant Julià de Lòria per seguir les ponències de la vuitena edició de la Càtedra de Pensament Cristià del bisbat d'Urgell, que enguany s'ha titulat *L'Atri dels gentils. Junts cerquem un món millor*. La jornada va comptar amb la participació de Mons. Melchor Sánchez de Toca, sotssecretari del Consell Pontifici de la Cultura; l'escriptor i periodista Antoni Puigverd; i el Dr. Francesc Torralba, catedràtic de Filosofia de la Universitat Ramon Llull i director de la Càtedra de Pensament Cristià.

L'arquebisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, Mons. Joan Enric Vives va inaugurar la sessió, que va comptar també amb la presència destacada del cònsol major de Sant Julià de Lòria, Josep Pintat. A la seva intervenció, Josep Pintat va valorar el tema triat, «quan des de molts sectors de la societat es palesa una clara manca de voluntat de diàleg, i per això és més important que mai; i quan la diversitat del món en què vivim ens ensenya que la veritat no és propietat de ningú i pertany a tothom».

Mons. Vives va explicar que el tema escollit parteix del discurs que Benet XVI va adreçar a la Cúria Vaticana el Nadal de 2009: «Penso que l'Església hauria d'obrir també avui una mena d'Atri dels gentils en el qual els homes puguin entrar en contacte d'alguna manera amb Déu sense conèixer-lo i abans que hagin trobat cap via d'accés al seu misteri, al servei del qual està la vida interna de l'Església. En el diàleg amb les religions s'ha d'afegir avui sobretot el diàleg amb aquells per als quals la religió és una cosa estranya, per als qui Déu és desconegut i, malgrat això, no voldrien estar senzillament sense Déu, sinó apropar-s'hi si més no com a Desconegut».

Aquesta proposta del Papa, va explicar Mons. Vives, «és una decisió valenta, perquè planteja en l'àgora de la modernitat com la fe i la raó no tan sols no són contradictòries, sinó que es necessiten mútuament». I va afegir: «No és fàcil aquest diàleg. Caldria superar primer el dilema d'un fals progressisme que ens obliga a triar entre Déu i llibertat. Però, si més no, cal començar per rebaixar els murs, si no podem enderrocar-los, que a més ens barren la possibilitat de parlar i de bastir ponts entre allò que ens uneix per tal de cercar tots plegats un món més just on les persones siguin representades en la seva dignitat.»

Atri dels gentils

La primera ponència de la jornada, titulada *El diàleg entre creients i no creients en el pensament de Benet XVI*, va anar a càrrec de Mons. Sánchez de Toca, que va començar la seva intervenció reconeixent que l'expressió «Atri dels gentils» s'ha difós molt ràpidament fora de l'àmbit eclesial fins al punt que «comença a aplicar-se a realitats molt diverses i heterogènies». És per això que va encetar la seva exposició referint-se a l'origen de l'expressió del Sant Pare i va explicar quina funció tenia l'atri dels gentils del temple de Jerusalem en temps de Jesús, un espai que «avui, per a nosaltres, comprèn un bon nombre de referents bíblics i té una gran càrrega simbòlica de reinterpretació de la religió». És un espai, va dir, «alhora sagrat i obert a tothom; i això és important perquè mostra que la proposta del Sant Pare no és una simple invitació al diàleg, sinó que es tracta d'obrir un espai sagrat dins l'Església, acollir creients i no creients i aprendre els uns dels altres».

El sotssecretari del Consell Pontifici de la Cultura va fer notar també que en la proposta de Benet XVI rau «una preocupació pastoral expressada amb una grandíssima delicadesa: el Sant Pare és conscient que quan es parla d'evangelització, els no creients se senten molestos perquè es veuen reduïts a mers objectes de l'acció evangelitzadora i no volen tampoc renunciar a la seva llibertat de pensament. Tanmateix, com a cristians, les persones agnòstiques i atees també ens han d'interessar, perquè hem de procurar que l'home no deixi de banda la qüestió de Déu, que al capdavant és la qüestió essencial de la nostra existència».

El ponent va fer també un breu recorregut històric per les diverses iniciatives de l'Església encaminades a trobar punts en comú amb les persones que no professen cap religió, o

MONS. VIVES:

«En el diàleg amb les religions s'ha d'afegir avui sobretot el diàleg amb aquells per als quals Déu és desconegut i, malgrat això, no voldrien estar senzillament sense Déu»

que es declaren agnòstiques o atees i va afirmar que «per primer cop en molt de temps es donen les condicions per construir un marc de diàleg no llastat per cap ideologia». «Cal que agnòstics i creients estiguem oberts —va afegir— i mostrem una bona disponibilitat per assolir vies de diàleg perquè ens necessitem mútuament, i perquè els cristians no ens podem acontentar amb creure, sinó que hem d'estar disposats a conèixer Déu més profundament a través del diàleg amb els altres.»

La jornada va continuar a la tarda amb la ponència d'Antoni Puigverd sobre *Algunes causes de les manifestacions del xoc o desencontre entre la tradició cristiana i la societat contemporània*. L'escriptor i periodista va advertir d'entrada que la seva és una posició pessimista sobre la possibilitat immediata d'un diàleg serè i constructiu entre creients i no creients, perquè,

des de l'experiència de la seva professió «he trobat que a la nostra cultura predominen dos tipus de fonamentalismes: el fonamentalisme ultracatòlic que s'empara en la religió per negar la realitat; i el fonamentalisme antireligiós, que de vegades arriba a ser tan dominant que ni tan sols té consciència de ser-ho». «I això es veu sobretot quan es parla de temes com l'avortament o l'eutanàsia o de determinades qüestions bioètiques —va continuar dient—. En aquests casos se solen donar dues postures tancades en si mateixes, i tota l'argumentació es redueix a afirmar els propis prejudicis sense ni tan sols escoltar les raons de l'altre.»

Temps d'idolatria feble i banal

Aquesta confrontació sovint es veu afavorida, va explicar Puigverd, per la tasca dels mitjans de comunicació. En una societat on la família, la política i l'educació —que en la seva opinió són els tres àmbits principals d'empara—, de relació i accés dels individus als valors humans, socials i culturals— estan en crisi, l'únic àmbit capaç de crear legitimitat és el dels mitjans de comunicació, que, curiosament, és l'àmbit on hi ha menys consciència de la transcendència del seu paper, va assenyalar. Tanmateix, això seria en part un reflex d'una societat que ha renunciat en bona mesura a l'esperit crític, on qualsevol innovació moral és ben rebuda sense un examen previ de les conseqüències que comporta. Segons Puigverd, «la societat d'avui es creu més lliure que la d'ahir; han caigut els ídols del passat, però els hem substituït per ídols més febles i banals. Ben mirat, no hi ha motiu per a l'alegria: l'individu de la societat actual té una gran tendència al desassossec; no hem guanyat espais d'autonomia individual sinó que tan sols hem canviat de tiranies, i hem perdut pel camí valors morals sense els quals la vida té menys sentit».

La darrera ponència de la jornada va ser la que va pronunciar el Dr. Francesc Torralba amb el títol «Les condicions de possibilitat del diàleg entre creients i no creients». Per al ponent, «la proposta del Sant Pare d'obrir un espai de diàleg entre creients i no creients és especialment important en el moment actual, sobretot al continent europeu, on una gran part de la població està instal·lada en la indiferència vers el fenomen religiós o bé es declaren atees o agnòstics, i nosaltres, com a cristians, no podem deixar de preguntar-nos per què es dona aquest allunyament». Cal, però, reconèixer d'entrada que el diàleg no sempre és fàcil perquè no es donen les condicions de possibilitat necessàries. En aquest sentit, va insistir, «cal ser possibilista i veure quins llocs d'intersecció es poden trobar sense que cap de les parts en diàleg hagi de dissoldre la seva pròpia identitat».

Un camí per assolir aquest primer pas és, segons el director de la Càtedra de Pensament Cristià, traduir a un llenguatge secular allò que es troba al cor de la vivència de la fe, tot i ser conscient que sempre que hi ha una traducció hi ha un risc de traïció; i quan es tracta de traduir l'expressió d'una experiència concreta de la fe, aquest risc encara és més gran.

Nissan i l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català (APPEC) ja viatgem junts per difondre les revistes publicades en català per tot el país. Per fer-ho hem fabricat una Nissan NV200 especial que, funcionant com un Quiosc Mòbil, visitarà poblacions d'arreu de Catalunya per apropar i facilitar la lectura en català.

- Fins 4,2 m³ capacitat de càrrega.
- Càmera de visió posterior.
- Fins a 7 places.
- 2 portes lliscants.
- 3 anys de garantia.

Consum mixt: 5,2-7,5 l/100 km. Emissions de CO₂: 137-177 g/km.

**Associació de Publicacions
Periòdiques en Català**

Barcelona

Pregària pels immigrants que moren en el seu somni europeu

Sant'Egidio, Migra Studium i Justícia i Pau van organitzar una vetlla de pregària

Margarita Borrull i Puigarnau
Barcelona

La basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor de Barcelona va ser el lloc escollit per pregar per les víctimes dels viatges cap a Europa. Mons. Joan Enric Vives, arquebisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, va presidir la cerimònia. Tot i que aquest acte també s'ha fet a diferents llocs d'Europa, com a Roma i a Madrid.

Les darreres dades sobre aquestes morts o desaparicions són alarmants, perquè l'any 2010 consten 277 víctimes, i en canvi en el que portem de 2011 ja sumen més de 2.500 morts o desapareguts. Ens trobem davant d'éssers humans que, moguts per la desesperació, arriben a la vida per arribar al nostre continent que és sinònim de salvació per a ells i les seves famílies.

No tots aconsegueixen arribar al seu destí: en el camí queden moltes dones, homes i nens que després de viatges molt perillosos no aconsegueixen trobar la protecció d'Europa i moren cercant esperança. No oblidem que fugen de la fam, de la guerra, de la violència, de les persecucions, de la pobresa o de les calamitats naturals i que molts troben a canvi mort i oblit. Però arriben a la seva vida i s'estimen més morir en l'intent que no pas resignar-se i continuar patint tot tipus d'injustícies.

Dawit mai no va arribar a Europa

La mort de Dawit G., el 2007, ens ho confirma. Aquest jove eritreu va començar la carrera militar i va ser entrenat per pilotar avions però quan va voler deixar l'exèrcit el van obligar a quedar-se. Va aprofitar uns dies de permís per malaltia per desertar i sortir del país.

Va viatjar fins al Sudan i després a Líbia i passat un mes va marxar en una embarcació rumb a Itàlia juntament amb 76 persones més entre les quals hi havia dones i nens. Gairebé en territori italià van trobar un vaixell que els va obligar mitjançant la violència a retornar a Líbia.

Dawit s'hi resistia, perquè sabia que la seva vida corria perill després de la deserció a l'exèrcit del seu país. En l'inici del conflicte libanès es va obrir la possibilitat d'agafar un vol humanitari del govern italià cap a Itàlia, i tot i que el nom de Dawit va ser inclòs a la llista de passatgers, mai no va pujar a l'avió perquè no disposava de la targeta de reconeixement de l'ACNUR (Agència de l'ONU per als refugiats) l'oficina feia mesos que era tancada i no es van poder regularitzar els documents. Més tard se li va presentar l'oportunitat següent d'arribar a Itàlia i va ser en una altra embarcació, però a prop de

Sergi Vila

la costa libanesa es va enfonsar i van morir tots. Dawit tenia 23 anys.

Per a Dawit ja no hi ha esperança però sí que n'hi ha per a d'altres que com ell ho arriben tot per començar una nova vida lluny de tot el que és seu. Ens conviden a fer alguna cosa per ells, i en primer lloc és el nostre esperit de compassió el qui ha d'estar despert, com va apuntar l'arquebisbe Vives a la vetlla: «En aquesta pregària venim a acollir aquest esperit de compassió. Compadir-se vol dir patir amb l'altre. I aquest món cada vegada es torna menys compassiu i la gran temptació és oblidar-nos dels altres.»

La compassió no serveix de res si no esdevé una compassió activa, diguem que és el pas previ a l'acció que ens mou a ajudar l'altre. Cada persona trobarà una forma diferent de practicar aquesta compassió i una d'elles, no menys important, és la pregària unida a la conscienciació pública d'aquesta realitat, i això és el que la Comunitat de Sant'Egidio juntament amb la Fundació Migra Studium i Justícia i Pau proposen, entre altres alternatives d'ajuda.

Superar la por amb la compassió activa

Pot ser que la temptació de la por ens paralitzi perquè és un repte que ens supera. Així ho va afirmar el bisbe en la seva homilia: «El més contrari a la fe cristiana és la por. Això passa quan no confiem en Déu, quan no confiem en els altres, o quan no confiem en nosaltres mateixos.» Potser no cal esperar que la por desaparegui. Segur que tots aquests refugiats que un dia van sortir de casa no van deixar la por enterrada a casa seva. La majoria van venir —els que van arribar— cercant el benestar per a les seves famílies i els seus pobles.

L'arquebisbe Joan Enric Vives va des-

«En aquesta pregària venim a acollir aquest esperit de compassió», va dir l'arquebisbe Joan Enric Vives

tacar que els bisbes catalans desitgen que els cristians de Catalunya siguem exemplars en l'acollida. Que no quedi en un mer compliment, que a més de seguretat ens brindem a ells. I que tot i que Catalunya des dels anys seixanta ha integrat persones d'altres llocs de l'Estat espanyol avui se li presenta el nou repte de l'hospitalitat vers aquestes persones. Cal no oblidar que tot i que s'integrin a la nostra cultura i al nostre poble també introduiran pensaments nous i formes diferents al nostre entorn. En realitat, Mons. Vives tenia raó quan deia en el ritu de pregària que la identitat nacional de tot poble és, sobretot, estimar i ser obert amb els qui són diferents de nosaltres.

Si seguim les estadístiques veiem que han mort o desaparegut més de 17.500 persones emigrants des de l'any 1990 fins avui i que 8.353 són d'origen africà; 6.504, de raça no identificada; 1.819 provinents d'Àsia; 825 persones de la mateixa Europa, i 95, d'Amèrica Llatina i del Carib, segons dades de United for Intercultural Action, Fortress Europe i el Ministeri de l'Interior espanyol.

Molts d'aquests refugiats no aconsegueixen arribar a la costa nord-africana perquè moren en la llarga travessa pel desert. Altres es troben amb la mort a

la franja marítima que separa Àfrica i Europa. Segur que cap d'aquestes víctimes hauria optat per emigrar si no s'hagués vulnerat algun dret bàsic.

Una porta a l'esperança

En la pregària, Mons. Vives recalava que som cridats a asseure'ns en una mateixa taula. Perquè quan seiem junts i compartim no hi ha pobres ni rics, races diferents ni ideologies que separen. Tots som germans. Així ho explica aquell proverbi africà: «Vaig veure una figura llunyana com un arbust, em vaig apropar i semblava un home i quan em vaig asseure amb ell vaig descobrir que era un germà.»

Això és el que va voler experimentar Younes Ghandari, un jove de 20 anys que va sortir de l'Afganistan perquè la guerra no el deixava fer vida normal ni dedicar-se a estudiar, treballar i formar una família. No volia morir a la guerra però tampoc agafar les armes contra els altres. El conflicte amb els talibans va arrasar el seu país d'escoles, hospitals i també

de tota possibilitat d'un treball digne, per això ara viu a Itàlia des de fa cinc anys i ens explica com va aconseguir arribar a Europa passant penúries i dificultats.

De l'Afganistan va creuar la frontera fins a l'Iran i d'allà van viatjar a Turquia amb la idea d'arribar després a Grècia per establir-se definitivament a Itàlia. Younes va pagar 8.000 dòlars per arribar fins a Grècia i va gastar tots els estalvis de la família. El tram de viatge més perillós va ser navegar pel riu Evros, que marca la frontera entre Grècia i Turquia.

Molts moren en l'intent però Younes i la barqueta en què viatjava amb cinc persones més ho van aconseguir i per a això van haver de remar tota la nit. Partir cap a Itàlia també va ser complicat perquè ell i els seus companys van haver d'esmunyir-se en un camió de mercaderies dins d'un vaixell.

Un cop a la carretera, a la primera parada, van poder sortir del camió sense que els veiessin fins que de tren en tren van arribar a Roma. El mateix Younes ens obre una porta a l'esperança amb aquestes paraules: «Ara estic acollit a la Casa de Pau i assisteixo a l'escola de la Comunitat de Sant'Egidio. Allà he conegut italians i estudiants de diferents països: africans, llatinoamericans, d'Europa de l'Est, i he entès una cosa important i és que tots som iguals, tenim els mateixos somnis, els mateixos desigs, les mateixes esperances i les mateixes necessitats i això ens fa més iguals del que pensem, tot i que provenim de cultures i tradicions diferents, parlem idiomes diferents o pertanyem a religions diferents. Avui em sento menys sol i miro el futur amb esperança.»

Al final de la pregària tots els participants vam rebre una flor, símbol de l'esperança que encara viu entre nosaltres.

Barcelona

Celebrades amb èxit les VI Jornades per a Educadors

La inauguració va anar a càrrec del sociòleg basc Javier Elzo

Rosa María Jané Chueca
Barcelona

Per sisè any consecutiu l'Associació de Professors de les Escoles Cristianes de Catalunya (APECC), en col·laboració amb la Fundació Escola Cristiana de Catalunya (FECC) i el Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament de la Religió (SIERC), va celebrar les jornades de formació i intercanvi educatiu, obertes a tot el professorat i equips directius de les escoles.

L'1 de juliol es van inaugurar les jornades a Barcelona, i els dies 4 i 5 les sessions es van desenvolupar a diverses seus: Girona, Tarragona, Lleida i Barcelona. Així, aquest any les jornades van oferir un programa molt variat de contingut amb tallers, conferències i taules rodones, arreu de Catalunya.

El P. Enric Puig, secretari general de la FECC, va ser l'encarregat d'obrir les jornades, a Barcelona, el dia 1, amb una breu salutació. «Les escoles cristianes de Catalunya són cridades a ser testimonis de la fe que ens mou», va dir als assistents. I va afegir: «Han d'oferir una tasca profètica i testimonial. Han de ser un espai on tothom trobi el seu lloc i se senti acollit i escoltat. Cal posar la persona en el centre.»

Segons el secretari general de la FECC, «hem de revisar els nostres projectes perquè tot sigui coherent amb la missió encomanada. L'esforç i el treball ben fet són dos conceptes que cal recuperar. Les nostres arrels es projecten cap al futur, i l'afronten amb coherència i creativitat».

Jaume de Lamo, president de l'APECC va prendre la paraula per animar els professors: «Podeu fer que els alumnes s'entusiasmin, aprenguin i vulguin seguir el vostre exemple. La nostra missió es troba plena de reptes i els més importants són els actes quotidians que fan que l'educació dignifiqui i tingui sentit.» Igualment va parlar de les noves tecnologies i d'una escola «oberta a l'entorn». Per la seva part, la vicepresidenta de l'APECC, Inés Rodríguez, va repassar els 25 anys d'història de l'entitat.

Una altra de les figures que van intervenir en aquesta jornada inaugural va ser Lluís Font, secretari de Polítiques Educatives del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Font va ser molt contundent quan va assenyalar que «l'escola cristiana ha de tenir un paper a Catalunya. No deixeu que es pugui parlar malament de vosaltres! Sou un dels grans actius del nostre país. Teniu iniciativa, sou emprenedors, amb capacitat de trobar respostes als problemes... ara és el moment de l'anàlisi, on pesa molt la trajectòria i l'experiència, i vosaltres hi teniu molt a dir. No us deixeu estigmatitzar, el país espera molt de vosaltres!»

Després dels parlaments va tenir lloc el lliurament de la quarta edició del Premi Armengol Mir, per a treballs pedagògics o didàctics d'educadors de

Javier Elzo, el ponent convidat a la inauguració.

les escoles cristianes i professorat de Religió catòlica.

El perfil dels infants i joves

El moment més esperat de la jornada el va protagonitzar el sociòleg basc Javier Elzo, que va dissertar sobre el tema *Qui són els nostres alumnes? (Els infants i joves d'avui, ciutadans de demà)*.

Elzo va voler començar la seva intervenció remarcant que «la nostra societat viu una mutació històrica, a Occident, comparable a moments concrets. Ens trobem en un moment de canvi que es caracteritza per la mundialització, la revolució tecnològica, el nou rol de la dona, la dimensió ecològica i l'acceleració vital».

Sobre els menors, el sociòleg va comentar que, molt sovint, es comet errors quan se'n parla: «Adular-los i consentir-los de manera abusiva, fins i tot se'ls arriba a tenir por... o identificar-los amb la violència, la droga, l'alcoholisme, la gresca i, en general, amb tot el que és negatiu.»

Javier Elzo va oferir uns quants elements que configuren els joves d'avui. En primer lloc, va assenyalar que acostumen a ser fills únics i que l'adolescència comença abans i acaba més tard. Uns altres elements que va

«Les escoles cristianes han de ser un espai on tothom trobi el seu lloc i se senti acollit»

destacar van ser: «Les noves tecnologies que fomenten les comunicacions; el "revival" del masclisme i noies que es comporten com nois; la por de l'escola; moltes races i cultures a les escoles; l'enorme fragilització de les famílies; la banalització del cànnabis; la diversió nocturna i sorollosa...»

Amb aquests apunts, Elzo va traçar també el «retrat robot» del jove d'avui.

Es tracta de nois i noies «presentistes, es creuen lliures però es troben lligats al nucli familiar, a les noves TIC; són més tolerants que solidaris; són individualistes i tenen dificultats per implicar-se en projectes col·lectius; es troben atrapats pel consumisme; tenen elements positius, amb valors com ara la lleialtat; es troben obnubilats per mil inputs que reben i no controlen, busquen referents...»

El conferenciant va apuntar algunes reflexions de cara al futur. En aquest sentit va indicar que les noves tecnologies propicien el sorgiment de nous competidors educatius. I va subratllar especialment que «ni pares ni professors ho saben tot, però només ells poden seguir el desenvolupament personal i educatiu del noi. Cal ensenyar-lo a discernir les fonts vàlides i fiables. Ha de saber posar en dubte les afirmacions no signades, anònimes».

Per al sociòleg hi ha uns valors a promoure en les noves generacions i que cal no oblidar: «La competència personal, la intel·ligència sentent, el diner com a valor i el valor del diner. El millor llegat que els podem deixar és que tinguin competència personal: que estiguin contents amb ells mateixos, que siguin capaços de fer-se bones preguntes per obtenir bones respostes.»

Després de la xerrada va tenir lloc un breu col·loqui amb el ponent. Javier Elzo va aprofitar l'ocasió per adreçar-se directament als docents: «No espereu resultats a curt termini, innoveu davant dels nous fenòmens i manteniu el contacte directe amb els alumnes.»

A la conferència d'Elzo van seguir una sèrie de tallers sota el nom genèric de *Fem-ho fàcil: recursos didàctics a la xarxa a l'abast de tothom*.

Els dies 4 i 5 de juliol les jornades es van celebrar a tot el territori català i van oferir conferències com ara *El professorat en xarxa*; *Escola, família i l'èxit escolar de tothom* o *Acompanyants del creixement de tothom*. En relació amb els tallers, es van oferir de temàtica molt diversa, com ara *Consumim Powerpoint? Criteris per utilitzar PWP a classe de Religió* o *El "rostre" de Jesús a l'escola. Decoració i ambientació espiritual*.

L'Apostolat Seglar reflexiona sobre la responsabilitat laïcal

Carmen García / Barcelona

Recentment es va celebrar al Seminari Conciliar de Barcelona la XIII Jornada de l'Apostolat Seglar sota el lema «Responsabilitat laïcal en l'Església d'avui», per reflexionar sobre la realitat intercultural i interreligiosa en la qual treballen els més de vint grups de laics de Catalunya representats en la jornada. Per això van comptar amb la presència de Jordi Moreras,

professor del departament d'Antropologia, Filosofia i Treball Social de la universitat Rovira i Virgili. Va oferir dues conferències sobre *Indiferència laica davant de la diferència religiosa* i *Secularització i noves moralitats públiques* per reflexionar sobre el lema de les jornades. Entre altres coses, el professor Morera va parlar sobre el debat sobre el pluralisme religiós a Catalunya, el postsecularisme i la secularització de l'esfera pública com un procés en el

qual intervenen moltes dinàmiques.

El professor va acabar la seva intervenció assenyalant que «la nostra societat necessita les aportacions morals i ètiques dels diversos col·lectius religiosos. Ens cal unir esforços en projectes de transformació social, al mateix temps que reforçar els nostres compromisos cívics pel bé comú. Aleshores podrem gestionar millor les nostres identitats, la nostra memòria i les nostres moralitats compartides.»

El Marcel, fill d'Arcadi Oliveres: ponts oberts a la transcendència

Ignasi Miranda

Són moltes les sensacions i les emocions que vaig rebre el dilluns 4 de juliol quan vaig assistir a la cerimònia fúnebre (en principi laica) per acomiadar Marcel Oliveres, fill del meu admirat amic Arcadi Oliveres. Va ser a l'església dels Caputxins de Sarrià, un lloc que ja destapa els ponts que aquesta comunitat cristiana, de tradició franciscana exemplar i tot un referent a Catalunya, sempre ofereix a altres cultures no cristianes o diferents de les assumides per l'Església catòlica.

Intentaré explicar l'experiència, gairebé com una crònica. No podré dir-ho tot, però crec que els fets parlen sols. Dibuixen una gran realitat: que el cristianisme es pot obrir a altres cultures, i que ho està fent. Potser de vegades els cristians no som prou conscients que, a banda de les cultures àrab, jueva, budista, animista i tota mena de realitats orientals o de la resta del món, aquí a Catalunya tenim una cultura amb la qual podem dialogar i sobre la qual hem d'estendre ponts: és la cultura laica que s'obre a la transcendència i que es nodreix d'una espiritualitat diversa i molt interessant, sovint heretada del mateix cristianisme. És també la que vaig captar en aquest funeral. Com a cristià i com a persona, he après molt d'un acte on em vaig sentir molt acollit i molt interpel·lat per la família Oliveres Künzi. Gràcies, Arcadi!

El Marcel va morir després d'un any de lluita contra un càncer que se li ha anat escampant per tot el cos. Ha estat ben conscient fins al final, amb la seva companya, la Berta, amb qui s'havia casat a finals de maig sabent que la malaltia era irreversible. També ha viscut la duresa i les esperances del moment amb els seus: pares, germans, cunyades, nebots, la seva padrina, tots els seus cosins, altres familiars i molts, moltíssims

amics. No he conegut personalment el Marcel, però puc assegurar que, després de parlar algunes vegades aquests dies amb l'Arcadi i de participar en la cerimònia de comiat, rebo el seu testimoni com un exemple i una lliçó per a la meua vida. Gràcies, Marcel!

Cerimònia d'intervencions, música i molta esperança

La cerimònia va consistir en la successió de diverses intervencions, combinades amb música de piano interpretada per l'Albert (un dels tres germans del difunt) i dos cants amb participació de tothom: una mena d'antífona meditativa al·lusiva al Marcel, que ell i la seva dona havien après en sessions de ioga, i l'*Imagine* de John Lennon, cantada per tota l'assemblea al final. Van intervenir en l'acte els germans del Marcel (Bernat, Arnau i Albert), els seus pares (Arcadi i Janine), la seva dona (la Berta), la seva padrina, una representació dels cosins i dels amics... Tots van parlar amb la veu sencera i, sobretot, amb una força espiritual que amagava la tristor i el plor mentre mostrava una gran esperança. També van parlar, al final, el caputxí i amfitrió Joan Botam, president del Centre Ecumènic de Catalunya, i el sacerdot diocesà Josep Maria Fisa, que és el consiliari de Justícia i Pau, entitat que presideix Arcadi Oliveres.

Per exemple, l'Arcadi va recordar que «aquesta era la cerimònia que el Marcel havia volgut». La mare, Janine, va parlar d'una «gran xarxa» que s'havia teixit per fer realitat alguns dels grans projectes del Marcel en el tram final de la seva vida. Tant el pare com la mare, a més, van parlar del compromís social del Marcel. «Visitava sovint els reclusos com a voluntari de presons fins i tot quan ja tenia el càncer», afirmava l'Arcadi. A més, va fer viatges de solidaritat i cooperació a l'Amèrica Llatina i a l'Índia. Tot un exemple de generositat i valors. Puc dir que, per la via de l'educació i la transmissió de pares a fills, aquí es nota l'empremta humana i cristiana de l'Arcadi Oliveres, amb tot el seu compromís a favor de la pau, la no-violència i els drets humans.

Dues imatges: el somriure i la fe

De les intervencions, totes emotives i impactants, em quedo amb dues imatges. Una és la de la companya del Marcel, la Berta, amb el seu somriure i les seves paraules adreçades al Marcel: «T'estimo. Et portaré sempre en el meu cor. Tu i jo sempre serem un equip.» I l'altra és la del pare Joan Botam, que va dir: «Aquí hi ha molta fe.» Va recordar que tothom podia viure la cerimònia lliurement d'acord amb les seves conviccions i preferències. I així va

«Aquest jove de 28 anys ens ha donat a tots, durant la seva vida i ara en el moment de morir, una lliçó de fe, esperança i sobretot amor»

ser. Per exemple, jo vaig pregar molt, aprofitant els silencis de l'acte. Vaig parlar amb Déu molt més que en les cerimònies exequials de la litúrgia catòlica. És una curiosa paradoxa que, de tota manera, no em fa perdre l'amor i el respecte per la riquesa i l'expressivitat de les nostres celebracions religioses.

D'altra banda, aquesta cerimònia del Marcel va tenir tres elements que considero molt significatius. El primer és que, quan vaig entrar als Caputxins de Sarrià, amb l'església plena a vessar i després d'abraçar l'Arcadi Oliveres, vaig veure que s'hi repartien espelmes a tothom i que després s'anaven encenent, a l'estil de la Vetlla Pasqual de la litúrgia catòlica. Tot un signe d'esperança. El segon element és l'escenografia del temple. L'altar, amb l'ambó i els seus voltants, estava guarnit amb flors i llumetes que imitaven la lluminositat de les espelmes. Em recordava molt Taizé i les pregàries d'aquests grups cristians nascuts a França i escampats per tot el món. Bonica i curiosa coincidència! També vaig pensar en Taizé quan vaig participar en el breu cant meditatiu sobre el Marcel proposat per la seva dona, la Berta, i seguit per tothom amb una

facilitat increïble.

El Marcel ha passat a ser un amic per a mi, encara que no l'he conegut mai físicament. Suposo que va voler una cerimònia laica perquè, tot i que ell creia en Déu, no assumia com a pròpia la concepció que els cristians tenim del Déu encarnat en Jesucrist. També pot ser que hagi pensat un acte així per la seva concepció del respecte a la laïcitat i a la diversitat de creences. Tot és naturalment respectable. En qualsevol cas, els qui van parlar del Marcel van elogiar la seva exemplaritat a l'hora d'afrontar la dura realitat d'una mort imminent, amb només 28 anys. Aquest és el missatge fonamental.

Més enllà del que pensaven sobre Déu el Marcel i els qui van parlar en el seu comiat, hi ha una evidència: tothom tenia claríssim que la mort de l'ésser humà no és el final de tot. Tots els presents, entre els quals hi havia la vicepresidenta Joana Ortega i altres autoritats civils, estaven seguríssims que el Marcel, dins la tristor per la seva pèrdua física, continuava present entre nosaltres. Per cert, el comiat es va celebrar en un ambient familiar, sense protocols i sense formalismes.

La importància del diàleg: saber estimar

L'experiència d'aquesta cerimònia de comiat al Marcel Oliveres, que va morir el 2 de juliol, m'ha mostrat la importància del diàleg entre totes les sensibilitats espirituals, fins i tot aquelles que els cristians, en tot crític, qualifiquem de «religions sense Déu». Un exemple d'això és l'anomenada *new age*, un corrent que estava, però, bastant allunyat del pensament del Marcel. El cristianisme ha de posar ponts amb una cultura representada actualment per molts joves i adults de Catalunya. És la que no pensa en Déu, o almenys no s'hi refereix, però alhora busca una obertura a la transcendència. Com diria el sacerdot i músic Xavier Morlans, fins i tot des de la no-creença, podem invocar Déu: «Senyor, si existeixes, ajuda'm!»

Molts cristians presents en el funeral del Marcel Oliveres, entre els quals hi havia el delegat episcopal de Càritas Barcelona, Salvador Bacardit, i nombroses persones vinculades a l'estructura de l'Església a Catalunya, poden pensar que l'acte necessitava més referències a Déu (de fet només van pronunciar el nom de Déu el P. Joan Botam i Mn. Josep Maria Fisa). Certament jo també vaig trobar a faltar més invocacions directes a Déu, però alhora vaig aprendre moltíssim i vaig notar igualment la presència del nostre Pare del Cel.

Sigui com sigui, i des del respecte a tothom, puc dir una cosa que potser reflecteix el misteri de la fe: jo no proposaria mai per a mi, ni per a ningú dels meus, una cerimònia laica. Però aquesta m'ha servit per conèixer un model de vida i de valors que signaria el mateix Jesucrist. És l'exemple del Marcel, deixant de banda la seva sensibilitat més o menys religiosa o més o menys laica. Amb els seus defectes i les seves virtuts, aquest jove de 28 anys ens ha donat a tots, durant la seva vida i ara en el moment de morir, una lliçó de fe, esperança i sobretot amor.

Catalunya
Cristiana

facebook

Busca'ns al
Facebook i
clica «m'agrada»
i també al
twitter

Primera visita oficial dels Prínceps a Montserrat

Felip i Letícia van inaugurar l'exposició de l'artista asturià Hugo Fontela i es van reunir amb la comunitat benedictina

Carme Munté
Montserrat

Enmig d'una gran expectació, els Prínceps d'Astúries i de Girona van fer la seva primera visita oficial a Montserrat. El dijous 14 de juliol, en el marc d'una gira per diverses localitats catalanes, Felip de Borbó i Letícia Ortiz van inaugurar l'exposició *Camins de terra, camins de mar* al Museu de Montserrat i, després de venerar la imatge de la Moreneta, van dinar amb la comunitat benedictina i amb les autoritats polítiques. En acabat, els Prínceps van mantenir una entrevista privada amb els monjos durant la qual, segons algunes fonts consultades, van comentar el moment actual de Catalunya.

A ningú se li escapa que Montserrat és una talaia privilegiada per copsar els neguits, les il·lusions, les preocupacions i les reivindicacions del Principat de Catalunya. És, doncs, un observatori interessant que la monarquia espanyola ha volgut tenir en compte al llarg de la història. Els Reis d'Espanya, Joan Carles i Sofia, van visitar el monestir de Montserrat el dia 17 de febrer del 1976, només tres mesos després de la presa de possessió com a Rei d'Espanya. En aquesta ocasió, ho han fet els Prínceps d'Astúries i de Girona i futurs Reis d'Espanya, que han volgut tenir un gest de proximitat amb Catalunya.

«Camins de terra, camins de mar»

La visita dels Prínceps es va iniciar a les dotze del migdia enmig de fortes mesures de seguretat. Acompanyats pel pare abat, Josep M. Soler, i per les autoritats polítiques presents, com la presidenta del Parlament de Catalunya, Núria de Gispert, o la vicepresidenta del Govern, Joana Ortega, els prínceps Felip i Letícia es van encaminar fins a les dependències de la Sala Daura del Museu de Montserrat, on van inaugurar l'exposició *Camins de terra, camins de mar*, de l'asturià Hugo Fontela.

Els Prínceps, acompanyats del pare abat, al Museu.

La mostra, que es podrà visitar fins al 13 de novembre, ofereix una visió global del món creatiu d'Hugo Fontela, que per primera vegada presenta a Catalunya la seva producció pictòrica.

Són 50 obres seleccionades pel mateix autor que s'articulen en quatre àmbits temàtics: *Entre la tierra y el mar* (2004-2006), que inclou els paisatges industrials i les escenes portuàries; *Reminiscencias orientales* (2006-2007), on predominen les subtils de l'art japonès; *Orillas* (2006-2009), amb quadres de mols i platges, i *Náufragos* (2010-2011), amb les palmeres varades com a gran metàfora de la solitud i el buit que moltes persones experimenten en el moment actual.

Segons el P. Josep de C. Laplana, director del Museu de Montserrat, «Hugo Fontela ja té un currículum de pes i una personalitat artística definida, com si ja fos un valor ferm consolidat pels anys.

La princesa Letícia va venerar la imatge de la Moreneta al seu cambril.

És un cas infreqüent i esplèndid de maduresa precoç que tan sols s'aprecia amb el contrast de l'obra pictòrica de l'artista i el tracte personal amb ell: un jove amb el temperament accelerat del treballador nat, el poeta que busca bellesa en la naturalesa ferida per les desfetes de la industrialització. És un jove del seu temps».

I aquest jove del seu temps, nascut a Grado (Astúries) l'any 1986, es mostrava ben cofoi no únicament perquè Montserrat havia fet una aposta agosarada en exposar la seva obra, sinó perquè, a més, l'exposició venia avalada per la presència dels Prínceps d'Astúries. Acompanyats de l'artista i de la comissària de l'exposició, Rosa Creixell, Felip i Letícia van seguir amb gran interès la cinquantena d'obres exposades.

Ja un cop finalitzat el recorregut per l'exposició d'Hugo Fontela, els Prínceps van fer la seva entrada a la basílica de Montserrat, on van poder venerar la imatge de la Moreneta i recollir-se en oració.

Dinar amb la comunitat benedictina i les autoritats

Entre els nombrosos periodistes aplegats a Montserrat una de les notícies que desvetllava un cert interès eren els plats que se servien durant el dinar que la comunitat benedictina va compartir amb els Prínceps d'Astúries i la resta d'autoritats polítiques presents a l'acte. Suprema de lluç amb verdures de primer; filet amb acompanyament d'escalivada de segon, i rebosteria variada van ser els plats d'un menú regat amb vins i caves catalans i amb les tradicionals aromes de Montserrat.

Els Prínceps d'Astúries i de Girona van signar al llibre de visites de Montserrat i, posteriorment, van mantenir una entrevista privada amb la comunitat de monjos. Va ser sens dubte una bona ocasió per prendre el pols a la realitat del Principat de Catalunya i als seus objectius de futur.

Coses de la vida

Cecília Aranés Mallo

Membre de la Comissió per a la canonització del beat Pere Tarrés

A l'estiu i sempre

Hola, amics! Comença l'estiu de nou com cada any, un temps tranquil per descansar, llegir, fer excursions pel nostre país meravellós... I sembla que en aquest temps tot està permès, però no és així, perquè l'educació, la manera d'actuar, l'ajuda als necessitats són per a tot l'any, això no caduca. A més, per damunt de tot plegat, hi ha una obligació molt important, una obligació espiritual, parlar amb Déu a la primavera, a l'estiu, a la tardor i a l'hivern, és a dir, en tot moment.

Ell és el qui ens ha creat a imatge seva, el qui té cura de nosaltres agafant-nos la mà i portant-nos cap al nostre destí de vegades inesperat i imprevisible, però el Senyor sap el que ens convé. Amics, no us n'oblideu, primerament i per damunt de tot seguiu la voluntat de Déu, la qual us durà a les grans excursions, a les bones lectures, al treball, al bon actuar i sempre amb la felicitat de les coses ben fetes. Si no ho feu així, estareu perdent el temps i engegant a rodar les millors idees o iniciatives.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

**GUIA DE L'ESGLÉSIA
PROVÍNCIA ECLESIASTICA DE BARCELONA**

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: **934 092 810** Fax: **934 092 775**,
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catalunyacristiana.cat

L'església de Sant Feliu de Girona, basílica menor

Nucli de la primera comunitat cristiana i seu episcopal

Víctor Gay
Girona

La Santa Seu ha comunicat al bisbe Francesc Pardo la signatura del títol de basílica menor per a l'església de Sant Feliu de la ciutat de Girona. En aquests moments no hi ha data per a la celebració litúrgica corresponent i s'especula que es podria fer a l'entorn de la festa de Sant Narcís (29 d'octubre), precisament quan la missa solemne del sant patró del bisbat i de la ciutat té lloc en aquest temple, on es guarden les despulles del bisbe màrtir.

El perfil físic de la nova basílica, juntament amb el de la catedral, formen el que podríem dir *l'skyline* de la capital gironina. El gòtic afinat del campanar de Sant Feliu es correspon a una construcció força més tardana de l'original, que es pot datar, segons es desprèn de les recerques arqueològiques portades a terme l'any 2010, a l'entorn del segle VI. També es fa evident que la primera comunitat cristiana s'aplegava en aquest entorn, a partir de la col·lecció de sis grans làpides sepulcralcs peleocristianes (la més important de la península), que es mostren al presbiteri de l'església i que estan datades al segle IV, moment en què ja hi hauria un culte cristià als difunts. Segons es deriva també d'aquest referent històric, el conjunt de Sant Feliu de Girona seria la primera seu episcopal de la ciutat, la primera catedral, fins que a l'entorn dels segles XI i XII s'empren l'edificació de la catedral romànica de Santa Maria, com a conseqüència del creixement urbà i humà de la ciutat.

El procés basilical

Segons ens informà l'actual rector de la parròquia major de Sant Feliu, Mn. Joan Baburés, aquesta declaració basilical era un desig manifestat pel bisbe emèrit, Mons. Carles Soler,

Interior de la nova basílica en el decurs d'una celebració.

«Amb Feliu neix la primera llavor de la fe cristiana a Girona i en la seva església en conservem la memòria»

i impulsat per Mons. Pardo, donada la significació d'aquesta església, que manté el nom del primer màrtir, el primer testimoni de la fe cristiana en aquesta terra.

El títol no comporta res de particular, simplement és una distinció que ajudarà a entendre la significació particular en l'Església diocesana i per a tots els que s'acosten a visitar aquell conjunt que inclou la capella de sant Narcís.

Darrerament i mercès a l'acció de les administracions (Diputació, ajuntament, Generalitat i el mateix bisbat), s'ha portat a terme un important procés de restauració: cobertes, campanar i interior, que ha permès consolidar el conjunt i recuperar la visió d'elements importants, com ara les claus de volta, pintures murals i elements escultòrics. Resta pendent la restauració de l'absis i de l'esmentada capella de sant Narcís.

Sant Narcís «guanya» sant Feliu

La devoció gironina a sant Feliu (o Fèlix, possiblement un mercader d'origen africà) resta un xic «amagada» darrere de la que es professa a sant Narcís, tot i que el primer, segons Mn. Baburés, amb Feliu «neix la primera llavor de la fe cristiana a Girona i en la seva església en conservem la memòria».

Del segle V al VIII hi ha testimonis de peregrinacions per venir a Girona a venerar la tomba del primer màrtir. Un culte que s'estén arreu de la Narbonesa i arreu de la península. I un autor llatí del segle IV, Aureli Prudència, en un cant anomenat *Peristefano*, inclou el següent: «A la petita Gerunda es mostren les relíquies de sant Feliu.»

Diguem també que segons el decret de concessió del títol de basílica, la de Sant Feliu de Girona queda adscrita a la major de Sant Joan del Laterà, de Roma (com totes les basíliques majors), que és la seu del bisbe de Roma, és a dir, el Papa, una distinció que remarca el sentit i importància de la nova basílica menor gironina.

Les altres basíliques de la diòcesi

Cronològicament, les altres esglésies amb títol basilical plenament documentat són la catedral de Santa Maria, que té aquest títol com totes les seus, i més recentment el va rebre l'església de Santa Maria de Castelló d'Empúries.

Menys documentat, encara que amb base tradicional, tenim l'església del Sant Sepulcre de Palera, en un bonic indret de la comarca de la Garrotxa. L'acta de consagració que atorga el títol de basílica seria del 1085, amb dret a asil o d'immunitat en un espai de trenta passos al seu voltant, amb paritat de concessions al pelegrinatge al Sant Sepulcre de Jerusalem. Els historiadors eclesiàstics hauran de determinar aquesta documentació.

El Ministeri manté les visites a la catedral de Tarragona

Joan Boronat / Tarragona

El Ministeri de Cultura ha decidit mantenir les visites guiades que s'havien preparat per als mesos de juliol i agost a la catedral de Tarragona, malgrat les obres de restauració i els treballs arqueològics que es fan a la nau central. Així ho han apuntat fonts de la subdelegació del Govern,

que van recordar que el Ministeri ha contractat una empresa per gestionar les visites amb guia. El recorregut es fa a través d'un itinerari alternatiu. Els interessats es poden inscriure al web de l'Institut de Patrimoni Cultural d'Espanya.

D'altra banda, cal recordar que no es pot accedir a la catedral des de la porta principal, que dona al Pla de la

Seu. Per això, no es pot visitar des de les naus centrals fins al presbiteri «per raons de seguretat».

Però el recinte religiós no roman totalment tancat al visitant. Es pot accedir al claustre, al Museu Diocesà, al Tresor Catedralici i a diverses capelles. El culte a la catedral es fa amb normalitat a la capella del Santíssim Sagrament.

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.

Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es

Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

Monacat femení a l'Europa medieval

II Jornades d'Història del Monestir de les Avellanes

Lluís Serra Llansana
Os de Balaguer

Quan les primeres llums de l'aurora embolcallen el monestir de les Avellanes, una vista aèria permetria pensar en l'època medieval, si no fos per l'asfalt de la carretera o per les plaques solars d'un camp veí que recullen àvidament els raigs lluminosos. La porta d'accés ens obre a una síntesi entre tradició i modernitat. El claustre, amb les columnes desgastades, és la millor relíquia del passat. Altres dissenys, integrats harmònicament en el conjunt monumental, ens remeten als nostres dies.

Els dies 4 i 5 de juliol, professors universitaris, investigadors i experts han confluït en aquesta cita internacional per celebrar les II Jornades d'Història del Monestir de les Avellanes sobre el *Monacat femení en l'Europa medieval*.

Les diferents intervencions han permès connectar amb una època, menys tinguda de forma injusta en segles posteriors, però que continua despertant l'interès en el camp de la recerca.

En aquesta línia i en el marc de les jornades, s'ha presentat una nova revista, titulada *The Journal Medieval Monastic Studies*, Brepols Publishers, el primer volum del qual apareixerà el 2012, sota la responsabilitat de les professores Janet Burton i Karen Stöber. El període cronològic abasta del 300 al 1600 aproximadament. La llengua bàsica serà l'anglès i la periodicitat, anual.

L'Associació d'Amics del Monestir de les Avellanes i el dinàmic grup de recerca consolidada d'estudis medievals Espai, Poder i Cultura de la Universitat de Lleida han possibilitat aquestes jornades, dissenyades pel grup universitari i desplegades a través d'un magnífic ventall de perspectives interessants. S'ha confiat la direcció d'aquesta trobada a Karen Stöber (que ha compaginat l'anglès amb el català), Janet Burton i Flocel Sabaté.

El monacat masculí és més conegut i investigat. Una de les aportacions més interessants d'aquestes jornades ha consistit en la seva orientació sobre el monacat femení, tema relegat durant molt de temps.

D'aquesta manera, resulta més fàcil accedir a la comprensió de la vida religiosa femenina així com a un coneixement més bo de la dona en l'edat mitjana. S'han abordat els temes des de dues perspectives: internacional (Espanya, Illes britàniques, Itàlia, Escandinàvia, Transsilvània, Flandes, Alemanya i França) i interdisciplinària (història, art, espiritualitat, arqueologia...). La majoria de les conferències s'han pronunciat en anglès, amb traducció simultània, tot i que també s'han emprat altres llengües com el català, el castellà, l'italià i el francès.

Les aportacions s'han agrupat en quatre nuclis d'interès. Primer, fundació, identitat i autoritat. Guido Cariboni, a partir de la Itàlia septentrional, ha insistit en la varietat de les fundacions i en la construcció d'una identitat. Gregoria Caverio s'ha centrat sobre el monacat femení espanyol, especialment en els convents familiars femenins i la seva evolució en els segles XI i XII. Ha subratllat les diferències regionals (evidents a Catalunya), el procés de transformació (familiars, benedictins, cistercencs), el paper crucial de les

d'aquella època. Michèle Gaillard ha centrat la seva intervenció en els monestirs femenins de l'Alta Edat Mitjana entre el Sena i el Rin.

Segon, el monacat femení regional. Anna Rapetti ha desenvolupat la seva reflexió sobre les dones i el monacat a Venècia entre els segles X i XII, en el context ducal. Brian Golding s'ha aturat en les formes d'atenció monacal dels segles XII i XIII a Anglaterra. Brian Patrick McQuire ha desenvolupat l'estudi sobre les monges cistercenques en l'edat mitjana danesa i sueca. A través

el segle XIII. Anne Müller, sobre el significat simbòlic de l'espai en la tradició monàstica femenina, i Matthias Untermann, sobre la ubicació del cor a les esglésies de convents femenins destacant els diferents models seguits. En els monestirs dobles, es diferenciava el cor masculí del cor femení, que solia deixar-se a la zona oest.

Cada grup de ponències ha obert un animat debat entre els presents.

Una base de dades FemMoData sobre els monestirs femenins a Europa ha estat presentada per la professora

Hedwig Röckelein (Georg-August-Universität Göttingen). El projecte web és accessible a través de l'adreça següent: <http://femmodata.uni-gottingen.de>, i conté nombrosos recursos a disposició de les persones interessades a conèixer la identificació i situació, la fundació (data, fundadors, benefactors, propòsit), desenvolupament i història, culte (sants patrons i relíquies) i fonts (documents, art...). Si aconseguís desenvolupar-se probablement serà un dels recursos informatius més importants per a l'estudi del monacat femení europeu.

Algunes observacions finals: la comparació entre

els monestirs femenins i masculins no resulta fàcil; la importància de la internacionalitat i de la interdisciplinarietat; la gran varietat d'experiències religioses, fins i tot entre dones; la conveniència de repensar alguna de les idees sobre el monacat femení; el contacte entre investigadors... El desig és publicar totes les ponències.

En l'obertura de les jornades, han intervingut set personalitats (president del Consell Comarcal, les alcaldesses d'Os i d'Avellanes, el vicerector de la Universitat de Lleida, el director del Grup de Recerca, la directora de les Jornades i el germà marista Jaume Parés. Dos punts d'interès especial. Primer, el projecte de les jornades obert a tots, que interrelaciona coneixement i recerca (món universitari), entorn social i cultural (territori) i món religiós en un punt de confluència que és el monestir de les Avellanes. Segon, s'ha reivindicat des del món polític el retorn a les Avellanes de la imatge de la Mare de Déu amb el nen, adquirida fa uns mesos en una subhasta per la Generalitat de Catalunya. Seria el que tocava.

El monestir de les Avellanes, una casa de portes obertes, constitueix una aposta valenta dels Germans Maristes per oferir un ampli ventall de propostes d'espiritualitat, formació, recerca, lleure, gastronomia, ecologia, entorn, silenci, diàleg, acollida... Amb aquestes jornades, les Avellanes ofereix un producte d'alt nivell universitari per segon any consecutiu. El projecte tira endavant i es dissenyen ja les terceres, comptant amb l'empenta i dinamisme de la Universitat de Lleida.

Foto de grup dels participants a les jornades.

dòmnes i la importància de les grans reformes i concilis, així com les referències patrimonials. Janet Burton ha abordat un tema interessant i sensible: comunitats religioses femenines i autoritat masculina. Entre els mecanismes de control i reforçament de l'autoritat, ha esmentat les normes i regulacions, les rutines, la identitat corporativa, les estructures, el ritual, l'ús de l'espai i els vestits. Ha esmentat també les conclusions de la vista panoràmica de les inquietuds i criteris de valoració

del monestir de Rolkilde, ha confirmat una de les seves conclusions: els monestirs femenins també van mirar cap a fora, van tenir poder i van influenciar la societat propera, fet que esdevenia tant al nord com al sud d'Europa. Núria Jornet, de la Universitat de Barcelona, ha parlat de l'espiritualitat mendicant en femení a les terres catalanes: el naixement de les primeres comunitats clarisses. La riquesa i arrelament que han tingut al nostre país resulta veritablement admirable. Carmen Florea ha exposat el seu pensament sobre el monacat femení a la Transsilvània meridional.

Tercer, art, arquitectura i arqueologia. Tracy Collins ha presentat una visió arqueològica dels monestirs femenins a Irlanda, amb un mapa complet de tots els monestirs existents a l'edat mitjana. La destrucció de bona part dels fons documentals i l'abandonament dels edificis, ha privilegiat l'arqueologia com a recurs per conèixer el passat dels monestirs femenins medievals. Michael Carter ha comentat amb diapositives abundants detalls d'art i arquitectura dels monestirs cistercencs femenins del nord d'Anglaterra al final de l'Edat Mitjana.

S'ha centrat també en Swine Priory per destacar la imatge social crítica amb relació amb els monestirs femenins i la contraposició entre l'art popular i civil amb l'interior dels monestirs, de gran qualitat artística. Quart, l'espai simbòlic, desenvolupat a través de tres intervencions. Erin Jordan ha dissortat sobre gènere, espai i monestirs femenins cistercencs a Flandes durant

«La destrucció de bona part dels fons documentals i l'abandonament dels edificis ha privilegiat l'arqueologia com a recurs per conèixer el passat dels monestirs femenins medievals»

«El fet religiós no és una cosa aïllada en la vida de les persones»

Ramon M. Nogués, autor de «Cervell i transcendència»

Ignasi Miranda

El darrer llibre de l'escolapi Ramon M. Nogués (Barcelona, 1937), catedràtic emèrit de Biologia a la UAB, es titula *Cervell i transcendència* i ha estat editat per Fragmenta Editorial. Per a l'autor, i aquesta és una de les seves tesis principals, «la transcendència no és només religiosa, sinó que impregna tota la vida humana i discorre per l'estètica, l'ètica, la religió, el nacionalisme, la passió amorosa, la paraula i el símbol».

Com definiria el missatge del seu nou llibre?

A mi em preocupa per raons personals, però també per raons culturals, l'encaix de l'experiència religiosa, que és una de les més importants que ha tingut la humanitat, amb la ment en

general. Em sembla que hem considerat massa sovint el fet religiós com una cosa aïllada, que ocasionalment es produeix en les persones humanes. Jo penso que no és així, sinó que el fet religiós és una de les facetes d'una situació més àmplia, que és la característica del cervell humà a obrir-se més enllà de les necessitats estrictes de supervivència. La religió, doncs, en seria un dels aspectes, però n'hi ha d'altres com l'ètica, la preocupació amorosa, la dimensió simbòlica...

Segons afirma vostè a *Cervell i transcendència*, els humans, que som fruit de l'evolució darwiniana i per tant preparats essencialment per sobreviure, tenim una tendència irrefrenable a buscar les raons últimes davant realitats que nosaltres no controlem...

Com tots els animals, els éssers humans som uns supervivents, però molt originals, perquè tenim un excés de ment en relació amb el que seria imprescindible per sobreviure. Aquest excés de ment és el que ens porta a fer un tipus d'experiències que ens permeten equilibrar i estabilitzar el nostre món mental. Perquè nosaltres tenim molt més que els animals el risc del «caos mental». D'aquí la importància avui de la psiquiatria. En aquest sentit les experiències de transcendència són les que permeten lligar aquest excés de la ment i posar-lo en una situació d'un cert equilibri, tot i que inestable.

Com a professor de Biologia i també com a religiós escolapi, creu en els ponts entre la ciència i la religió, la raó i la fe?

Hi crec del tot! No només hi crec sinó que els visc, i fins i tot per raons professionals m'ha tocat viure'ls d'una manera més intensa. Com ja he dit, la religió no és una cosa aïllada. Els ponts els fem entre totes les dimensions de la ment: el raonament, la intuïció, la capacitat emocional, les tendències més instintives... Tot això no s'exerceix mai en estat pur sinó que va interaccionant d'un camp a l'altre. Per això els ponts són necessaris.

Podem dir que els estudis sobre

el cervell, com ho és el seu, van a més?

Sí, això és evident, perquè les tècniques de què disposem han progressat ràpidament. De totes maneres, som encara lluny d'entendre el que és exactament la producció cerebral, és a dir, la ment. Fins i tot podem dir que la consciència, que és un element molt important de la ment, encara no sabem què és. Tant és així que quan intentem buscar-la, no sabem exactament el que busquem. Tanmateix, també és veritat que cada vegada entenem més coses i això és una riquesa notable.

Què ha volgut aportar al nostre món amb un llibre com el seu?

Crec que, en el context actual, és important deixar clar que el fet religiós no és un fet estrany sinó que respon realment a una naturalitat. Penso que això és especialment necessari en el nostre país, ja que no he tenim gaire assumit, ens trobem en un moment de remodelació de les relacions entre fet religiós i fets culturals.

CatalunyaCristiana

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

**Subscribiu-vos-hi
per 120 € l'any**

**Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana
durant un any (52 números)**

☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

☐ Únic pagament de 120€
per any

☐ Dos pagaments semestral
de 60€

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària
(ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autorizo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

La bona notícia

Els reptes de Ràdio Estel

**Francesc
Gamissans**

Darrerament, la Fundació Missatge Humà i Cristià ha donat a conèixer les dades d'audiència de Ràdio Estel-Ràdio Principat: 18.000 oients escolten cada dia l'emissora, i 75.000 declaren haver-la escoltat durant algun dia del mes o de la setmana. La província de més audiència, és clar, és la de Barcelona, seguida de Girona, Lleida i Tarragona.

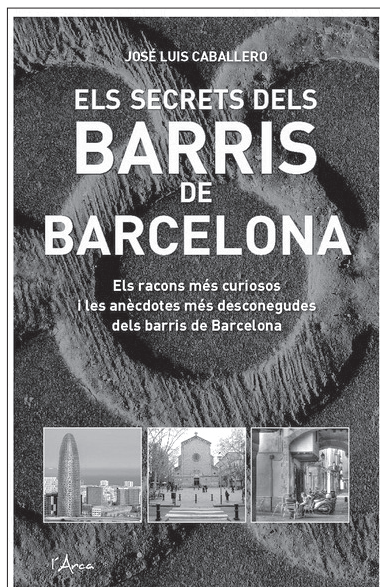
Fa 17 anys que Ràdio Estel aporta al conjunt de les comunicacions socials una veu catalana d'Església amb la voluntat d'arribar a tothom. Una veu i manera de fer diferent: rigorosa, tranquil·la, serena i propera.

El baròmetre de la Fundació esmentada facilita un altre tipus d'informació: 5.000 persones consideren la cadena Estel l'emissora amb més gran credibilitat; 9.000 la més amena, i 25.000 creuen que és l'emissora que emet la millor música.

No falten detractors de Ràdio Estel-Ràdio Principat. Uns la voldrien més «oberta», i altres més «tancada», com passa sempre... Les acusacions no afavoreixen gens l'emissora, malgrat que augmenta lentament la seva audiència en aquests últims anys. «Ràdio Estel és com una barca sotmesa a vents que bufen fort de totes bandes; el seu dia a dia és el viatge cap a la sensibilitat de cadascun dels nostres actuals i futurs oients», ha revelat el director de la cadena, Dr. Jaume Aymar, que és també director de *Catalunya Cristiana*. Ell mateix comenta que, tractant-se d'una empresa privada, únicament pot tirar endavant amb una inversió publicitària suficient que permeti cobrir les despeses bàsiques del seu projecte. En aquest sentit, és el sector industrial i les firmes comercials que amb els seus anuncis poden donar un cop de mà important.

D'altra banda, per competir amb altres cadenes, serà cada vegada més necessari que l'oferta de Ràdio Estel-Ràdio Principat sigui selectiva, amb una programació parlada diferent, i una música d'alta qualitat per als esperits més sensibles. Són els reptes actuals de Ràdio Estel.

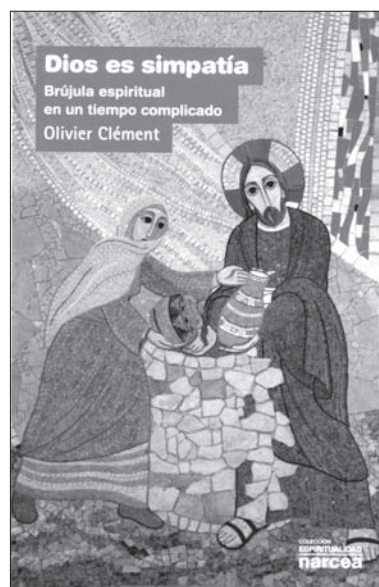
Llibres

El cor dels barris

Lluny de l'anonimat de la gran ciutat existeix la Barcelona dels barris, que és història viva i que es pot reconèixer en cadascun dels seus carrers i les seves places, i on la vida té una dimensió humana i propera. La botiga del barri, la plaça, el passatge, es converteixen en el nostre paisatge habitual encara que moltes vegades en desconeixem l'origen. Tots aquests racons amaguen secrets que ens parlen d'història o d'art, ens expliquen anècdotes que hi han passat.

José Luis Caballero, *Els secrets dels barris de Barcelona*. Edicions Robinbook, Col·lecció L'Arca, 2011, 293 pàg.

Brúixola espiritual

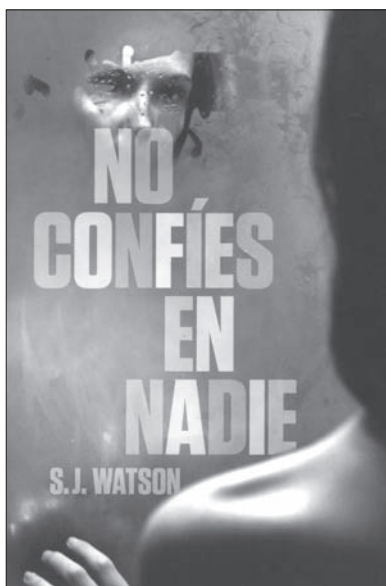
Els canvis de mentalitat i de valors que hem viscut en la societat i en la fe en aquests darrers decennis, ens han fet pensar sovint que al nostre món li manquen referències, que està desorientat. La saviesa i la profunditat d'Olivier Clément ens ofereixen alguns senyals per viure i avançar en aquest univers que sembla que trontolla. Ell no redueix l'Evangeli per adaptar-lo a les nostres exigències, sinó que ens descobreix un secret antic i actual.

Olivier Clément, *Dios es simpatía*. Edicions Narcea, Col·lecció Espiritualidad, 2011, 136 pàg.

Un «thriller» psicològic

Què passaria si no recordessis el teu nom, la teva identitat, el teu passat i, fins i tot, tota la gent que estimes cada matí quan et despertes? Tot oblidat durant la nit, la teva vida convertida en un trencaclosques. I si, a més, sospites que l'única persona en qui confies no t'explica tota la veritat? A partir d'una singular, però real, disfunció de la memòria, Watson elabora una intriga claustrofòbica amb un desenllaç impredecible.

S. J. Watson, *No confies en nadie*. Grijalbo, 2011, 374 pàg.

El matrimoni i la bellesa de Déu

Per què és just i bonic casar-se per l'Església? Com preparar-se per fer un pas tan important? Com fer-ne un tresor per a tota la vida? No es tracta pas d'una simple convenció social, sinó del moment decisiu en què l'amor dels dos queda marcat amb el segell de l'amor etern. És el do que els farà capaços d'estimar-se fidelment, avançant junts en circumstàncies favorables i adverses tot fundant una nova família de fills de Déu. És el repte i la promesa d'un amor que cal renovar cada dia fins al final...

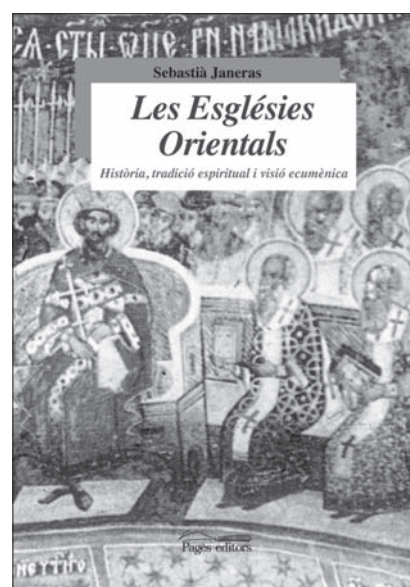
Bruno Forte, *Els colors de l'amor*. Editorial Claret, Col·lecció El Bri, 2011, 51 pàg.

El drama de la tuberculosi

A principis del segle XX la tuberculosi era una malaltia greu, molt estesa, mal vista i marginada totalment. Un grup de metges va crear el Patronat de Catalunya contra la Tuberculosi. Després d'obrir dos dispensaris antituberculosos a Barcelona, van adquirir la finca Can Viver de Torre Bonica, a prop de Terrassa, i hi van construir un sanatori per a tuberculosos, en una època amb tractaments escassos i més necessitats de repòs, d'higiene i de bona alimentació.

Eudald Xalabarder, *El dolor ajeno*. Fundació Obra Cultural, 2011, 242 pàg.

El cristianisme d'Orient

El cristianisme d'Orient presenta una varietat molt rica de tradicions i d'Esglésies: ortodoxes, ortodoxes orientals, orientals catòliques. Aquest llibre vol acostar el lector occidental a aquest món força desconegut. Primer exposa totes aquestes Esglésies, amb la seva història i la situació actual. Després presenta alguns trets característics de la teologia, la litúrgia i l'espiritualitat orientals i, finalment, examina les relacions ecumèniques entre totes aquestes Esglésies.

Sebastià Janeras, *Les Esglésies Orientals*. Pagès editors, 2011, 285 pàg.

Cuina catalana

El *Corpus del patrimoni culinari català* és el receptari més complet que s'ha fet mai de la nostra gastronomia i ofereix als amants de la bona cuina l'inventari més exhaustiu, pràctic i entenedor dels plats tradicionals del nostre país. S'hi han recopilat 1.136 entrades numerades i ordenades alfabèticament. Aquesta obra és fruit de més de vuit anys d'investigació i ha comptat amb la participació d'experts de prestigi internacional.

AA.DD., *Corpus del patrimoni culinari català*. Edicions La Magrana, 2011, 511 pàg.

Ressorgiment espiritual

La nostra generació ha crescut entre les ruïnes d'antigues certeses. Vam néixer mentre queien. Som fills del fragment, però el fragment no ens inquieta perquè l'alternativa de les grans moles compactes no ens atrau ni convenç. Després d'un segle d'ideologies fèrries que negaven l'Invisible i de dècades de teologia sobre la mort de Déu, ens trobem davant d'un nou paradigma en què el ressorgiment de la dimensió espiritual ha confluït amb la pluralitat cultural i religiosa.

Javier Melloni, *Vers un temps de síntesi*. Fragmenta Editorial, Col·lecció Assaig, 2011, 252 pàg.

Crítica literària

La vellesa, fruit de tota una vida

Una comparació amb el clàssic *De senectute*, de Ciceró, ens ajudarà a comprendre el llibre *Fer-se gran*, de Montserrat Ribas Piera. Abans de marcar dues diferències, diré però l'element comú: un concepte ben positiu de la vellesa que pot ajudar avui molta gent. Mireu com comença l'últim paràgraf del *De senectute*: «Es suau la senectud. No sols no és molesta: és joiosa.»

La primera diferència és que *De senectute* és un discurs abstracte, temàtic, del qual n'és portaveu principal Cató, mentre que el llibre de la Montserrat Ribas —i, probablement, no era aquest el propòsit de l'autora— és una obra testimonial, escrita en primera persona. Aquest és l'encert que en fa tan fàcil la lectura.

La segona diferència rau en l'ambient cultural d'una i altra obra. Semblaria que una obra pagana sobre la vellesa no ha de sentir-se sostinguda per la idea de la immortalitat de la persona humana, i que —en canvi— una obra escrita sobre els valors cristians d'Occident hauria de gaudir d'aquesta idea, culturalment hegemònica, de la immortalitat de l'ànima. És exactament el contrari.

Sobre el fonament de Plató, els estoics, els pitagòrics, Sèneca, Ciceró creuen en la immortalitat humana. En canvi més de quatre dels autors consultats per M. Ribas són agnòstics, com

MONTserrat RIBAS I PIERA
Fer-se gran.
L'Albí, 2011, 144 pàg.

el poeta Vinyoli i alguns altres simplement citats. Tots ells descansen sobre el fonament agnòstic dels mestres de la sospita —Marx, Nietzsche i Freud— no pas sobre el del «patriarca» Plató.

Per això, faré un elogi de l'ideari de l'autora que travessa la trama d'autors citats amb idees pròpies ben assimilades. Montserrat Ribas, a través d'un «discerniment» intel·lectual i vital, manté el fonament bàsic de la fe enmig del món d'aquest començament de segle XXI que conserva el que resta de la societat burgesa que va fer la gran explosió en el maig francès de 1968. M. Ribas va viure a fons, en la seva infantesa i joventut, aquest món de la burgesia barcelonina que, fa vuitanta anys, es mantenia encara com un bloc gairabé acabat. El va viure en un dels aspectes més positius: la família ben vertebrada.

En dues ocasions diu: «Dec tenir molt arrelat el sentit familiar» (p. 92), «Tinc en gran estima el sentit familiar» (p. 105). Oh sí. Això permet a l'autora algunes de les seves millors pàgines: les que

dedica a Josep, el seu marit, o a l'àvia, la primera de les ancianes que tractà, o a la seva germana Carme, que gairebé mereixeria un altre llibre.

Juntament al sentit familiar, hi ha el sentit de la fe com a generador de serenor i d'esperança. El trobareu molt ben exposat en l'apartat «Sentit religiós» (p. 94-95). El Déu transcendent —el Pare—, la figura de Jesús que omple l'Evangeli i la vida i el do de l'Esperit Sant, estan al centre de la fe cristiana. Subratllo aquest punt. Tenir ben «reforçat el sentit últim i definitiu que "Déu és amor"» (p. 95) permet que els dogmes i les lleis hi siguin però no hi pesin.

Hi ha, després, una sèrie de criteris i valors amarats de sentit comú femení: en tot moment de la vida, vellesa inclosa, cal aprendre i aprendre amb un cert esforç; la vellesa és fruit de tota una vida, no s'improvisa; la pau i la serenor són el coronament més desitjable d'una vida assossegada, en la qual però no deixa d'haver-hi problemes i entrebancs; el més important en la vida són les persones: la vellesa enclou el mante-

niment d'amistats amb una relació cada cop més bona amb els altres...

Dedico un darrer paràgraf a l'estil: no només és narratiu; és el més semblant a una conversa, amb una veu que fa de contrapunt i que puntualitza, entre parentesi, amb humor i ironia, el que es diu en veu més alta. Però l'estil no és el que més m'interessa. El que més m'interessa és que imagino moltes persones —grans i no tan grans— que trobaran en aquesta obra un amable reforç per tot allò que és bo i positiu en la vida i en la vellesa.

Josep M. Rovira Belloso
Professor emèrit
de Teologia

Crítica cinematogràfica

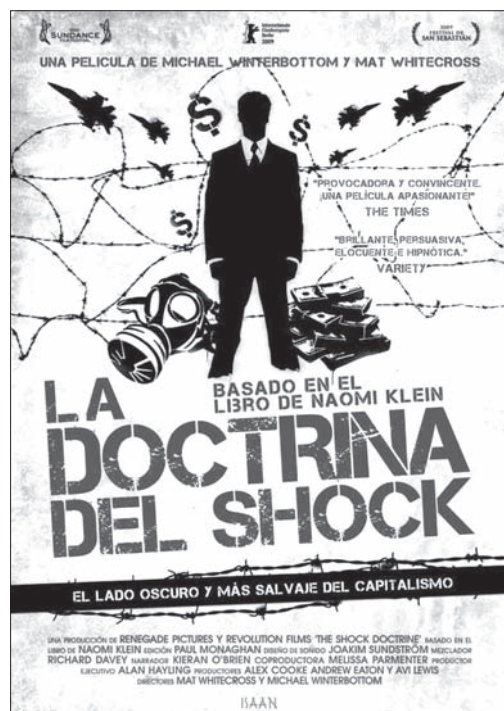
La manipulació política ronda en temps de crisi

LA DOCTRINA DEL SHOCK
DIRECTORS: Michael Winterbottom i Mat Whitecross.

INTERVENCIONS: Kieran O'Brien, Naomi Klein, Donald O. Hebb, Janine Huard, Milton Friedman, entre altres.
Documental. 79 minuts.
Regne Unit, 2011.

La doctrina del shock és un documental de Michael Winterbottom i Mat Whitecross que arriba amb tres anys de retard a les pantalles, empès probablement per l'èxit de l'oscaritzat *Inside Job* i pel moviment dels indignats. Posant format audiovisual al llibre del mateix títol de Naomi Klein —recordem també la seva obra *No logo*— fa una anàlisi política de la doctrina econòmica del liberalisme de Milton Friedman.

Naomi Klein és una analista i divulgadora del moviment antiglobalització que es caracteritza pel seu gran poder comunicatiu. Uneix la seva visió a Michael Winterbottom que és un director de pel·lícules de baix pressupost —*Jude* (1996), *Welcome to Sarajevo* (1997) o *In this World* (2002), o *Génova*

(2008) que va guanyar la Concha de Plata al Festival de Sant Sebastià— que sovint es mou al voltant del docudrama de denúncia.

La pel·lícula, muntada sobre les aparicions de Klein, recorre la història del capitalisme del desastre. El pròleg fa referència als experiments amb teràpia de xoc del psiquiatra Ewen Cameron per

a la CIA, que tenen com finalitat manipular el comportament humà per corregir-lo. Se serveix d'aquest paral·lelisme per denunciar que les polítiques econòmiques de Friedman i l'escola de Chicago s'imposen com a teràpia de xoc en les situacions de crisi. Així s'apliquen políticament les seves receptes que bàsicament consisteixen a retallar la despesa pública, reduir les taxes d'impostos, privatitzar les empreses estatals i desregular la indústria. L'actualitat d'aquestes polítiques econòmiques d'ajustament és evident i l'aplicació en un estat d'emergència o crisi ens resulta sospitosament familiar. Per això el documental resulta especialment adient i oportú.

La tesi de fons és que les crisis són creades o aprofitades per aplicar aquesta mena de receptes econòmiques, que tenen com a conseqüència l'enriquiment d'uns quants i l'extensió de la desigualtat i la pobresa. La narració intenta demostrar aquesta perspectiva començant amb les dictadures llatinoamericanes de Pinochet i Videla que són el primer assaig d'aplicació de les doctrines neoliberals. Margaret Thatcher i la seva guerra de les Malvines seria l'executora d'aquesta política al Regne Unit. Borís Ieltsin seria l'encarregat d'aplicar aques-

tes receptes a la Rússia postcomunista. I les polítiques de Reagan i Bush amb la crisi-amenaça del terrorisme internacional, les encarregades de l'aplicació als EUA. Fins i tot els desastres naturals com el tsunami del 2004 al sud-est asiàtic i l'huracà Katrina es posaran al servei d'aquestes polítiques.

L'explicació és àgil i el muntatge atractiu fent servir materials d'altres pel·lícules. Amb tot, l'opció ideològica sembla massa preconcebuda i la concatenació dels esdeveniments no deixa de ser sospitosament forçada. Aquest exercici de la simplificació ve a favor de la comunicació significativa a l'espectador però també de l'esquemàtica d'una realitat que suposem més complexa. Cosa que defineix una certa sospita manipulativa. I és una llàstima ja que l'anàlisi planteja qüestions que aclareixen una veritat de fons: les circumstàncies d'emergència permeten que el ciutadà accepti el que no estaria disposat en circumstàncies normals pel que fa als sacrificis econòmics. Tot i que aquest documental sembla que no toca fons ni en el diagnòstic ni en les respostes, sí que cal veure'l, ja que ofereix dades imprescindibles per a l'anàlisi social. En aquest sentit, documentals d'aquest estil fan un bon servei en un àmbit en què les televisions sembla que no volen ni poden arribar.

Peio Sánchez
Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

EL PERIODISTA JOAN ORTIZ PRESENTARÀ A RÀDIO ESTEL EL PRIMER PROGRAMA INDEPENDENT FINANÇAT PER ONG I PARTICULARS

«Encara hi ha moltes persones indignades que no s'han mobilitzat»

Carme Munté

«Un altre món és possible.» Aquesta afirmació, pronunciada a voltes amb certa lleugeresa, esdevé l'autèntic leitmotiv per al periodista Joan Ortiz Serra, col·laborador de Ràdio Estel i Catalunya Cristiana. S'autodefineix com a «corresponsal de pau» i troba en els micròfons de ràdio, en l'escriptura i en les noves xarxes socials la plataforma per donar màxima difusió als grans valors capaços de transformar les persones i les estructures. Per a la temporada vinent, Ortiz posarà en marxa una iniciativa pionera a Ràdio Estel: un programa de ràdio independent finançat per ONG i particulars. Els qui vulgueu participar en aquesta aventura solidària podeu fer les vostres aportacions al compte corrent 1491 0001 29 2009107711. Per a més informació: joan.os@periodistes.org / http://joanortizserra.com

En les darreres temporades has dirigit i presentat a Ràdio Estel diversos espais en què parles de pau, cooperació i drets humans. De cara a la temporada vinent, fas un salt qualitatiu. Podem dir que esdevenís més directament «comercial» de la cultura de la pau?

Sóc el que en altres països, sobretot els sotmesos a un conflicte armat o a greus violacions dels Drets Humans, anomenen corresponsal de pau. M'he especialitzat en això. Les iniciatives de pau, justícia o solidaritat també són notícies. Parlar-ne és enfortir la pau social. Afortunadament, la societat catalana no viu en un conflicte armat ni els seus drets són sistemàticament violats. Però la crisi de valors que afecta el món sí que ens fa veure que Catalunya viu sota una clara violència estructural. És important que també nosaltres parlem de pau i la fomen-

tem des dels mitjans. El salt qualitatiu vindria donat per la seva freqüència diària però sobretot perquè pretén que estigui fet amb la força i el suport de la ciutadania.

Quins seran els grans eixos que marcaran el programa?

En seran dos. Farem anàlisi crítica de la realitat. Sobretot aquella realitat de la qual no es parla perquè incomoda, però que si la descobrim ens ajuda a entendre millor la violència estructural. Però el segon és el més important: promoure el canvi. Ens queixem de la democràcia que vivim; del que han fet els bancs, de la gestió política... però si no acompanyem la queixa de l'acció, de poc haurà servit. Si volem un canvi en el món que vivim, hem de canviar nosaltres mateixos. Al programa explicarem com.

Per què cal aquesta presència en un programa concret i en una

emissora també molt concreta com és Ràdio Estel?

Al límit del col·lapse sistèmic hem d'aprendre a viure col·lectivament, tot sabent que no estem sols, sinó que en som uns quants. Només la cooperació i la solidaritat ens poden ajudar a fer-ho amb èxit. El programa ho fomentarà. És una temàtica que hauria d'estar en tots els mitjans, de forma àmplia. Però en aquesta emissora té molt de sentit perquè el missatge de fons encaixa perfectament amb l'ensenyament de Jesús.

Arran del moviment dels indignats, ens hem adonat que són moltes més persones de les que pensem les que treballen i empenyen perquè un altre món sigui possible?

Les situacions difícils són l'extraordinària oportunitat que rep la humanitat per estrènyer vincles i cooperar. El moviment dels indignats ens ha demostrat que el sector disconforme de la societat comença a ser important. Però no crec, encara, que treballin per un altre món. Ja ho faran! Fins ara, ha estat l'esclat de la desesperació. Cal que les propostes puntuals que estan fent madurin i prenguin cos. És un moviment molt nou! Tots n'hem d'aprendre! A més, encara hi ha moltes persones indignades que no s'han mobilitzat. I ho han de fer perquè són claus.

Alguna cosa està canviant en la nostra societat?

La història és una successió de canvis. I penso que sí, que es respira un canvi de paradigma social. No sé quin. A mi me n'agradaria un de concret: rebutjar la mentalitat individualista i apostar per la mentalitat col·lectiva de forma massiva. Aquesta sí que seria, de veritat, una revolució històrica que mai s'ha donat sobre la Terra.

Pensant-ho millor

Francesc Malgosa Riera
Prevere, poeta i escriptor

Percebre l'invisible

Senyor, on sou? Digueu-me, Senyor, com cal procedir en això o en allò? Digueu-me, Senyor, per què passa el que passa? Vós, ho voleu? Vós, ho permeteu? Vós sou sempre visiblement absent, sempre silenciós a la meua oïda. Als sentits corporals oberts a la percepció de la variada multiplicitat del que perceben, els costa acceptar el buit de la vostra aparent absència, el vostre parlar sempre silenciós. La «poesia dels sentits»: el cel blau, la llum del sol, la pluja vernissant la brillantor de les places i carrers, la bellesa de les flors, la càlida proximitat de les persones que estíem, el do interpersonal de l'amor sponsal, on fins i tot els sentits es veuen depassats pel que experimenten, etc., és, Senyor, una llum, una paraula, una música de la vida que trenca la monotonia del viure, i en el cor mateix de tota circumstància, joiosa o dramàtica, ens permet prendre alè per continuar el camí. Tanmateix, com és que el meu jo personal és capaç d'enlairar-se i anar més enllà de la materialitat del que li ofereixen els sentits, captant la inefabilitat de la bellesa, la inoïble harmonia de les meves vivències, el joc apassionat i amagat de les vivències? Com és que la materialitat de les coses em «parla»? Com és que els sentits em demanen més del que veuen, escolten, tenen?

Parlant des de la fe podem dir que «qualcom diví» hi ha en tota persona creada segons l'ésser de Déu. I això és qualcom viu que configura de soca-rel el nostre desplegament existencial. De fet, ara i aquí, en el nostre camí de cada dia, allò que més ens interessa i intriga és la realitat i la conscienciació del nostre «misteri humà-diví». La realitat que anomenem «Déu» la veiem tan inaprehensible que, a partir de la revelació del Pare que trobem en Jesús ja ens conformem a no saber-ne més fins després de fer «el salt a l'altra riba».

Quan les mossegades de la vida, sempre irracionals i doloroses, tornin vacil·lant la petita flama del llantiol de la nostra fe i ens preguntem: Senyor, on sou?, el nostre jo podrà captar allò «amagat, silenciós, invisible», i que sou Vós mateix, Senyor.

En tota persona humana no hi ha res de més contundent, valuós i fort que la realitat de l'invisible.

Tot el visible mutarà. Però el nostre invisible personal, madurat i enriquit amb les meravelloses aportacions sensorials de la nostra corporalitat, empeltat d'eternitat i de diví, coneixerà en el seu encontre definitiu amb Déu una indicible plenitud de Vida Eterna.

Rauxa

Cap a una ciutat normal

La ciutat de Barcelona s'ha distingit des de fa molts anys per un afany desmesurat de ser capdavantera en tot i figurar en l'aparador internacional de les grans metròpolis: grans esdeveniments de tota mena, edificis insígnia obra dels arquitectes més de moda, actuacions de les primeres estrelles internacionals, etc. Sens dubte, l'objectiu, ben legítim, és mantenir viva la ciutat i dinamitzar-la econòmicament. Molts ens demanem, però, si cal recórrer a aquest model d'aparador per fer de Barcelona un bon lloc per viure-hi. Potser seria més encertat deixar-se de tanta vanitat internacional, trepitjar de peus a terra

—admetre que la ciutat no és ni Nova York ni París— i treballar per resoldre la inseguretat, el vandalisme, la brutícia i el preu desorbitat dels pisos, per esmentar només alguns dels problemes reals dels barcelonins. Aquestes ganes de protagonisme, notorietat i batre rècords en el fons també deixen entreveure una superficialitat considerable. Les ganes de fer-se veure normalment indiquen la necessitat de dissimular mancances greus i una personalitat poc definida. Ja és hora que Barcelona deixi enrere la febrada adolescent i sigui una ciutat normal, a la mida de les persones.

Eduard Brufau